

ТАЙНАТА НА ЩАСТИЕТО

от

Били Греам

превод от английски: Димитър Працинков
2016

Информация за Били Греам

Роден е на 7.11.1918 и още е жив. Баптистки пастор, протестант, прочут евангелизатор, обиколил е целия свят, проповедите му са предавани по радиостанциите и телевизионните програми по света, някои от тях – даже и в наши дни. От 1947 ежегодно организира евангелизаторски походи, последният от които – през 2005, когато прекрати активната си дейност. Противник на расовата дискриминация, страстен разпространител на Библейското учение. Бил е духовен съветник на американските президенти Айзенхауер, Линдън Джонсън и Ричард Никсън. Проповядвал е заедно с Мартин Лутер Кинг по време на огромен митинг в Ню Йорк през 1957. Проповедите му на открито са били посещавани от десетки и стотици хиляди човека и според негови сътрудници около 3,2 млн. души приели поканата му и са станали християни. През 2008 изчислили, че общият брой на хората по света,

които са го слушали на живо, по радиото или по телевизията надвишава 2,2 млрд. души. Считан е за най-продуктивния евангелизатор в цялата история на християнството. Многократно е оглавявал ежегодните класации на „Галъп“ за най-уважаваните мъже и жени в света. От 1955 година до сега името му е било включвано 55 пъти в тези ежегодни класации – много повече от всеки друг човек на земята.

Според него има 3 важни критерии, чрез които можем да преценим, дали една църква е секта. По време на една от публичните му срещи с хората един мъж го попитал: „Един съсед настойчиво ме кани да отида в неговата църква, но друг човек ми каза, че това не било църква, а е някаква секта. Какви са критериите, за да различаваме сектата от църквата.“ Греам казал:

Първо: „Дали те вярват в Библията? Според християните, единственото тя е Божието Слово. Дали те са добавили нещо към нея? Дали твърдят, че единствено те са превели правилно Библията?“

Второ: „Какво е тяхното вярване за Исус? Дали той е единственият Син на Бога, който е бил изпратен от небето, за да ни спаси от греховете ни? Или те отричат това, или твърдят, че ние трябва да работим, за да спасим себе си?“

Трето: „Какво е мнението им за другите християни? Дали твърдят, че само те и единствено те притежават истината, или се радват, че Бог работи навсякъде по света?“

Греам похвалил този човек, че е внимателен и проучва каква е църквата, която посещава и евентуално може да стане неин член, с цел да не бъде отклонен от учението на Библията.

На 7.11.2016 Били Греам навърши 98 год. По този повод прочутият протестантски пастор и писател Макс Лукадо написа:

Днес е 98-я рожден ден на Били Греам. За милиони от нас той е герой на вярата и надеждата. Със сигурност за мен той е такъв герой. Площта на стените в моя кабинет е ограничена, но въпреки това съм закачил едно писмо, адресирано лично до мен, което получих преди много години от д-р Греам.

Често разказвам за времето, когато служех в една молитвена група за д-р Греам. Той беше в Сан Антонио за да проповядва по време на една от неговите прочути евангелизационни кампании. Ние, членовете на молитвената група, бяхме поканени да се срещнем с него преди събитието. Отведоха ни долу по коридорите на „Аламодам“ (**Коментар:** Многофункционална спортна зала с 65 000 седящи места. Д.Пр.) до една зелена стая. Никога не бях се срещал лично с него. Въпреки това предполагах, че ще го заварим в момент на най-задълбочена подготовка – може би паднал на колена. Или поне, с отворена Библия в скута си, в очакване да получи свръхестествено вдъхновение. В края на краищата, той беше Били Греам и само след минути щеше да говори пред 60 000 души. И никога няма да забравя това: когато влязохме в стаята, ние чухме смях. Д-р Греам и брат му си разказваха шеги и се смееха над семейни истории. Те ни посрещнаха с думите: „Влезте и чувайте тази история.“ Те не можеха да престанат да се смеят. Нямаше никаква претенциозност и никаква арогантност. Точно обратното. Може би поради това той е толкова обичан от хората. През пролетта на тази година в моя блог разказах друга прекрасна история с д-р Греам. Преди няколко години заедно с Майкъл Смит бяхме говорители на едно събрание близо до Шарлот, Нова Каролина, което се проведе в красива зала, собственост на Асоциацията Били Греам. Няколко часа преди началото на събранието двамата с Майкъл се срещнахме, за да прегледаме графика на събитието, но Майкъл беше толкова развълнуван, че не можеше да говори за събранието. Току-що се беше срещнал с Били Греам, с цел да планират погребението на този прочут евангелист. По онова време той беше на 94 години, в инвалидна количка и дишаше кислород. Разумът му бил все така ясен и духът му бил висок. Но тялото му очевидно губело сили, поради което той поискал да се срещне със своя пастор и с Майкъл. Искал да обсъди с тях погребението си. Казал им, че има една молба. Те отговорили: „Разбира се, каквото пожелае. Какво искате?“ „То е свързано с погребението...“ „Да?“ „Може ли да не споменавате името ми?“ „Как е възможно?“ „Можете ли да не споменавате името ми?“

Просто споменавайте името на Исус.“ Били Греам е проповядвал пред повече от 1 млрд. души. Той е пълнил стадионите във всички от континенти по света. Той е съветвал всеки от президентите на САЩ през последните 50 години. През това време постоянно е бил в челото на класациите за най-влиятелните личности по целия свят. Но въпреки това той искал името му да не бъде споменавано на собственото му погребение. „Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат“ (1Пет.5:5). Единствено мога да се моля Бог да ме дари с таква смирение. Честит рожден ден, д-р Греам! Нека оставащите ви дни да бъдат изпълнени с мир, радост и покой.“ Макс Лукадо

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
Предговор	5
ГЛАВА 1: ТЪРСЕНЕТО НА ЩАСТИЕТО	6
Търсене на щастието в погрешни места	
Бог има отговорът	
Трите неща, които търсим ние	
Блаженствата: Божият ключ за търсенето на човека	
Кой е бил този Исус?	
Правилното подреждане на хората в един объркан свят	
Влиянието на живеенето като Христос	
Покана за пътуване	
ГЛАВА 2: ЩАСТИЕ ЧРЕЗ БЕДНОСТ	11
Един незабравим ден	
Природата на бедността	
Истинският смисъл на духовната бедност	
Първата крачка	
Лекарство за нашата духовна болест	
Нашата зависимост от Бог	
Да служим на Христос	
ГЛАВА 3: ЩАСТИЕ ПО ВРЕМЕ НА СКРЪБ	18
Незначителността на живота ни	
Смисълът на скръбта	
Видове скръб	
Скръб поради покаяние	
Скръб поради обич	
Скръб поради мъките на душата	
Скръб поради страдание и тежка загуба	
Скръб поради дълбоко отчаяние	
ГЛАВА 4: ЩАСТИЕ ЧРЕЗ КРОТОСТ	25
Търсене на смисъла на кротостта	
Истинският смисъл на кротостта	
Кротостта означава да си благ	
Кротостта означава отстъпваш	
Кротостта означава да си въздържан	
Кротостта внушава търпение	
Щастие и кротост за вас	
ГЛАВА 5: ЩАСТИЕ ЧРЕЗ ГЛАД	31
Болно общество	
Щастие в глада	
Глад за праведност	
Природата на праведността	
Нашият Бог забравя!	

Целта на праведността	
Препъни-камъни за праведността	
Разликата между вярването и получаването	
Опасностите от духовната баналност	
Енергията и здравината на ранната църква	
Капитулиране и преданост	
Стъпки към капитулирането	
Източникът на праведността	
Задоволство в Христос	
ГЛАВА 6: ЩАСТИЕ ЧРЕЗ ПОКАЗВАНЕ НА МИЛОСТ	41
Милостивият човек не е фокусиран в себе си	
Милостта е действие	
Предразсъдъкът е пречка пред милостта	
Идете с евангелието	
Има ли някакво друго лекарство?	
Променяни чрез прераждане	
Даровете на евангелието	
ГЛАВА 7: ЩАСТИЕ В ЧИСТОТАТА	49
Истинското значение на чистотата	
Погрешни представи за чистотата на сърцето	
Зло в сърцето	
Лекарството за болно сърце	
Природата на чистото сърце	
Физическа чистота	
Морална чистотата	
Чистота в умовете ни	
Чистота в постъпките ни	
Чистота на пазара	
Чистотата и щастието са възможни	
Да бъдем като мъртви за нечистотата	
ГЛАВА 8: ЩАСТИЕ ЧРЕЗ МИРОТВОРСТВО	57
Търсенето на мир	
Връзката е възстановена	
Психиатрията сама няма да свърши работата	
Откъде започва то?	
Има нужда от прекратяване на престрелките	
Утехата на капитулацията	
Тайната на служението	
Да ставаме миротворци	
Да бъдем миротворци у дома	
Мирът и нашето общество	
Мир в църквата	
Да работим за мира на работното ни място	
Да бъдем миротворци в нашия свят	
ГЛАВА 9: ЩАСТИЕ ВЪПРЕКИ ПРЕСЛЕДВАНЕТО	64
Ние не сме изключение	
Той не е дал лъжливи обещания	
Ръце, изкърпани в огъня	
Други видове преследване	
Търпение в преследването	
Преобърнат свят	
Наричани фалшиви	
Война в света	
Кръстът за християните	
Привилегията на преследването	
Позитивни мисли за преследването	

Надеждата закачва ореол
 Нуждата от слънчева светлина и сянка
 Послания за мъчениците
ГЛАВА 10: СТЬПКИ КЪМ ЩАСТИЕТО
 Стьпки към изобилен живот

72

Предговор

към ревизираното издание

Седнах да напиша книга за „Най-великата проповед, която някога е проповядвана“ - за Проповедта на планината – но не стигнах по-нататък от осемте блаженства. Колкото повече ги четях, колкото повече размишлявах над тях, колкото повече ги проучвах, толкова повече разбирах, че Христос е дал една формула за лично щастие, която е приложима от всеки човек, каквато и да е неговата раса, възраст, географско местоположение или обстоятелства! Изградих коментарите си върху основата на красивия и любим вариант на превод на Библията - „Крал Джеймс,“ въпреки че се придържам към предложенията на учените и на много съвременни преводи на Библията, които заместват думата „благословен“ с думата „щастлив,“ понеже „щастлив“ създава представата за радост в условията на реалния живот.

Когато се опитвах да изразя в писмен вид тези мисли, аз се консултирах с други автори. В тези няколко твърдения Исус ни показва почти цялата дълбочина и обхват на Своето учение. Както е казал някой: „Характерът, който съзираме в Блаженствата е отвъд всички въпроси. Той не може да бъде нещо по-малко от характера на нашия Господ, описан с думи. Това е описание, което е поставено рамо до рамо със самия образец.“

Блаженствата са революционни! Потресаваци! Пълни са с дълбока мъдрост и в същото време са изумително прости! Ако бъдат приложени в живота на всички хора по земята, те биха могли да променят света, в който живеем. Ако приложите тези прости формули в собствения си живот, вие никога вече няма да бъдете същият човек!

Когато повторно изучих Блаженствата, за да подготвя това ревизирано издание на книгата, аз бях удивен отново от неподвластната на времето и от универсална природа на тези учения на Исус. Отново усетих свежата дълбочина и предизвикателството в кратките думи на нашия Господ. В това ревизирано издание съм направил многобройни малки промени, за да приведа книгата в хармония със сегашното време и да я направя практична. Включих и няколко допълнителни прозрения, до които междуременно стигнах, тъй като първото издание беше през 1955. Но Божието Слово не се променя, нито пък се променя неговата сила да променя нашия живот. Точно така, както Христос е донесъл надежда и нов живот на онези хора, които първи да се събрали в Галилея, за да чуят Проповедта на планината, така и сега Той може да донесе надежда и нов живот на нас, когато разберем Неговата истина, когато повярваме в нея и когато вземем решение ежедневно да живеем така, както ни учи тази истина.

За първото издание моят приятел и помощник Ли Фишер ми помогна извънредно много. За това ревизирано издание жена ми Рут, дъщеря ми Гиги Тчивиджайн, способният ми помощник в проучванията д-р Джон Екерс и редакторът Ал Брайън ми бяха крайно необходими. Много съм благодарен и на моята административна помощничка Стефани Уилс за нейните безценни съвети и за това, че не ни позволи да се отклоним от пътя.

Моля се докато четете тази книга и докато размишлявате над самите Блаженствата, вие да разберете, че тези древни истини са толкова съвременни както утрешния ден. Те могат да променят живота ви и посочват пътя ви към истинското и трайно щастие – защото те ще ви насочат към Христос и към неговите вечни принципи за живеене.

И още едно последно нещо: в тази книга съм използвал думата „човек,“ придружена с подходящите местоимения, в нейния обобщаващ смисъл, което означава – човешката раса в най-всеобхватния ѝ смисъл.

Били Греам, 1985

Глава 1

ТЪРСЕНЕ НА ЩАСТИЕТО

„Блажени (щастливи, за завиждане и духовно преуспяващи – с живот, радост и задоволство в Божието благоразположение и спасение, независимо от видимите обстоятелства) *са бедните по дух...* (Мат.5:3).

Веднъж един френски философ казал: „Целият свят е обхванат от луд стремеж към сигурност и щастие.“ Бивш президент на Харвардския университет отбелязал: „Светът търси вероучение, в което да вярва и песен, която да пее.“ Тексаски милионер потвърдил: „Мислех си, че с пари мога да си купя щастие и окаяно бях лишен от илюзиите си.“ Прочута филмова звезда рухнала: „Аз имах пари, красота, обаяние и популярност. Трябваше да бъда най-щастливата жена на света, но бях за окайване. Защо?“ Виден английски общественик казал: „Загубих цялото си желание да живея, въпреки, че имам всичко за което да живея. Защо е така?“

Поетесата Еми Уилсън Кармичел написала: „Той се тътреше по самотен и печален път. „Влез в моята радост“, му казал Бог. Тъжният аскет поклатил глава: „Изгубих целия си вкус за радостта.“ Човекът отишъл при психиатър и му казал: „Докторе, аз съм самотен, обезверен и окаян. Можеш ли да ми помогнеш?“ Психиатърът го посъветвал да отиде на цирк и да види един прочут клоун, за когото се говорело, че може да накара и най-обезверения човека да размее весело. А пациентът отговорил: „Аз съм този клоун.“

Един абсолвент на колеж казал: „Аз съм на 23 години. Имам достатъчно житейски опит, за да бъда стар и вече ми е омръзнало да живея.“ Прочут гръцки танцьор от миналото поколение веднъж казал: „Никога не съм бил самотен, но защо ръцете ми треперят, очите ми са пълни със сълзи и сърцето ми жадува за този вид мир и щастие, които никога не намерих.“

Веднъж един от най-прочутите държавници на света ми каза: „Аз съм старец. За мен живота загуби всякакъв смисъл. Готов съм да направя съдбоносен скок в неизвестността. Млади човече, можеш ли да ми дадеш някаква надежда?“

За разлика от тези хора, християнинът има друга представа за смисъла на щастие. К. С. Луис казал: „Щастие е сериозен бизнес на небето.“ Той добавил: „Всички залози и предложения на Бога са за радости.“ Майка Тереза от Калкута казва: „Истинската святост се състои във вършенето на Божията воля с усмивка.“

Исус обявил: „Аз дойдох, за да мога да имам живот и да мога да го имам по-изобилно“ (Йоан 10:10 – мой превод). И отново Той казал: „Казах ви тези неща, за да може моята радост да остава във вас и за да бъде радостта ви пълна.“ (Йоан 15:11 – мой превод).

Търсене на щастие в погрешни места

Преди повече от 2500 години пророк Исаия наблюдавал хората, които бленували за щастие и сигурност, но ги търсели в погрешни места. Те обикаляли пазара и местата за забавление, и харчели лудо парите си за неща, които не им донасяли никакво постоянно задоволство. Един ден той застанал пред тях и им дал Божието Слово: „О, вие, които сте жадни, елате при водите, и вие, които нямате пари; елате, купувайте и яжте; да, елате, купете вино и мляко без пари и без цена. Защо харчите пари за онова, което не е хляб? и вашия труд за това, което не засища? слушайте ме внимателно и яжте това, което е добро и нека душата ви да се наслаждава в пълнота“ (Ис.55:1-2 – мой превод). В тази конкретна проповед Исаия не говори отрицателно и не ги гълчи заради греховете им. Той не изтръгва бутилката от ръката на пияницата, не им изнася лекция за лошите последствия от лакомията, не ги засрамва заради неморалните им постъпки. За момент той престава да обръща внимание на тези неща и просто ги пита: „Вземате ли от живота това, което искате? Защо харчите парите си за това, което не е хляб и труда си – за това, което не задоволява?“

Ако Исаия живееше сега, вероятно той щеше да застане на кръстовището на 42 улица и Бродуей в Ню Йорк, в центъра на Чикаго или на „Търговската улица“ в Сан Франциско и просто да пита хората от минаващите неспирно тълпи: „Получавате ли това, което искате? Намирате ли задоволство?“ Щеше да запита актрисата, преситена от слава и богатство, но гледаща живота с гладни очи: „Получаваш ли това, което искаш?“ Щеше да каже на изключително успешният финансист, който управлява своите флоти и контролира своите индустрии: „Получаваш ли това, което искаш?“

Щеше да каже на работниците и трудещите се в Америка, които се наслаждават на най-високия стандарт на живот в човешката история: „Получавате ли това, което искате?“ Щеше да попита младите американци: „Получавате ли това, което искате?“ Щеше да попита потребителите в Америка, които притежават най-добрите домове, най-комфортните мебели, най-прекрасната храна, най-остроумните приспособления и най-тихите и най-мощни автомобили: „Получавате ли това, което

искате?“

Бог има отговорът

Исая не ги изоставя с въпрос, на който не е отговорено. Той продължава и им казва, че има един задоволяващ начин на живот, ако те го потърсят. Увещава ги да изоставят безплодните си търсения на гърнета пълни със злато в края на митичните дъги и да започнат да търсят щастието там, където то наистина се намира – в правилната връзка с Бога.

Нашият материален свят препуска в своето вечно търсене на фонтан от щастие! Колкото по-голямо познание придобиваме, толкова по-малко мъдрост изглежда че имаме. Колкото по-голяма икономическа сигурност получаваме, толкова по-отегчени и неустойчиви ставаме. На колкото по-голямо светско удоволствие се наслаждаваме, толкова по-незадоволени сме от живота. Ние приличаме на неспокойно море, намираме малко мир тук и малко удоволствие там, но нищо не е постоянно и задоволяващо. Хората ще убиват, ще лъжат, ще мамят, ще крадат и ще воюват, за да задоволят своя стремеж към власт, удоволствие и богатство, мислейки си, че по този начин ще спечелят за себе си и за тяхната група мир, сигурност, задоволство и щастие, но всичко е напразно.

Въпреки това, вътре в самите нас един тих глас продължава да казва: „Ние не сме създадени да бъдем такива – ние бяхме създадени за по-добри неща.“ Имаме тайнственото усещане, че някъде има един фонтан от щастие, който прави живота да си заслужава да бъде живян. Продължаваме да казваме на себе си, че някъде, някога ние ще се препънем в тайната. Понякога усещаме, че сме я намерили, но после установяваме, че тя е илюзорна, лишава ни от илюзиите ни, чувстваме се объркани, нещастни и продължаваме да търсим.

Трябва да осъзнаем, че има два вида щастие. Първия вид щастие идва при нас, когато нашите обстоятелства са приятни и ние най-общо казано нямаме тревоги. Но проблемът е, че този вид щастие е краткотрайно и повърхностно. Когато обстоятелствата се променят – а това неизбежно се случва – тогава този вид щастие се изпарява като утринна мъгла, когато слънцето нагрее атмосферата. Освен това, даже когато обстоятелствата в които живеем изглеждат идеални, ние пак вътрешно можем да се тревожим поради настойчивия глад или блян за нещо, което не можем точно да кажем какво е. Казваме, че сме „щастливи“, но дълбоко вътре в себе си знаем, че това състояние е само временно и в най-добрия случай е незначително. Да, от време на време ние можем да мислим, че сме намерили някакво ниво на щастието, но рано или късно то ще изчезне. Нашето търсене на щастието остава неизпълнено.

Но има втори вид щастие – видът за който всички ние копнеем. Този втори вид щастие е трайна вътрешна радост и мир, които оцеляват при всички обстоятелства. Това е щастие, което устоява, каквото и да се изпречи на пътя му и даже чрез бедите то може да стане още по-здро. Това е този вид щастие, за който ни говори Исус в Блаженствата. Това е щастие, което може да дойде единствено от Бога. Единствено Той има отговорът на нашето търсене на трайно щастие.

Щастието, което придава трайна стойност на живота не е лекомислено щастие, което зависи от външните обстоятелства. Това е щастие и задоволство, което изпълва душата даже в периодите на най-стресиращи обстоятелства и когато се намираме в най-враждебна околна среда. Това е такъв вид щастие, което оцелява тогава, когато положението е лошо и ние се усмихваме през сълзи. Щастието, за което бленуват душите ни не е зависимо от успеха или провала; това щастие живее дълбоко вътре в нас и ни дава вътрешна отмора, мир и задоволство, каквито и да са проблемите на повърхността. Този вид щастие не се нуждае от никакви външни стимули.

Близо до моя дом има един извор, чийто дебит не се влияе от сезоните на годината. Наоколо може да има наводнения, но количеството на извиращата от него вода не се увеличава. Може да има продължителна лятна суша, но количеството на извиращата вода не намалява. Това количество е постоянно и винаги е едно и също. Такъв е видът щастие, който копнеем да имаме.

Трите неща, които търсим ние

Първо, ние търсим мир. Както видяхме преди малко, цялата човешка раса се стреми към вътрешен мир, щастие и радост. Мирът, който търсим не е неопределеният, така наречен мир на ума, който е сляп за реалността или идва и си отива според нашите настроения или обстоятелства. Мирът, който търси всеки мъж и жена е мир, който ще ги освободи от безпокойството и безизходността на живота и от подлудяващите конфликти и проблеми. Това е мир на душата, който позволява на човека да издържи и да живее, мир, който функционира по време на изпитанията и тежестите на живота.

Второ, ние търсим цел. Човекът е объркан и озадачен, и се чуди откъде е дошъл, защо е тук и накъде върви. Той иска да знае, дали има истина в тази вселена – истина, която ще бъде като Полярна звезда и ще го насочва, и ще му придава смисъл. Някои хора предполагат, че човечеството е случайно на тази планета. Според тяхната гледна точка, човекът не е поставен тук с някаква цел, а той просто

се е случил. Екзистенциалната философия твърди, че човека няма дадена му от Бога цел и че човека е оставен сам да определя своята цел и смисъл на живота си, ако може. Но дълбоко вътре в себе си ние копнеем за нещо по-сигурно. Даже скептикът търси истината, защото човека се нуждае от истината, а животното – не. Не просто истината на учените-физици и математици, а истината за своето съществуване и защо той е тук.

Трето, ние търсим връзка с Бога. Даже когато атеистите буйно отричат съществуването на Бога, те все пак търсят нещо друго, за да запълнят празнотата в душите си. Но това е празнота, която Бог, нашият Създател е поставил там, и единствено Той може да я запълни. Човекът е създаден по образа на Бога. В началото Адам и Ева имали свършено общение с Бога. Но те застанали с гръб към Бога, като вместо Бог, техния Създател, поставили самите себе си в центъра на живота си. Сега човекът е изгубен и самотно се лута по земята, отделен от Бога. Не е достатъчно само да притежаваме смъртно познание, че Той съществува. Човекът копнее да знае, че не е сам в тази вселена и че има една повисша Сила, която направлява съдбата му. Той копнее за връзка със своя Създател – даже когато човекът не признава това.

Блаженствата: Божият ключ за търсенето на човека

Да, всяко човешко същество, което се е родило копнее за мир, за цел в живота си и за Самият Бог. Но можем ли да научим къде са тези неща? Може ли да има край на търсенето ни? Ще бъде ли някога доволен стремежът ни към истинското щастие? Библията отговаря с гръмогласно: „Да!“ Исус посочва кой е пътя в осемте Блаженства. Във всяко едно от Блаженствата, които някой е нарекъл „красив манталитет“, Исус използва думата „благословен.“ Думата благословен е дума, която много трудно може да бъде преведена на съвременен английски език, защото в оригиналният гръцки език на Новия Завет тя има много по-богат смисъл, отколкото има сега ежедневната английска дума благословен. Както казах в началото на тази глава, един от вариантите на превод на Новия Завет на английски AVNT (*Коментар: от която е взет стихът Мат.5:3. Д.Пр*) определя и разяснява смисъла на думата блажен като „щастливи, за завиждане и духовно преуспяващи – с живот, радост и задоволство...“ Може би думата „щастлив“ е единствената английска дума, която е най-подходяща за предаване на представата, вложена в гръцката дума „блажен“ и аз ще използвам тази дума в по-голямата част от тази книга. Но нека никога да не забравяме, че блаженството или благословията за които говори Исус имат предвид много, много по-дълбоки неща, отколкото е повърхностното щастие, което идва и си отива, според промяната на обстоятелствата. Поради това думата блажен ни предпазва от понижаване на нейния смисъл или от изопачаване.

Първите думи на Исус са били: „Щастливи сте вие“ (Йоан 13:17 – мой превод). В тези три думи Той ни казва, че има отговор на нашето търсене! Ние можем да узнаем мира. Можем да узнаем истината за нашия живот. Можем да узнаем Бога. И поради това, ние можем да бъдем благословени! Но дали това е възможно или Исус говори високопарни думи, които са лишени от съдържание? За да отговорите на този въпрос, първо погледнете към Самия Исус. Със сигурност, ако някой е притежавал истинско щастие и благословение, това е бил Исус – въпреки неприемането Му, въпреки оскърбленията и накрая, въпреки несправедливата Му смърт. Той е знаел тайната на истинското щастие и ни я разкрива в тези Блаженства.

Кой е бил този Исус?

Блаженствата не са цялото учение на Исус, даже самата Проповед на планината не обхваща цялото Му учение. (Можете да прочетете цялата Проповед на планината в Мат. 5-7.) През трите кратки години на публичното си служение Исус е поучавал и за много други неща. Но Исус е бил нещо много повече от велик учител. Кой е бил този Исус, който никога не е напуснал пределите на родината си Палестина, но въпреки това е променил посоката на цялата човешка история? Някои казват, че главната роля на Исус е като реформатор на обществото, който е дошъл, за да промени обществото и да освободи хората, които са били поробени поради несправедливост и потисничеството. Други казват, че преди всичко Той е дошъл като един пример, който ни показва чрез делата Си на обич как би трябвало да живеем ние. Трети Го пропъждат като заблуден религиозен реформатор, който няма място в съвременната ера на науката.

Но нито един от всички тези хора не може убедително да обясни Исус Христос, такъв, какъвто го виждаме обрисован ясно в Новия Завет. Факт е, че Библията прави изумително твърдение: Исус не само е бил човек, но в същото време е бил и Самият Бог, който слязъл от славата на небето, за да живее на тази земя и да ни покаже какъв е Бог. Христос е „образът на невидимия Бог“ (Кол.1:15). И нещо повече от това, Той е божествено определенният Спасител, който умрял заради грешните хора, понасяйки на кръста техните престъпления. Той умрял, за да спаси всички, които не са се подчинявали на Бога и са го оклеветявали чрез своята разпусната природа. Исус демонстрирал отвъд

всяко съмнение, че Той е Божественият Спасител и Господ чрез възкресяването му от смъртта.

Евангелието е добрата новина на Бога „относно неговия Син Исус Христос нашия Господ, който беше направен от смето на Давид относно плътта; и беше обявен, че е Син на Бога със сила относно духът на светостта, чрез възкресението му от смъртта“ (Рим.1:3-4 – мой превод). Най-добрите съвременни изследователи още веднъж откриват, че даже Проповедта на планината, както и Блаженствата, не могат да бъдат отделени от факта за спасителната роля на Исус.

Старият Завет е поучавал, че Христос ще бъде кротък, че Той ще превърне тъгата в радост; че праведността ще бъде Неговото ядене и пиене; даже когато бил на кръста, праведността е била обекта на Неговия най-силен глад и жажда. Исус е бил Този, който щял да покаже Божията милост към онези, които са отделени от Бога и са нуждаещи се. По същият начин Той щял да е чист и без никакъв грях. Но повече от всичко друго, Той нямало да бяга от преследването, което щяло дойде на Неговия път, а щял да донесе мир – мир с Бога, мир вътре в сърцето на човека и мир на земята.

Това е друг начин да се каже, че всъщност Исус Христос е съвършеното изпълнение, примерът и демонстрацията на Блаженствата. Единствено Той, в цялата история на човешката раса, е изживял в пълнота онова, което Той ни казва за щастието и за благословието на живота. Това, което ни казва Той, Той го казва като Спасителят, който ни е откупил и който учи последователите Си. И нещо повече от това, Той е Онзи, който ни дава силата да живеем според Неговото учение. Посланието на Христос, когато е бил на земята, е революционно и разбираемо. Думите му са били прости, но пълни с мъдрост. И те разтърсвали хората. Думите му провокирали или щастливо приемане или яростно отхвърляне. След като го чуели, хората вече не оставали същите. Неизбежно те ставал или по-добри, или по-лоши – по-добри ако Го приемали, а по-лоши, ако Го отхвърляли. Те или вървели след Него с любов, или си заминавали, изпълнени с гняв и негодувание. В Неговото евангелие имало магия, която подтикваля мъжете и жените да вземат решение. Той ясно казал: „Който не е с Мен, е против Мен“ (Лука 11:23).

Правилното подреждане на хората в един свят, който е обърнат с краката нагоре

Хората, които вървели след Него са били уникални в своето поколение. Те обърнали света с краката нагоре, защото техните сърца били подредени правилно. Светът никога вече не останал същия като преди. Историята направила остър завой към по-доброто. Хората започнали да се отнасят помежду си като човешки същества. Достойнството, благородството и почитта се появили с появата на християнството. Изкуството, музиката и науката – разпалени от това ново тълкувание на смисъл на живота – започнали да напредват и да се развиват. Най-накрая хората започнало отново да наподобяват на „образа на Бога,“ с който са били създадени. Обществото започнало да усеща въздействието на християнското влияние. Несправедливостта, жестокостта и нетърпимостта били отместени от приливната вълна на духовната сила, която била причинена от Христос. Ф.У. Бореим веднъж казал: „Дърводелецът от Назарет е окуражавал златарите през вековете.“ Буквално всяко значимо обществено движение в Западната цивилизация – от премахването на робството до изработването на законите за ограничаване на детския труд – водят началото си от влиянието на Исус Христос. Изминали са много векове от първоначалното нахлуване на духовен живот. Потокът на християнството течел неспирно, понякога приличал на приливна вълна, но по-често – на отдръпващ се прилив.

Понякога църквата била бляскаво подновявана и използвана от Бога. Насърчавани от Светия Дух и възбуджани от истината на Божието Слово, през вековете мъжете и жените продължавали да преобръщат света с краката нагоре заради Христос. В други случаи обаче, създадени от хората странични потоци се вливали в основния поток, замърсявали го и го фалшифицирали. Деизъм (**Коментар:** Теологично-философско теория, която комбинира отхвърлянето на Божието откровение и на властта на Бога като източник на религиозното познание и твърди, че разумът и наблюдението на природата са достатъчни за да определим дали има Създател на вселената. Тази теория се разпространила сред интелектуалците в епохата на Просветлението през 18 век, особено в Англия, Франция, Германия и САЩ, които били възпитани като християни и вярвали, че има само един Бог, но били разочаровани от църквата и от нейните учения за Троицата, за безпогрешността на Библията и за свръхестествената причина на събития, които били възприемани като „чудеса.“ Водачите на Френската революция и на войната за независимостта на САЩ са били повлияни от тази теория. Съвременните деисти твърдят, че Бог не се намесва в създадената от него вселена. Д.Пр.), Пантеизъм (**Коментар:** Пантеизмът е вяра, че природата е равна на Бога. Пантеистите не вярват в съществуването на Бога като самостоятелна личност, който се е въплъттил в човешко тяло в Исус Христос. Най-изтъкнат лидер на това движение е холандецът от 17 век Бенедикт Спиноза, който в книгата си „Етика“ води спор с прочутата дуалистична теория на Декарт, който твърди, че тялото и душата са отделени. В някои от Източните религии, които се отличават с преклонение пред природата, има черти на пантеизма. Д.Пр.) и напоследък, Хуманизмът (**Коментар:** Философско-етична теория, която подчертана ценността на човека и вярва в критическото мислене и опитното доказване на истината, а не в догмата или в суеверията. Най-общо казано, хуманистите вярват в човешката свобода, в прогреса и в способностите на науката, за да

разберат света, а не в съществуването на Бога. Д. Пр.) и безочливият Натурализъм (**Коментар:** Вярване, че единствено природните закони, а не свръхестествените и духовни закони управляват вселената и че на всеки етап от своето развитие вселената е продукт на природните закони, като законите за масата, за енергията, за химическите и физическите свойства и т.н. Според натуралистите духовете, божествата и призраците не са реални и нямат „цел“ в природата. Има допирни точки между натурализма и пантеизма, който счита, че природата и Бога са едно и също нещо. Д.Пр.) се вляха като кални струи в основния поток на християнската мисъл, вследствие на което на обикновените хора им е трудно да направят разлика между реалното и фалшивото. В някои части на света армии са се сражавали и са убивали, твърдейки, че правят това в Името на Христос, но въпреки това делата им са демонстрирали, че те почти не са разбирали Неговия дух на прошка и обич.

Да, християните са несъвършени и някои хора, които най-гръмогласно твърдят, че Го следват, всъщност се намират най-далече от Неговите учения. Независимо, че е така, не позволявайте това да ви отклони или да ви държи далече от Самия Христос. Понякога хората ми казват: „Християните са лицемери, аз не искам да имам нищо общо с Христос!“ Но това е само извинение, за да не видим истината, която е в Христос. Вместо да постъпвате така, разберете Неговото учение и изследвайте Неговия живот. И ако познавате Христос и сте посветили живота си на Него, научете се от Него и живеете в хармония с Него. Дали другите хора виждат във вашия живот нещо от Христос – Неговата обич, Неговата радост и Неговия мир?

Очаква се истинските християни да бъдат щастливи! Нашето поколение е добре запознато с християнската терминология, но е небрежно в практическото приложение на християнските принципи и учения. Следователно, днес най-голямата ни нужда е не повече християнство, а повече истинско християнство.

Влиянието на живеенето като Христос

Светът може да не харесва християнството като институция, но няма нито един убедителен аргумент против човек, който чрез Божия Дух е направен да прилича на Христос. Такъв човек е живо порицание на днешният егоизъм, рационализъм и материализъм. Твърде често вместо да спорим със света, основавайки се на буквата на закона, ние трябва да бъдем живи пророци на Бога, които са виждани и четени от всички хора.

Време е да проследим стъпките си до източника и отново да разберем силата на Исус Христос да ни променя. Исус казал на жената край кладенеца на Яков: „Който тие от водата, която аз ще му дам, никога няма да ожаднее“ (Йоан 4:14 – мой превод). Тази болна поради греховете си и лишена от илюзиите си жена е била символ на цялата човешка раса. Нейните копнежи са били нашите копнежи! Плачът на сърцето ѝ е бил плачът на нашето сърце! Нейното лишаване от илюзиите е било нашето лишаване на илюзиите! Нейният грях е бил нашия грях! Нейният Спасител може да бъде и наш Спасител! Прощаването на нейните грехове може да бъде прощаване на нашите грехове! Нейната радост може да бъде наша радост!

Покана за пътуване

Каня ви да тръгнете с мен на едно пълно с приключения смело пътуване. Каква е целта на нашето търсене? Тайната на щастието. Къде отиваме? В Галилея! Нека да върнем страниците на историята почти 2000 години назад. Това е задушен и зноен ден с непоносимо горещ вятър, който вдига малки вихрушки от прах и ги носи бързо надолу по криволичесият път край Галилейското море. Атмосферата е изпълнена с очакване, което усещаме с дишането си. Вятърът се носи над повърхността на древното море. Чуваме гласове, идващи от една група развълнувани и неспокойни хора, които поздравяват свой приятел. Вървейки по всички пътеки към Галилея, малки групи от хора започват да се събират. Разчула се е новината, че Исус ще дойде в Галилея.

Внезапно Той и малката група Негови последователи се появяват на билото на хълма на път към Капернаум и непосредствено след тях върви едно огромно множество от хора от Галилея, Декаполис, Йерусалим, Юдея и от областите отвъд река Йордан. От уста на уста бързо се разнася новината: „Исус идва!“ Скоро се появяват тълпи от Тиберияс, Витсаида и Капернаум, и се присъединяват към другите хора. Те вървят заедно след 13-те мъже, облечени в роби. Когато тълпите стигат до върха на хълма, където нежните ветрове от низините подухват към тях, носейки облекчение от лъчите на слънцето, Исус спира и им дава знаци с ръце да седнат на земята и да си починат.

Въздухът е изпълнен с напрежение. Това е момент, който трябва да бъде уловен и запомнен за вечността. Тълпата притихва, когато Исус се изкачва на една голяма скала и сяда на върха ѝ. В долината, по която минава пътя към пустинята, самотен ездач на камила пътува към Тибериас. Множеството е обхванато от мълчание, а лицата на хората са обърнати с очакване към Исус.

Тогава той започва да говори. Това, което е казал Той там, на тази Планина на блаженствата в далечна Палестина, щяло да влезе в историята като най-впечатляващите и възвишени думи, които някога са изговаряни! Там, с почителни, премерени и прости думи Той разкрил тайната на щастието

– не на лекомисленото щастие, което зависи от времето и пространството, а на щастieto, което ще трае вечно.

Първата Му дума е била „щастливи.“ (*Коментар: Авторът вече каза, че вместо популярната у нас дума „блажени“ ще използва думата „щастливи.“ Д.Пр.*) Слушателите Му веднага трябва да са наострили уши, както сме склонни да правим ние. Докато четете следващите страници на тази книга, моята молба е да направите даже нещо повече: наострете очите си... отворете сърцата си...откажете се от волята си. Тогава ще започнете да живеете живот с главно Ж, ще намерите задоволство и радост, които са били избутани встрани от безсмислието и суетата на ежедневиия живот и ще откриете тайната на щастieto!

Глава 2

ЩАСТИЕ ЧРЕЗ БЕДНОСТ

„Щастливи са бедните по дух, защото е тяхно небесното царство! (Мат.5: 3)

Чрез медиите днес научаваме за окаяната и безнадеждна бедност в много страни по света. Виждали сме гладуващи хора в Африка и бежанци в Югоизточна Азия. Самият аз съм посетил повече от 60 страни по света, много от които са безнадеждно затънали в бедността. Връщал съм се от градове като Калкута с натъжено сърце, питайки се дали въобще е възможно някога да се направи нещо, за да се облекчи тяхното страдание. Навсякъде по света срещнах много хора като Майка Тереза. Но въпреки това бедността си остава почти незасегната. Изпращали сме нашите собствени помощи чрез надеждни организации за подпомагане на бедните хора.

Но въпреки това, под мръсотията, глада и унизителната бедност аз усещах една още по-голяма бедност – бедността на душата. Един френски лидер казал, че ако хората по целия свят имаха достатъчно храна, пари за харчене и безопасност от люлката до гроба, те не биха искали нищо повече. Трябва да се замислим дали е вярно това твърдение. Понякога съм посещавал места, където богатите хора се събират за да отпочиват, да избягат от лошото време или просто да си поиграят и открих, че богатството може да има уповащ ефект. Тоест, както е казал Исус, по-лесно е камила да премине през ухото на игла, отколкото богат човек да влезе в небесното царство (виж Мат.19:24). Със сигурност една от причините за това е, че богатството има склонността да поглъща изцяло вниманието на човека и притъпява неговата чувствителност към духовните му нужди.

Често пъти съм си задавал въпроса: „Богатството ще направи ли хората щастливи?“ И незабавно съм си отговарял кратко и категорично „Не!“ Познавам твърде много богати хора, които са за окайване. Има хора, които притежават всичко, което може да се купи с пари, но са страдащи, объркани, смутени и окаяни! И въпреки това, колко много пъти съм чувал хората да казват: „Само ако имах малко безопасност, аз можех да бъда щастлив.“ Или, „Само ако можех да имам хубав дом, нова кола и жилище във Флорида, където да живея през зимата, аз щях да бъда доволен.“

Само по себе си няма нищо лошо в това човек да е богат. През годините съм имал привилегията да познавам някои много богати хора, които бяха смирени и щедри, и гледаха на богатството си като да дадени им от Бога средства за да помагат на другите. Но Библията предупреждава, че богатството много лесно завладява човека, деформира ценностите му, прави го горд и арогантен, и го кара да си мисли, че той не се нуждае от Бога. „*Но тези, които искат да бъдат богати падат в изкушение и в капан, и в многобройни глупави и вредни желания, които удавят хората в разрушение и гибел. Защото любовта към парите е коренът на всички злини*“ (1Тим.6:9-10 – мой превод). За други хора богатството само води до отегчение и досада. Цар Соломон е бил безспорно един от най-богатите хора в цялата човешка история. В своето търсене на щастieto той опитал всичко – притежания, музика, секс, огромни строителни проекти, познание – но накрая обявил: „*Видях всички дела, които се вършат под слънцето; и, ето, всичко е суета и дразнение на духа*“ (Екл.1:14 – мой превод). Единствено Бог можал да задоволи най-съкровениите желания на Соломон и да му даде истинско щастие. От друга страна, много велики личности са оставали бедни през целия си живот или поради избора си (като например да бъде мисионер или да живее скромно, като раздава парите си, за да

помага на другите) или поради неизбежните обстоятелства в живота им. Но има и трети вид хора, които изживяват живота си изпълнени с негодувание, завист и горчивина, защото искат да притежават „само още малко повече.“ Те може да имат достатъчно, за да задоволяват законните си нужди, но вместо да бъдат благодарни за това, което имат – което би ги направило веднага богати в очите на хората от по-бедните народи – те са разяждани от желанието да имат богатства. Те вярват, че ключът към щастието ще бъде намерен в по-голямото богатство. Но Исус е казал ясно, че щастието и задоволството не се намират в имотите или в парите. Той казал, че материалните неща и богатствата сами по себе си не донасят щастие и мир на душата.

Щастлив е този човек, който е научил тайната да бъде доволен с това, което му сервира живота и се е научил да се радва на простите и красиви неща около себе си. В предговорът на своята „Антология на Джордж МакДоналд,“ К. С. Луис казва за МакДоналд: „Неговото примирение към бедността беше напълно противоположно на примирението на стойка. Той имаше вид на лъчезарен и закачлив мъж, силно умеещ да цени всички наистина красиви и възхитителни неща, които могат да се купят с пари и не по-малко се чувстваше напълно доволен да живее и без тях.“ В „Хроники на спокойното съседство“ МакДоналд казва за себе си: „Нека, ако мога, да бъде винаги радушно приеман в стаята си през зимата от едно пламенно сърце, през лятото – от една ваза с цветя; а ако не мога, нека тогава да си мисля колко красиви биха били те и да се заравям в моята работа. Не мисля, че пътят към задоволството лежи в презирането на това, което не сме придобили. Нека признаваме цялото добро и цялата наслада, която има на света и нека да бъдем доволни и без тях.“

Един незабравим ден

През този ден преди почти 2000 години, сред тази огромна тълпа несъмнено е имало много хора, които са вярвали, така както и мнозина вярват днес, че ключът към щастието трябва да бъде намерен в богатството и притежанията. Когато са се събрали да чуят думите на Исус, може би те са се чудели, дали Неговите думи биха могли да извършат някаква промяна за тях в тяхното търсене на щастието, така както може би и вие се чудите. Но скоро им станало ясно, че Неговото послание е било уникално, защото Той посочвал друг път към щастието – Божият път. И това е било послание, което се отнасяло до всеки човек. Проповедта на планината е била произнесена пред две ясно различни групи от хора – групата на множеството и групата на учениците на Христос. Поради това можем да приемем, че в тази проповед има значение и смисъл както за учениците, така и за множеството, иначе Исус не би я произнесъл и пред двете групи.

Тя позволила на учениците да хвърлят бегъл поглед към величествената духовна Обещана страна, в която щели да живеят като последователи на Христос. Проповедта разкрила пред тях високото ниво на етичното поведение и на етичните взаимоотношения, в които те щели да живеят. Тя им показала, че да бъдеш християнин не е просто детинска игра.

А за човешкото множество Проповедта е представлявала разкриване на истинският смисъл на това, какво означава да бъдеш последовател на Христос. До този момент за тях Исус е бил един очарователен и любопитен чудотворец. Личността Му била магнетична, поведението му било обаятелно, гласът Му бил завладяващ. Цялото Му същество демонстрирало, че Той е човек с необикновена сила. Той бил изумителен учител, непобедим противник в споровете, състрадателен лечител, най-хрисимият и най-непреклонният от всички хора.

Те никога не били чували друг човек да говори като Него. Тези хора, чиито живот бил една монотонна скука в тази прозаична далечна страна, отговорили на поканата на Галилеянинът - да прекарат един ден, вървейки след Него през селцата. Той ще изцелявал болните, ще благославял малките дечица и ще говори за Божието царство и това обещавало да бъде едно незабравимо преживяване. Но в този ден мнозина от хората, които вървели след Него, щели да бъдат изненадани. В представите им религията е била нещо, което е малко повече от суеверие и безсмислена церемония. Рядко им идвало на ум, че има някаква връзка между религията и живота. Те въобще престанали да се надяват, че някога ще бъдат щастливи; и ако въобще са знаели значението на думата щастлив, те го били забравили.

Но Исус щял да постави обратно в речниците им думите благословен, радостен и щастлив – даже още по-добре – Той щял да постави думите в сърцата им и в живота им. Както се казва в прекрасният стар химн на Хенри ван Дайк: „Радостни, радостни, ние Те благоговеем.“ Когато Исус отворил устата си, първата дума, която произнесъл била думата „щастливи.“ Тази дума означава „благословени, задоволени и много харесвани.“ Щастливи? Има ли друга дума, която да е по-неподходяща? Хората, които са го слушали през този ден съвсем не са били благословени или щастливи. Държавата им е била завладяна от Римската империя. Бедни, обезсърчени и зле облечени пионки в ръцете на едно вражеско правителство, техният живот бил лишен от всякаква надежда и очакване. Щастливи? Как би

могло жалкото им съществуване да бъде благословено, задоволени и много харесвано?

Природата на бедността

Веднага след първата дума от устата на Исус последвали пет други думи: „*Щастливи са бедните по дух.*“ Ако Исус беше пропуснал да каже последните две думи, всички слушатели щяха да се зарадват, защото всички те били бедни, даже ако те са били озадачени как тяхната потискаща бедност би могла да ги направи щастливи. Но Исус казал „бедните по дух.“ Учудени, те слушали, когато Той продължил. Скрита в тези загадъчни думи се намирала първата тайна на щастieto. В началото те звучат като противоречие. Обикновено ние считаме, че хората, които са бедни, са нещастни. Но Исус учи, че щастieto може да бъде намерено въпреки бедността.

Какъв вид бедност е имал предвид Исус? Дали е имал предвид само хората, които притежават много малко количество от добрите неща на този свят? Не. Със сигурност Исус е имал предвид и тях. Но Исус е говорел за хората от всякакви групи – богати или бедни, болни или здрави, образовани или неграмотни, млади или стари. Бог е загрижен за всеки човек на тази планета и думите на Исус са били насочени към всички хора, намиращи се във всякакви обстоятелства и от всяко поколение. Днес те са отправени към вас и към мен.

Истинският смисъл на духовната бедност

Какъв смисъл е вложил Исус в думите „бедните по дух“? Има най-малко четири измерения на този важен въпрос.

ПЪРВО: Ако искаме да сме бедни по дух, ние задължително трябва да сме наясно, че сме духовно бедни. Най-окаян е този човек, който се намира в голяма опасност, но не разбира това. Спомнете ли си Самсон? Стоящ там, в долината Сорик, обкръжен от началниците на филистимците „*Той, обаче, не знаеше, че Господ се беше оттеглил от него*“ (Съд.16:20).

Най-окаяното нещо, свързано с фарисеите е било не толкова тяхното лицемерие, а преди всичко пълното им незнание за това, колко бедни са били те в очите на Бога. Исус разказал една драматична история за човек, чийто представи за бедността и богатството били погрешни. Този човек, в самодоволен монолог, казал една нощ: „*Душо, ти имаш много блага, натрупани за много години: отпусни се, яж, тий и се весели*“ (Лука 12:19 - мой превод). На него никога не му хрумвало, че душата не може да се препитава с блага и че сърцето не може да се поддържа с вино и храна. Поради собствената му глупост и неговото придаване на прекомерна важност на материалните неща, Бог му казал: „*Глупако!*“ (Лука 12:20). А на онези хора от всяко поколение, които са изкушавани да разсъждават измамно, както направил този човек, Бог казал: „*Така стана с този, който събира имот за себе си, а не богатеє в Бога*“ (Лука 12:21).

Всеки от нас има тяло с очи, уши, нос, ръце и крака. Това тяло има някои основателни желания и стремежи: стремеж за храна и пиене, за секс и за общуване. Всяко от тези желания ни е дадено от Бога, за да бъде използвано според Божието намерение. Едновременно с това, тези желания могат да бъдат изопачени и погрешно използвани, вследствие на което те могат да причинят мъка и разруха в живота ни. Библията ни учи, че човекът е нещо повече от тяло – всеки от нас е жива душа! Нашите души са създадени по образа на Бога. Така както телата ни притежават определени характерни черти и желания, такива се и нашите души. Характерните черти на душата са личностни качества, интелигентност, съвест и памет. Човешката душа или дух копнее за мир, задоволство и щастие. И повече от всичко друго, душата има един стремеж към Бога – жажда да бъде помирена вечно с Него. В света в който живеем, ние обръщаме най-голямо внимание на задоволяване на желанията на тялото и не отделяме практически никакво внимание за задоволяване на желанията на душата. Вследствие на това, ние сме едностранчиви и нехармонично развити. Физически и материално ставаме дебели, а духовно сме хилави, слаби и анемични. Изразходваме огромно количество време и пари за диети за отслабване, за купуването на скъпи тренажори и за членски карти в здравни клубове. За много хора тези неща са само демонстрация на тяхното прекомерно фокусиране във физическата страна на живота. Няма съмнение, че нашите тела са ни дадени от Бога и ние трябва да се грижим за тях по всеки възможен начин. Но още по-важно е да се грижим за душите си. Апостол Павел казал на Тимоти: „*Упражнявай себе си в набожността; защото докато от упражняването на тялото има някаква полза, ползата от набожността е всестранна, тъй като в нея има обещание както за сегашния, така и за бъдещия живот*“ (1Тим.4:7-8 – мой превод).

Душата, създадена по образа на Бога, не може да бъде напълно задоволена, докато тя не опознає Бога по правилен начин. Единствено Бог може да вземе решение относно най-съкровенията копнежи, желания и стремежи на душата. Аз мога да притежавам очарованието на филмова кралица или мога да притежавам богатствата на тексаски милионер, но въпреки това да не мога да намеря щастieto, мира и задоволството. Защо? Просто защото аз съм фокусирал вниманието си в тялото, но не и в

душата. А душата изисква да ѝ обръщам такова внимание, каквото отделям за тялото. Тя иска да общува и да разговаря с Бога. Тя изисква да се покланя на Бога, да пребивава мълчаливо в присъствието на Бога и за размишлява. Ако душата не бъде хранена и упражнявана ежедневно, тя става слаба и изсъхва. Тя остава незадоволена, объркана и неспокойна.

Много хора се обръщат към алкохола или наркотиците, за да се опитат да удавят виковете и копнежите на душата. Други търсят спасение в нови сексуални практики. Трети се опитват да успокоят бляновете на душите си по други начини. Но нищо друго, освен Бога не може напълно да я задоволи, защото душата е направена за Бога и без Бога тя е неспокойна и тайно се измъчва.

Първата крачка

Осъзнаването на духовната ни бедност е първата крачка към Бога. Бедността на духа не измерва стойността на живота чрез земните притежания, които изчезват, а от гледна точка на вечната реалност, която трае вечно. Мъдър е този човек, който откровено признава, че не притежава духовно богатство и вика със смирено сърце: „Боже, бъди милостив към мен, грешника.“ В Божията икономика изпразването идва преди напълването, изповядването – преди прощката и бедността – преди богатството. Христос казал, че има щастие в самото признаване на духовната бедност, което позволява на Бога да дойде в душите ни.

Библията ни учи, че душите ни са болни от една болест. Тя е по-лоша от всеки смъртоносен рак или от което и да е сърдечно заболяване. Това е чума, която причинява всички тревоги и затруднения в този свят. Тя причинява всички тревоги, обърквания и обезверяване в собствения ни живот. Името на тази болест е една грозна дума. Ние не обичаме да я използваме. Но това е дума, която психиатрите отново започват да използват. В желанието си да бъдем съвременни, ние почти е бяхме забравили, но отново започваме да разбираме, че тя е коренът на неприятностите на всички хора. Тази дума е грях. Ние извършихме грях против нашия Създател. Бог е свят, праведен и справедлив. Той не може да позволи грях да влезе в Неговото присъствие. Вследствие на това, грехът застана между Бог и нас.

Задължително трябва да има една изповед, едно признание, че ние сме нарушили Неговите закони и искаме да се отречем и да изоставим греховете си. Трябва да признаем, че без общуването си с Него, нашият живот няма никакъв истински смисъл. Тази крачка не е лесна! Всички ние имаме гордост, въпреки че я демонстрираме по различни начини. Ние не обичаме да признаваме, че сме направили грешка или че сме се провалили. Но Бог казва: „*Всички съгрешиха и не заслужават достъп до славата на Бога*“ (Рим.3:23 – мой превод). Като първа крачка към щастието, мира и задоволството трябва задължително да изповядаме греха си! Нашето поколение, окуражавано от множество второкласни философи, се опитваше безуспешно да живее, забравяйки за Бога. Сегашното съживяване на религията по света е публично изповядане, че Хуманизмът се провали. Подобно на жителите на Лаодикия, ние казахме: „*Богат съм, забогатях и не се нуждая от нищо*“ (Откр.3:17), но открихме, че нашите богатства, подобно на нашата красота са повърхностни и не са достатъчни, за да задоволят вечните ни души. Нека осъзнаем истината: ние идваме на света с празни ръце и си отиваме с празни ръце.

Откъде се слобихме с идеята, че нашата представа за успеха и представата на Бога за успеха са едно и също нещо? Вие сте написали книга; вие сте умен ръководител или организатор; вие сте талантлив художник; вие сте достатъчно богат, за да сте независим; вие сте придобили слава и богатство. А ако не притежавате дарбите на интелигентността, въображението, личните ви качества и физическата ви енергия – които сте получили като дар от Бога – къде щяхте да бъдете?

Не бяхме ли родени бедни? Не умираме ли бедни? А нямаше ли ние наистина да бъдем в окаяно положение, ако не беше безкрайната Божия милост и любов? Ние дойдохме от нищото и ако сега сме нещо, то е защото Бог е всичко. Ако Той беше въздържал Своята сила само за един кратък миг, за да ни лиши от нея, ако Той беше ограничил дъхът на живота само за един миг, нашето физическо съществуване щеше да се сбръчка и да се превърне в нищо, а душите ни щяха да изчезнат в безкрайната вечност. Хората, които са бедни по дух осъзнават своята зависимост като създания и своята греховност и нещо повече – те са готови да изповядат греховете си и да се откажат от тях.

Лекарство за нашата духовна болест

Видяхме, че първото измерение на „бедните по дух“ е осъзнаването на нашата духовна бедност. Но може ли да бъде победена духовната ни бедност? Да! И това ни отвежда до второто измерение на смисъла, който влага Исус в израза да бъдем „бедни по дух.“

ВТОРО: ако искаме да бъдем бедни по дух, ние трябва да приемем богатствата, които Христос е предоставил чрез Своята смърт и възкресение. Нямаше ли да бъде чудесно, ако можехме да намерим абсолютното лекарство за тревогите на човешката природа? Да си представим, че можехме да поставим инжекция в ръката на всички хора по света, която ще ни изпълни с любов, вместо омраза и

със задоволство вместо лакомия. Това веднага би решило всички проблеми, с които се бори света в този момент. Преди много години двама американци прекосявали Атлантическия океан с пътнически кораб и в една неделна вечер стояли на палубата и пеели химна: „Исус, Любовникът на моята душа.“ Към техният дует се присъединил много хубав глас на тенор. Когато песента свършила, един от двамата американци се обърнал към третия мъж и го попитал, дали е участвал в Гражданската война. Мъжът казал, че е бил войник от армията на Конфедерацията (*армията на робовладелческия Юг*). После го попитали дали е бил на едно конкретно място на една конкретна дата и човекът отвърнал: „Да.“ После казал, че през тази нощ се случило нещо необикновено и химнът, който тримата изпели му припомнил тази случка. „Бях на пост в края на една гора. Беше тъмно и много студено. Бях изплашен, защото се предполагаше, че врагът беше близо. Домъчня ми за дома и се чувствах нещастен. Около полунощ, когато всичко утихна, започнах да се чувствам толкова уморен, че си помислих, че мога да се утеша, като изпея някой химн и сега си спомних този химн: „Цялото си доверие възлагам на Теб / цялата си надежда получавам от Теб. / Покрий беззащитната ми глава / със сянката на Твоето крило.“ След като изпях тези думи, аз бях обхванат от един странен мир и през цялата дълга нощ не усетих никакъв страх. Единият от двамата казал: „Добре, а сега чуи моята история. Аз бях войник в армията на Съюза (*на янките от северните щати*) и през същата тази нощ бях в гората с една група разузнавачи. Аз те видях там където стоеше. Моите колеги се прицелиха с пушките си в теб, но когато ти започна да пееш, ние се заслушахме. Не можехме да стреляме и аз казах на другарите си да престанат да се целят в теб. Казах им: „Ние ще си идем у дома.“

Всеки ден вестниците и телевизионните програми съобщават за недоволства и нещастия по света. Те са резултат от лакомия, амбиция, похот, предрасъдък и стремеж към злото. Ако хората само можеха да са доволни в каквото и състояние да се намират; ако те можеха да се обичат помежду си, независимо от цвета на кожата си или от мястото си в живота; ако тези, които „имат“ показват състрадание към онези, които „нямат“; ако лакомите се откажат от безбожната си амбиция за сила и власт – тогава този свят нямаше ли да бъде различно място за живеене?

Същевременно нека да си представим, че може да бъде намерено лекарство за миналите грешки, неуспехи и грехове на човечеството. Да си представим, че благодарение на някакво чудо цялото ни минало може да бъде оправено, че цялата заплетеност на живота може да бъде разплетена и че повредените връзки на живота могат да бъдат поправени. Такова лекарство би предизвикало паническо бягство по целия свят! Най-сензационната новина за целия свят е истината, че има такова лекарство и то е на наше разположение! Всички грехове на хората могат да бъдат опростени! Паяжините, които са се насъбрали в живота ни могат да бъдат премахнати!

Грехът, объркването и обезверяването на живота могат да бъдат заменени от праведност, радост, задоволство и щастие. На душата може да бъде даден мир, който не зависи от външните обстоятелства. Това лекарство е предоставено от Исус Христос преди 2000 години на кръста на Голгота. Този кръст се превърна в символ в по-голямата част от Западния свят и е употребяван неправилно от много рок-звезди и други, които не разбират неговата важност.

Смъртта на Христос на този пръв Разпети петък не е била случайност. Това е бил акт на обичащия Бог с цел да примири хората със Себе си. Грехът влязъл между нас и Бога. Отделени от Бога, ние не можем да бъдем щастливи и доволни. Поради това, с любяща милост Бог изпратил Своя Син да понесе нашите грехове и да поеме наказанието и присъдата, която заслужавахме ние.

Но Бог изисква нещо от нас. Ние сме длъжни да изповядваме нашата духовна бедност, да се отречем от греховете си и да се обърнем с вяра към Неговия Син Исус Христос. Когато направим това, ние сме раждани отново. Той ни дава нова природа. Той поставя в душите ни една малка частичка от небето. Животът ни се променя. За пръв път задоволство, мир и щастие влизат в душите ни. По време на пътуванията си съм виждал трайно задоволени и щастливи хора. Намирал съм такива хора само там, където Христос е бил лично и убедено приет. Съществува само един траен начин да имаме мир в душата си, който се изявява чрез радост, задоволство и щастие и този начин е чрез разкаяние заради греха и лична вяра в Исус Христос като Спасител.

Дошъл ли е такъв момент в живота ви? Имали ли сте преживяването, че сте приели Христос? Това не е просто някакво емоционално преживяване. Това просто е предаване и подчиняване на волята на Христос. Наистина ли искате да бъдете щастливи? Тогава ще трябва да платите цената, като смирилите себе си в основата на кръста и приемете Христос като Спасител.

Нашата зависимост от Бог

Ние трябва да осъзнаваме духовната си бедност...трябва да се обърнем към Христос чрез разкаяние и с вяра да получим Неговите богатства...но има и много други неща, ако наистина искаме да схванем истинския смисъл на израза да бъдем „бедни по дух.“

ТРЕТО: Ако трябва да бъдем бедни по дух, ние трябва да осъзнаваме нашата зависимост от Бога и нашия духовен банкрут. Исус е казал, че ние трябва да станем като децата, преди да можем да влезем в небесното царство. Децата са зависими. Това означава, че за да бъдат защитени и обгрижвани, те са зависими от родителите си. Поради своите роднински връзки и обществено положение децата не са бедни, но ако я нямаше тяхната установена връзка с родителите им, те могат наистина да бъдат безпомощни и бедни.

Когато отидем при Христос с нас веднага се случва едно чудно нещо: вие ставаме деца на Бога! Ставаме част от Неговото семейство, като Негови синове и дъщери! „*А на онези, които Го приеха, даде правото да станат Божи чада, т.е. на тези, които вярват в Неговото име; които бяха родени не от кръв, нито от пожеланието на плътта, нито от пожеланието на човека, но от Бога*“ (Йоан 1:12-13 – мой превод). Всъщност, за да онагледим този велик факт, Библията използва идеята за осиновяването. До едно време ние сме били отчуждени от Бога и не сме имали никакви права и привилегии. Но в Христос ние сме осиновени в Неговото семейство (Еф.1:5-6). „*Защото всички вие сте Божи синове чрез вяра в Исус Христос*“ (Гал.3:26) Понеже сме синове на Бога, ние сме зависими от Него. Библията казва: „*Както баща жали децата си, така Господ жали онези, които се боят от Него*“ (Пс.105:13).

Зависимите деца малко време се тревожат за яденето, дрехите и подслона си. Те считат и то напълно основателно, че всичко това ще им бъде осигурено от родителите им. Исус е казал: „*Не си мислете, казвайки: „Какво ще ядем?“ или „Какво ще пием?“ или „С какво ще се облечем?“...Но първо търсете Божието царство...и всички тези неща ще ви бъдат добавени*“ (Мат.6:31, 33 – мой превод). Понеже Бог е отговорен за нашето добруване, на нас ни е казано да оставим на Него всичките си грижи, защото Той се грижи за нас (1Пет.5:7). Понеже ние сме зависими от Бога, Исус казал: „*Да не се тревожи сърцето ви*“ (Йоан 14:1 – мой превод). С други думи Бог казва: „Аз ще взема товара – не мислете за него – оставете го на Мен.“

Зависимите деца не се колебаят, когато искат нещо. Те не биха били нормални, ако смело не казаха от какво се нуждаят. Бог е казал на Своите зависими деца: „*Затова да отиваме смело при трона на милостта, за да можем да получим милост и да намерим благоволение, които да ни помагат във време на нужда*“ (Евр.4:16 – мой превод). Бог е напълно наясно, че ние сме зависими от Него за задоволяване на житейските си нужди. Поради тази причина Исус казал: „*Искайте и ще ви се даде; търсете и ще намерите; хлопайте и ще ви бъде отворено*“ (Мат.7:7). Днес какво ви тревожи? Дали сърцето ви е потиснато поради някакъв проблем, който заплашва да ви победи? Изпълнен ли сте с безпокойство и тревога за някакъв проблем и се питате какво ще се случи? Чуйте: тъй като сте дете на Бога, чрез вяра в Христос вие можете да отнесете тези неща при Христос, знаейки, че Той ви обича и способен да ви помогне. Понякога Той може да премахне проблема; друг път Той може да ви даде сила, за да го понесете. Но вие можете да разчитате на Него. „*Не се безпокойте за нищо, но във всяко нещо с молитва и молба с благодарение, нека вашите искания да станат известни на Бога. И Божият мир, който надвишава цялото разбиране, ще пази сърцата ви и умовете ви в Христос Исус*“ (Фил.4:6-7 – мой превод).

Щастлив е този човек, който се е научил тайната ежедневно да идва с молитва при Бога. Всяка сутрин само 15 минути, прекарани насаме с Бога, преди човек да е започнал деня си, могат да променят нашата гледна точка и да презаредят батериите ни. Но всичко това се случва и всички тези безкрайни ползи, които текат от небесната съкровищница, са в пряка зависимост от отношението ни към Бога. Абсолютната зависимост и абсолютното предаване са изискванията, за да бъдем Негово дете. Единствено децата Му са упълномощени да получават тези неща, които са свързани със щастието; а за да бъдем Негово дете, ние задължително трябва да подчиним волята си на Неговата воля.

Трябва да признаем, че сме бедни, преди да бъдем направени богати. Трябва да признаем че сме изоставени, преди да станем деца на Бога чрез осиновяване. Когато разберем, че цялата наша собствена доброта е като парцаливи дрехи в очите на Бога и когато станем наясно с разрушителната сила на нашата непокорна воля, когато разберем нашата абсолютна зависимост от Божията милост чрез вяра и по някакъв друг начин, тогава тръгваме по пътя към щастието.

Ние не стигаме до опознаването на Бога чрез работа – ние стигаме до знанието за Бога с вяра чрез милост. Ние не можем да изработим нашия път към щастието и небето; ние не можем да постигнем това чрез спазване правилата на морала, не можем да реформираме пътя си, нито можем да го купим. Спасението идва като дар от Бога чрез Христос.

Да служим на Христос

Като деца на Бога, от нас не се очаква просто да седим удобно и егоистично да се наслаждаваме

на привилегиите си. Точно обратното, Бог иска да ни използва да Му служим и да помагаме на другите. Но преди да можем да правим това, в сърцата ни трябва да се случи нещо друго, ако наистина искаме научим пълния смисъл на думите на Исус: „Щастливи са бедните по дух.“

ЧЕТВЪРТО: Ако трябва да бъдем бедни по дух, ние трябва с готовност да се отричаме от себе си, за да можем по-добре да служим на Христос. Бедните по дух са тези, които са готови да изпразнят насъбраното в себе си и да направят така, както Исус е казал: „*Отречете се от себе си, вдигнете кръста си и Ме последвайте*“ (Мат.16:24). Нашата модерна философия на разчитането на себе си и на независимостта накара много хора да повярват, че човека може да бъде достатъчно добър без Бога. Тези хора казват: „Религията може да е подходяща за някои емоционални хора, но вие не можете да победите човека, който вярва в себе си.“ Например, австрийският основател на психоанализата д-р Зигмунд Фройд е казал, че „религията е универсална маниакална невроза.“ Но, уви, това уверено в себе си поколение е създадо повече алкохолици, повече криминални престъпници, повече войни, повече нападения, повече злоупотреби, повече убийства и повече самоубийства в сравнение с всяко от предишните поколения, които са живели на земята. Време е всеки от нас, от интелектуалците до най-непросветените, да започнем да правим оценка на неуспехите си, на гафовеите си и на скъпо струващите си грешки. Дошло е времето да не сме толкова уверени в себе си, а да вярваме повече в Бога.

Богатият млад управник, който отишъл при Исус, бил изпълнен със своето благочестие, със своето богатство и със своята лакомия, но си отишъл възмутен, когато Исус го информирал, че цената на вечния живот е да разпродаде имота си и да го даде на бедните, а после да дойде и да върви след Него. Библията казва, че младият мъж си отишъл, изпълнен със съжаление, защото той не можел да отдели себе си от себе си. Той установил, че не е възможно да стане „беден по дух“, защото имал такава надменна преценка за собствената си важност.

Всичко около нас е високомерие, гордост и егоизъм. Това са резултатите от греха. От небето идва един глас, който казва на измъченият и банкрутирал свят: „*Съветвам те да купиш от мен злато, пречистено с огън, за да се обогатиш и бели дрехи, за да се облечеш и да не стават явни срамотите на твоята голота, и очна мас, за да намажеш очите си, за да виждаш...Ето, стоя на вратата и хлопам; ако някой чуе гласа Ми и отвори вратата, аз ще вляза в него и ще вечерям с него, и той с Мен*“ (Откр.3:18,20). Небето в този живот и небето в идещия живот не се основават на паричния стандарт. Нито пък плът и кръв могат да намерят вратата към небесното царство с неговото задоволство, мир, радост и щастие. Единствено онези, които са бедни по дух и богатеят в Бога ще бъдат сметени за заслужаващи да влязат в небесното царство, защото те идват не със собствените си заслуги, а с праведността на Изкупителят.

Някой е казал: „Богатството на човека се състои не в изобилието на притежанията му, а в минималния обем на желанията му.“ Спържън казал: „Първата връзка между душата ми и Бога не е моята добродетел, а моята лошотия; не моята заслуга, а моята злочестина; не моите богатства, а моята нужда.“

Глава 3

ЩАСТИЕ ПО ВРЕМЕ НА СКРЪБ

Блажени са скърбящите, защото те ще бъдат утешени.“ (Мат.5: 4)

В животът ни идва време, когато добродушни и добронамерени окуражения като: „Дръж се за това, приятелю“ и „Горе главата, друже“ не успяват да ни извадят от нашето униние. Понеже нашите нужди са не толкова психологични, а по-дълбоки, такива съвети само подсилват усещането ни за безпомощност. Истината е следната: Независимо от нашата интелигентност, от нашите постижения и от нашите джунджурии, без Бога ние сме духовни бедняци.

Проповедта на Христос е била насочена към една специална група – към „бедните“, към „бедните по дух.“ Христос казал: „*Духът на Господа е върху мен, защото той ме е помазал да проповядвам евангелието на бедните*“ (Лука 4:18 – мой превод). Това не означава, че това послание на Христос е било предназначено само за финансово бедните, за социално бедните или за

интелектуално бедните. Това означава, че то е било предназначено за тези хора, които са осъзнавали своята духовна бедност. Това е било първото Блаженство. Това е била доминиращата нота, върху която е бил композиран целият този небесен химн на истината. За християните в Македония Павел написал: „...намирайки се в голямото изпитание на страданието, избликът на тяхната радост и на дълбоката им бедност изобилстваха в богатството на тяхната щедрост“ (2Кор.8:2 – мой превод). Ако искаме да намерим истинското щастие, ние трябва да започнем оттам, откъдето е започнал Исус. Ако искаме да имаме смислен живот, ние трябва да живеем в хармония с Блаженствата.

Второто Блаженство „Блажени са скръбящите“ в началото ни се струва парадоксално. Дали плачът и радостта вървят заедно? Как е възможно да бъдем щастливи, когато сме в мъките на скръбта? Как човек може да извлече парфюмът на веселието от жлъчката на скръбта? Но не се съмнявайте, че тук има дълбоко и скрито значение, защото си спомнете, че Исус е говорил на хората от всички религии и от всички възрасти и им е разкрил тайната на щастиято.

Незначителността на живота ни

Сегашната епоха определено не е епоха на скръбта. Точно обратното, хората целенасочено бягат от всяко нещо, което е неприятно, защото искат да запълват живота си с онези неща, които ще отклоняват мислите им от всяко сериозно нещо. В прекомерната си фокусираност в незабавните удоволствия и забавления хората търсят повърхностни и празни заместители на реалността. Милиони хора мислят повече за това, коя телевизионна програма ще гледат тази вечер или коя видеокасета ще вземат под наем за почивните дни в края на седмицата, отколкото мислят за вечните неща. Това столетие (XX век) може да влезе в историята не толкова като столетие на прогреса, а като „столетие на лекомислието.“ Популярният израз: „Това не е важно!“ съвсем уместно описва отношението на много хора към живота. Много хора си мислят, че дотогава, докато имаме лъскава кола, телевизия и филми, които да ни забавляват, луксозни къщи в които да живеем и милиони приспособления, които да ни служат, това, което се случва в душите ни не е важно. „Това не е важно! Смей се и светът ще се смее заедно с теб; плачи, и ще плачеш сам.“ Поради това апостолите на веселието поставят своите гримасни маски на лицата си, усилват височината на говора на телевизорите си, натискат до краен предел педала на газта на спортните си коли и се гмурват в своя повърхностен начин на живот.

Но повърхностното живеене никога няма да ни помогне да се противопоставим на напреженията и да се справим с житейските проблеми. В края на Проповедта на планината Исус разказал историята на двама мъже. Единият от тях решил да построи къщата си върху пясък; в края на краищата, това е било лесно да се направи. Другият построил къщата си върху скала, въпреки че за да направи това, щял да работи повече. Погледнато отвън и двете къщи изглеждали еднакви. Но когато дошли бури и наводнения, къщата, която била построена върху пясък се срутила. Само къщата, която била построена върху скала, устояла на налягането на наводнението. „*Затова, всеки, който чуе тези Мои думи и ги изпълнява, аз ще го оприлича на разумния човек, който е построил къщата си върху скала*“ (Мат.7:24 – мой превод). Единствено когато живота ни е основан върху вечната истина на Божието Слово, той ще е в състояние да устои на бурите на живота. Лекомисленият живот, който пренебрегва Бога, никога не може да ни даде здрав фундамент за истинско щастие.

Следващият коментар е взет от едно издание на лондонският вестник „Таймс“: „Милостта на крайната упоритост се състои в това, че качеството на търпението винаги е равно на напрежението на текущия момент, защото то е вкоренено във вечността, над която текущия момент няма никаква власт.“ Бевърли Силс, бивша оперна звезда и настоящ продуцент, научила някои уроци по време на нещастията. Първото ѝ дете се родило почти 100% глухо. Малкото момиченце било обречено никога да не чуе красивия глас на майка си, извисен по време на пеенето. Второто ѝ дете, син, било родено със забавено умствено развитие. Мъката в живота на г-жа Силс била толкова голяма, че тя се взела едногодишна почивка от натоварената си работа като певица, за да се занимава с децата си, опитвайки се да намери мир в трудните обстоятелства.

По-късно, когато я попитали как се е справила със ситуацията, тя отговорила: „Първият въпрос, който си задавате е: „Защо на мен?“ После въпросът се променя и става „Защо на тях?“ Трябва да извършите пълна промяна на манталитета си! Сега нейният начин на мислене е напълно противоположен да лекомислието. Казвайки това, аз не отправям упреци към хората, които са пристрастени към гледането на телевизия или на киното, но енергично твърдя, че живота не трябва да бъде живян лекомислено. Вижте известните комедианти! Скрити зад измислените им самодоволни и престорени усмивки има бразди и бръчки на сериозност и здравомислие. Наскоро на една наша любима приятелка ѝ казали, че е болна от рак. Тя ни каза: „Изумително е, че един ден вие си живеете спокойно и на следващия ден една кратка дума, произнесена от устата на доктора - „рак“ - из основи променя всичко. Тогава разбирате, както никога преди, че животът е сериозно нещо и че вечността е

само на един дъх разстояние от нас. Внезапно много от нещата, които изглеждаха толкова важни само преди един ден, сега вече не са много важни.“ Исус не е искал да каже: „Блажени са мрачните, окаяните или навъсените“ Фарисеите превърнали религията в маскарад, натривали лицата си с пепел, за да изглеждат религиозни, но Исус строго ги упрекнал за това. Той казал: „Не бъдете като лицемерите с тъжно изражение на лицето си“ (виж Мат.6:16). Кой беше този, който е казал: „Религията на някои хора прилича на човек, който има главоболие – не може да си позволи да си вдигне главата, но в същото време го боли да я държи наведена?“

Смисълът на скръбта

Какво е искал да каже Исус, когато е казал: „Щастливи са скърбящите“? Със сигурност Той не е искал да внуши, че е обещана специална благословия за ревлювците, на плачещите страхливци или на хората с разстроени емоции. Целта на този стих не е да бъде утешеха за ненормални психически случаи, които по някакъв начин са получили умствени отклонения и са придобили мрачна представа за живота. Не, този стих е предназначен за обикновените и нормални хора с цел да им покаже как да живеят по-щастлив, по-пълнен и по-богат живот.

Нека за започнем с изясняване на смисъла на самата дума „скръб“ - „да усещам дълбоко печал, да показвам голяма загриженост или да се възмуштавам от някаква съществуваща нередност.“ Думата „скръб“ внушава, че ако искаме да живеем живот на по-възвишена планета, ние трябва да бъдем чувствителни, състрадателни, да имаме добри сърца и да сме внимателни към нуждите на другите хора и на света. Може би ще можем да видим по-ясно смисъла на тази дума, когато се замислим за нейната противоположна дума. Коя дума е противоположна на думата „скръб“? Някои могат да кажат, че това би трябвало да е думата „радост“ и до известна степен това е вярно. Но има и по-подходящи противоположни думи на „скръб“ и те са нечувствителност, липса на загриженост, незаинтересованост, грубост и безразличие. Когато скърбя, то е защото сърцето ми е било развълнувано от страданието или душевната болка на другите или даже от моята собствена сърдечна болка. Когато не се тревожа и съм безразличен, тогава аз не скърбя. А скърбящият човек е човек с нежно и чувствително сърце.

Видове скръб

Нека да направим списък на 6 вида скръб, които вярвам, че се имат предвид в тази най-забележителна проповед на нашия Господ. Думата, която е използвана тук от Исус обхваща толкова широка поредица от начини на мислене, в които се включват 6 нюанса на значение. Ще разгледаме сериозно всеки от тях.

Първо, има скръб поради неспособност. Плачещият пророк Йеремиа, който скърбял не поради самосъжаление, а заради непокорният и изгубен свят, е казал: „*О, Господи, аз знам, че пътят на човека не зависи от него: не е дадено на човека, който ходи, да насочва стъпките си*“ (Йер. 10:23 – мой превод). Изводът е: преди да мога да стана силен, аз трябва да осъзная, че съм слаб. Преди да стана мъдър, аз първо трябва да осъзная, че съм глупав. Преди да мога да получа сила, аз първо трябва да призная, че съм безсилен. Трябва да плача поради греховете си, преди да се радвам в Спасителя. Според Божията последователност, скръбта винаги върви преди ликуването. Блажени са онези, които скърбят поради своята недостойност, поради своята безпомощност и поради своята неспособност. Исаия, могъщият пророк на Бога, е знаел от собствения си опит, че човек трябва да коленичи в скръб, преди да може да извиси тържествувайки гласа си. Когато неговия грех се появил грозен и отровен в блестящата светлина на Божията святост, той казал: „*Горко ми! Защото загинах; защото аз съм човек с нечисти устни...защото очите ми видяха Царя, Господа на силите*“ (Ис.6:5).

След като съзрем Божията святост, ние не можем да бъдем задоволени от собствената си доброта. Но скръбта ни поради нашата недостойност и греховност трябва да е краткотрайна, защото Бог е казал: „*Аз, даже аз съм този, който заличавам твоите престъпления заради самия Себе си и няма да помня греховете ти*“ (Ис.43:25 – мой превод) Исаия първо е трябвало да изживее скръбта заради неспособността, преди да може да осъзнае радостта от прошката. Ако нямам никакво чувство за скръб заради греха, как бих могъл да знам за нуждата от покаяние? (**Коментар:** *Човек, който не знае какво казва Бог в Сария Завет: че всеки грех се наказва със смърт, не може да оцени бедственото си положение и отчаяната си нужда от Спасител. Такъв човек няма нужда от спасител и умира като животно, пропускайки шанса да има вечния живот, който Бог ни предоставя чрез Исус Христос. Как да не скърбим? Д.Пр.)*

В Божията икономика човек трябва да слезе в долината на тъгата, преди той или тя да може да измери височините на духовната слава. Човекът първо трябва да се измори и изтощи от живеене без Христос, преди той или тя да потърси и да намери Неговото братство. Човекът трябва да стигне до края на „себе си,“ преди да може наистина да започне да живее. Скръбенето поради неспособността е

плач, който привлича вниманието на Бога. Библията казва: „Господ е близо до онези, които са със съкрушено сърце; и спасява онези, които са с разкаян дух“ (Пс. 34:18). Получил съм стотици писма от хора, които са се опитвали отчаяно да „разчитат на себе си,“ които със собствената си сила са се опитвали да се освободят от навиците си, от греховете си и от отвратителните си склонности – но всичко е било безуспешно. Накрая, изпаднали в отчаяние, те отишли при Христос и в Него намерели силата да бъдат нещо повече от победители.

Житейският опит ни разкрива, че ние сме неспособни. Историята доказва, че ние сме неспособни. Библията обявява, че човека не е способен сам да се спаси. Идването на Христос на света доказва неспособността на човешката раса. Най-щастливият ден в живота ми беше този ден, в който осъзнах, че собствените ми способности, собствената ми добротa и собственият ми морал са недостатъчни в очите на Бога и тогава публично и открито признах, че имам нужда от Христос. Не преувеличавам, когато казвам, че моята скръб се превърна в радост и моето въздишане – в пеене. Щастливи са онези, които скърбят заради собствената си неспособност, защото те ще бъдат утешени с достатъчността на Бога.

Скръб поради покаяние

Втори вид скръб е скръбта на покаянието. След като осъзнаем, че сме неспособни, идва осъзнаването, коя е причината за нашата неспособност – греха. Като индивиди ние нямаме власт над факта за греха във вселената, но като създания, които могат да избират, ние сме отговорни за присъствието на греха в нашия живот. Защото „всички съгрешиха и не заслужават достъп до Божията слава.“ Рим.3:23), всички трябва да скърбят заради факта на греха в живота си. Един от похватите на съвременните психоаналитици е свързването на сегашните конфликти с миналите преживявания. Понякога, когато пациентите на психиатрията признаят грехове от миналото си, те имат усещането на освобождаване от чувството им за вина. Но тъй като психиатрията е наука за ума, тя не може да направи нищо за душата. Само Христос е Психиатърът на душата. Бог е казал: „Но, казва Господ, даже и сега, обърнете се към Мен с цялото си сърце, с плач и със скръб“ (Йоиил 2:12 – мой превод).

Скръбта поради покаяние не е плач поради самосъжаление; тази скръб не е съжаление заради материалните загуби, нито е разкаяние, причинено от това, че греховете ни са били разкрити. Напълно е възможно ние да съжаляваме дълбоко поради опустошението, причинено от греха в живота ни – но въпреки това да не сме се разкаjali. Виждал съм хора, които са изливали сърцата си пред мен със сълзи, защото греховете им са били разкрити и те са в голяма беда. Но истинското покаяние е нещо повече от това да съжаляваме, че сме извършили грехове и за начинът, по който сме позволили греха да разтърси живота ни. Истинското разкаяние означава да обърнем гръб на греха – на вземем съзнателно и обмислено решение да оставим греха зад себе си и съзнателно да се обърнем към Бога с обвързаността да се подчиняваме на Неговата воля за нашия живот. Разкаянието е извършване на обратен завой, тотална промяна на посоката на движението, промяна на манталитета и отказ да се подчиняваме на собствената си воля. Казано с други думи, разкаянието е нашият малък принос в плана за спасението ни – въпреки, че даже силата да се разкаем, идва от Бога.

Библията казва: „Затова, покайте се и бъдете обърнати, за да бъдат заличени греховете ви, когато дойдат освежителните времена от присъствието на Господа“ (Деян.3:19 – мой превод). Разкаянието е нашата част от работата за спасението ни. Бог ще направи обръщането, промяната и прощката. Няма да е лесно да огънем нашата изкорубена и непокорна воля; но след като направим това, всичко ще бъде подобно на онова, което се случва, когато някой излязъл от ставата си гръбначен прешлен бъде върнат обратно на мястото му. Тогава на мястото на стреса и напрежението в живота ни, който не е бил в хармония с волята на Бога, ще дойде ведрината и спокойствието на помирението. Нервите ни ще усетят, че в ума и сърцето ни няма напрежение и ще изпратят тази щастлива новина чрез своята мрежа до всяка фибра от тялото ни. „Старото премина; ето, всичко стана ново“ (2Кор.5:17). Така както болката предхожда раждането, така и скръбта поради греха предхожда духовното повторно раждане. С това не искам да кажа, че в живота си всеки човек ще има шумно и буйно плачене поради греха в живота му – мъката поради греха може да дойде тихо, със слаби или въобще без емоции. Но ще има искрена скръб заради злините в живота на човека и склонност той да се обърне към Бога за помощ и спасение. Библията казва: „Защото скръбта по Бога изработва покаяние“ (2Кор.7:10 – мой превод).

Скръб поради обич

Но има и друга, трета черта на Блаженството „Щастливи са скърбящите“ - скръб поради обич. В много от по-старите коли на арматурното табло имаше монтиран един индикатор, който представляваше стъклена тръбичка, пълна с червена течност, която съответстваше на нивото на

горивото в резервоара. Каквото беше нивото на червената течност в тръбичката, такова беше нивото на горивото в резервоара. Ако искам да измеря каква е обичта ми към Бога, аз просто трябва да наблюдавам каква е обичта ми към хората около мен. Съчувствието ми към другите е точен индикатор за страстта ми към Бога. Библията казва това по следния начин: „*Нека да се обичаме един друг: защото любовта е от Бога; и всеки, който обича, е роден от Бога и познава Бога...И тази заповед имаме от него: „Който обича Бога, да обича и своя брат“* (1Йоан 4:7,2 – мой превод).

Преди време, заедно с няколко приятели отидох в един музей в Сан Франциско. Сред другите неща видях една колекция от инструменти за изтезание, които са били използвани от религиозни хора, за да принудят други хора да приемат тяхната вяра. Историята до голяма степен е описание на липсата на човешко отношение на един човек към друг човек. Епохата в която живеем сега едва ли би могла да бъде оценена като епоха, в която хората са искрено чувствителни към нуждите на другите. Ние създадохме външния блясък на изтънчеността и усъвършенстването, но в същото време създадохме и цинизма и нечувствителността. Популярната ни музика говори постоянно за любов, но въпреки това процентът на разводите се покачва неимоверно много, насилието над децата е необузвано и светът ни е разтърсван от войни, насилие и тероризъм. Най-големите новинарски списания поместват на челните си страници истории за „Поколението „Аз.“ Изглежда, че това поколение предпочита да гледа професионален бокс, а не боксов мач между аматьори за спечелване на някаква награда. От голяма част от песнарките ни не само изчезна песента „Спасявай останалите без сили, грижи се за умиращите,“ но и самата тема изчезна от сърцата ни, с изключени е на темите за недостига на храна, жертвите на потисническите режими и на приливните вълни. И те са ужасно важни. Проблемът е в това, че духовно загиващите имат нуждата да чуят евангелието.

Преди няколко години посетихме Индия. Докато бяхме там, една ужасна приливна вълна удари част от крайбрежието с дължина около 80 км, уби десетки хиляди хора и разруши напълно стотици села и градове. Индийските власти любезно ни предоставиха един хеликоптер, придружиха ни до този район и ние бяхме сред първите, които видяха опустошението. Никога няма да забравя ужасното разрушение и търсенето на умрелите – все едно че хиляда атомни бомби бяха избухнали едновременно. Но въпреки това, в много американски вестници на това ужасно нещастие бяха отделени само по няколко реда и около по 1 минута време във вечерните новинарски емисии по телевизията. Абрахам Линкълн веднъж казал: „Съжалявам този човек, който не може да почувства камшика, който се стоварва върху гърба на друг човек.“ Повечето от хората по света са безчувствени и безразлични към бедността и нещастията на човечеството. Това се дължи преди всичко на факта, че много хора по света никога не са били повторно родени. Любовта на Бога никога не е била излята в сърцата им. Много хора говорят за социалното евангелие, все едно че то е отделено от изкупителното евангелие. А истината е, че има само едно евангелие. Небесната любов, подобно на слънчев лъч заблестява надолу, преди да се разпространи във всички посоки. Ако сърцата ни не са пригодени от Светия Дух да възприемат и да отразят топлината на Божието състрадание, ние не можем да обичаме ближния си така, както трябва да го обичаме.

Исус плакал със сълзи край гроба на един свой приятел (*Коментар: Лазар, Йоан 11:35. Д.Пр.*) Той скърбял за Йерусалим, защото този град бил изгубил чувствителността си към духовните неща. Огромното сърце на Исус е било чувствително към нуждите на другите хора. За да подчертае важността на взаимната любов между хората, Той преработил една стара заповед, за да добие следния вид: „*Да възлюбиш Господа, твоя Бог с цялото си сърце...и ближния си като себе си*“ (Лука 10:27).

Св. Франциск от Асизи открил тайната на щастието, когато се молел така: „О, Небесни Господарю, дари ме с милостта не да се стремя да бъда утешаван, а аз самият да утешавам другите; да не искам от другите да се постараят да ме разберат, а аз самия да мога да ги разбирам; да не претендирам другите да ме обичат, а аз самият да ги обичам такива, каквито са; защото истината е, че ние получаваме само когато даваме на другите; истината е, че Ти ни прощаваш нашите грехове, когато ние прощаваме грешките на другите; истината е, че когато умъртвяваме егоизма и собствените си желания, тогава се раждаме за вечния живот!“ Това поколение е грубо и закоравяло. Веднъж чух едно малко момче, което се хвалеше за това колко кораво е то. То каза: „На улицата, където живея, колкото по-надалече вървиш по нея, толкова по-корави стават хората, а аз живея в последната къща.“ Сълзите, пролети за собственото ни его са сълзи на слабост, а сълзите от любов към другите са белег за сила. Аз няма да съм толкова чувствителен, колкото би трябвало да бъда, докато не съм в състояние да „плача за човека, който греша и да повдигам човека, който е паднал.“ И докато не науча стойността на състрадателното съпричастие към скръбта, страданието и нещастieto на другите хора, аз няма да опозная истинското щастие.

Скръб поради мъките на душата

Четвъртият вид скръб, който ни донася утеха, е скръбта поради мъките на душата. Това може да изглежда загадъчно, но представлява един вид скръб, която е истинска и полезна. Библията казва: „Веднага щом беше обхваната от родилни болки, Сион роди своите деца“ (Ис.66:8 – мой превод). За разлика от предците ни от миналото или по-миналото поколение, ние не използваме често фразата „родилни болки на душата.“ Родилните болки на душата означават тежък духовен труд, който не винаги е работа, която другите могат да видят, защото той се извършва в тайните дълбини на душата ни. Той се свързва с постоянен поток от молитви, които се издигат от сърцето на християнина заради свят, който духовно не е роден. И не си правете никакви илюзии: Този вид духовни родилни болки са трудни и скъпо струващи, защото ние участваме в духовна борба против Сатаната, Врагът на душите. Библията казва: „Непрестанно се молете“ (1Сол.5:17).

През годините Бог работи по чуден начин в нашите кампании. Хиляди мъже и жени взеха решение да приемат Христос. Тяхното идване не беше резултат от работата на един човек или от усилията на една група хора – това беше плод на много молитви, изречени от много хора по целия свят. „Ако моите хора...се молят...тогава аз ще ги чуя от небето“ (2Пет.7:14 – мой превод).

Преди 3000 години хората били отведени в Църквата в денят на Петдесетница, но преди това учениците прекарвали 50 дни в молитва, пост и духовни родилни мъки. Джон Нокс (*Коментар: 1513-1572, шотландски свещеник, теолог, писател, лидер на Реформацията, основател на Превитериянската църква в Шотландия Д.Пр.*), чиято душа била изцяло изпълнена с тревога и загриженост за родината му, се молел на Бога: „Дай ми Шотландия, или ще умра!“ Неговите искрени духовни родилни мъки били възнаградени с духовното прераждане на неговата родина. Това е смисълът на изразът „Молитва в Духът.“ Тя е демонстрация на дълбока духовна загриженост за другите, която е внушавана на човека от Божия Дух. Библията казва: „...понеже ние не знаем за какво трябва да се молим: но самият Дух ходатайства за нас със стенания, които не могат да бъдат изречени“ (Рим.8:26 – мой превод).

Този вид молитва може да прекосява океани, да преминава през изгарящи пустини, да прескача над планини и да прониква в джунглите, за да отнесе лекуващата и помагачата сила на евангелието до хората, за които се молим. Този вид скръб и това качество на загрижеността се произвеждат от присъствието на Божия Дух в живота ни. Фактът, че „самият Духът ходатайства“ показва, че всъщност Бог се моли, умолява и скърби чрез нас. По този начин ние ставаме съработници с Бога, истински партньори с Него: животът ни е издиган от низината на егоизма до високото плато на съзидателността с Бога. Джон Нокс в родилни мъки се молил и Шотландската църква е разцъфтяла за нов живот. Джон Уесли в родилни мъки се молил и се родило Методисткото движение.

Мартин Лутер в родилни мъки се молил и се появила Реформацията. Желанието на Бога е ние, християните да бъдем загрижени и потиснати заради изгубения свят. Ако се молим с такава молитва, може да дойде една епоха на мира и ордите на безбожността могат да бъдат върнати обратно. „Веднага щом беше обхваната от родилни болки, Сион роди своите деца“ (Ис.66:8 – мой превод).

Скръб поради страдание и тежка загуба

Петият вид страдание, което ще разгледаме е скръбта поради тежка загуба. Никъде Бог не е обещавал, даже на Своите деца, неприкосновеност от скръб, страдание или болка. Този свят е „долината на сълзите“ и разочарованието и душевната болка са неизбежни така, както са неизбежни облаците и сенките. Често пъти страданието е леярската пота (*Коментар: Потата или тигелът е огнеупорен съд, в който леярите стопяват малки количества олово, цинк, месинг, бронз, злато, сребро и други цветни метали и сплави ги и пречистват чрез отстраняване примесите, които изплуват като каймак на повърхността на разтопения метал. Д. Пр.*), в която се изпитва нашата вяра. Тези, които успешно преминават през „огнената пещ на страданието“ са хората, които се появяват „като злато, изпитано в огъня.“ Библията безпогрешно ни учи, че ние можем да триумфираме над мъката от тежката загуба. Псалмистът е казал: „Плачът може да трае една нощ, но на сутринта идва радостта“ (Пс.30:5 – мой превод)

Самосъжалението не може да ни донесе трайно утешение. Факт е, че самосъжалението само увеличава страданието ни. Неотслабващата мъка ще ни донесе слабо утешение, защото мъката ражда мъка. Постоянното тъгуване само ще умножи скръбта ни. Не трябва да разгласяваме за скърбите си и окайваме лощата си съдба – това само ще депресира другите хора. (*Коментар: Нека да бъдем искрени и на признаем, че не ни е приятно да се срещаме с хора, които постоянно се оплакват. А щом като на нас не ни е приятно и се чувстваме потиснати от тези оплаквания, ясно е че и хората, пред които самите ние се оплакваме, също ще се чувстват потиснати, особено когато постоянно се оплакваме. Д.Пр.*) Скръбта, когато е родена по християнски начин, съдържа в себе си и утешение. „Блажени са скърбящите, защото те ще бъдат утешени“ (Мат.5:4 – мой превод). В скръбта има утешение, защото ние знаем, че Христос е с нас. Той е казал: „Ето, аз съм винаги с вас, даже до края на света“ (Мат.28:20 – мой превод).

Можем да издържим на страданието, ако не трябва да го понасяме сами; и колкото по-състрадателно е Божието присъствие в нас, толкова по-поносима е болката. Колко пъти като дете сте си удряли палеца на крака, насинявали сте си крака или сте си порязвали ръката и сте се втурвали да попаднете в прегръдката на майка си, където сте й обяснявали за болката си? Милвайки ви с обич и нежно целувайки удареното или нараненото място, тя извършвала магията на изцелението; и вие си тръгнахте от нея наполовината излекуван и напълно успокоен. В любовта и състраданието има посилен мехлем от всички други лекарства и мазила, направени от човека.

Да, когато умира обичан от нас човек, естествено е да изпитваме чувство на загуба и даже на дълбока самота. И това чувство няма да излезне за една нощ. Но даже когато сме под влияние на най-силната болка от загубата, ние можем да усещаме най-близко до себе си милостивото и изпълнено с обич присъствие на Христос. Христос - който страдаше самотен на кръста и издържа сам на смъртта и на ада заради нашето спасение – знае какво означава да страдаш и да бъдеш самотен. И защото Той знае, Той е способен да ни утеши чрез Своето Присъствие. „Благословен да е Бог, Отецът на нашия Господ Исус Христос, Отецът на милостите и Богът на всяка утеха; който ни утешава във всяка наша скръб, за да можем и ние да утешаваме тези, които се намират в някаква беда, чрез утехата, с която самите ние сме утешавани от Бога“ (2Кор.1:3-4 – мой превод)

По този начин в живота ни може да има благословия даже по време на скръбта. От страданието и от мъката поради загубата, Бог може да донесе в живота ни нови количества от Неговата сила и любов. Исус е казал: „Нека да не тревожи сърцето ви...вярвайте...в мен“ (Йоан 14:1 – мой превод). Когато вярата е силна, тревогите се превръщат в дреболии.

В скръбта има и утеха, защото в периода на самото страдание Бог ни дава песен. Бог казал в Йов 30:9: „Аз им тяхната песен“ (мой превод). В Йов 35:10 Елиу пита: „Къде е Бог, моят творец, който дава песни в нощта?“ (мой превод) Неговото присъствие в живота ни превръща скръбта ни в песен и тази песен е песен на утешение. Понякога трябва да е нощ, за да имаме тази песен!

Този вид утешение е от видът, който направил способен един англичанин да погледне в дълбоката и празна дупка в земята, където преди бомбардировката се намирал домът му и да каже: „Аз наистина винаги исках да имам мазе. Сега радостно мога да построя друг дом, като този който винаги съм искал.“ (**Коментар:** Поуката е, че ако сме изправени пред факт, който не можем да променим, много по-добре е да го приемем и да го вградим в живота си, а не постоянно да се оплакваме, докато сме живи и да пропуснем другите радости, които можем да изживеем, както и да продължим да изпълняваме своя дълг. Д.Пр.) Този вид утешение е утешението, което дало възможност на съпругата на един млад свещеник в църква, която е близо до нашия дом, да преподава в нейния клас в Неделното училище на момичетата в самия ден на погребението на съпруга ѝ. Нейната скръб не е била безнадеждна скръб – нейната скръб е била скръб, която вярва в добротата и мъдростта на Бога; нейната скръб е вярвала, че нашият Небесен Отец не прави грешки. Освен това, в скръбта може да има утешение, защото Бог може да използва нашето страдание, за да ни направи по-добри хора. Често пъти има нужда от страдание, за да ни направи да разберем краткостта на живота и колко е важно да живеем заради Христос. Бог често използва страданието, за да постигне в живота ни неща, които не могат иначе да бъдат постигнати.

Библията казва кратко и ясно: „Смятайте го за голяма радост, братя мои, когато попаднете в разни изпитания, защото знаете, че изпитанието на вярата ви произвежда непоколебима устойчивост. И нека непоколебимата устойчивост да прояви цялото си влияние, за да можете да бъдете свършени и завършени, без никакъв недостатък“ (Як.1:2-4 – мой превод). Някои от най-богоподобните хора, които съм познавал, бяха мъже и жени, които бяха преживели големи страдания – даже да бъдат инвалиди в продължение на много години. Много хора биха се изпълнили с горчивина и негодувание, ако те се окажат в подобни обстоятелства – но въпреки това, понеже тези християни познаваха Христос и ежедневно живееха с радост в Неговото присъствие, Бог ги беше благословил и ги беше превърнал в хора, които отразяват облика на Христос. Често пъти влизам в някоя болнична стая, за да окуража някой болен човек и после съм излизал от там с усещането, че аз бях този, който беше окуражен и на когото беше помогнато, защото Бог беше използвал техните нещастия, за да ги направи да приличат повече на Христос.

Преди да беше открита силата на атома, науката трябваше да изобрети начин да „разбие или разцепи“ атома. Тайната на неизмеримата и неограничена сила на атома се криеше в неговото разцепване. Д-р Едуард Дждъсън, по време на освещаването на църквата Дждъсън Мемориал в Ню Йорк (през 1893), казал: „Страданието и успеха вървят заедно. Ако вие имате успех без да сте страдали, това е така, защото други преди вас са страдали; а ако вие страдате, без да имате успех, това означава, че други след вас могат да имат успех.“

Преди всичко друго, в скръбта има утеха, защото ние знаем, че този живот не е всичко и ние имаме надеждата на небето. Павел е казал: „Ако само в този живот се надяваме на Христос, тогава ние сме за съжаление повече от всичките човеци“ (1Кор.15:19 – мой превод). Но той е знаел, че нашата надежда не е само в този живот, но и в небето. Нашата надежда е във възкръсналият Христос, който е отворил вратата към вечния живот за всички хора, които повярват в Него. „О, смърт, къде ти е жилото? О, гроб, къде ти е победата?...Да благодарим на Бога, който ни даде победата чрез нашия Господ Исус Христос“ (1Кор.15:55, 57- мой превод). Никога няма да забравя последните месеци от живота на майка ми, малко преди да отиде при Господа. През тези месеци тя физически ставаше все по-слаба и слаба, но нейната радост и вълнение, свързано с небето, ставаше все по-силно и по-силно! Когато някои хора отиваха да я видях, после те си заминаваха удивени от нейното излъчване и от чувството ѝ на очакване. Да, когато тя умря имаше сълзи – но въпреки тях, онези от нас, които я обичаха, имаха дълбоко усещане за радост и утеха, защото знаехме, че тя беше с Господа. „Щастливи са скърбящите, защото те ще бъдат утешени.“

Това е била надеждата на апостол Павел – надежда, която се е основавала изцяло на факта за възкресението на Исус. „Тревожени сме отвсякъде, но въпреки това не сме нещастни...Въпреки, че нашият външен човек старее, пак вътрешния човек ежедневно е обновяван. Защото нашето малко нещастие, която трае един миг, изработва в нас много по-голяма и вечна тежина на слава, докато гледаме към невидимите неща; защото нещата, които са видими, са временни, а невидимите неща са вечни“ (2Кор.4:8, 16-18 – мой превод). Исус е обявил: „Аз съм възкресението и животът: който е вярвал в Мен, макар и да е умрял, ще живее. И никой, който живее и вярва в мен, никога няма да умре“ (Йоан 11:25-26 – мой превод).

Имате ли надежда в сърцето си? Знаете ли, че ако умрете тази нощ, вие ще отидете на небето, за да бъдете завинаги с Христос? Вие можете, ако повярвате в Христос като ваш личен Спасител и Господ. Исус е обещал: „Аз отивам да подготвя място за вас...където съм Аз, там ще бъдете и вие“ (Йоан 14:2-3 – мой превод). „Благословени (щастливи) са скърбящите.“ Те са щастливи, защото знаят, че техният стремеж, тяхното страдание и тяхното лишение са родилните болки на ново създание, това са родилните спазми на по-добър свят. Те са щастливи, защото знаят, че Бог, Майсторът-Художник, използва както светлината, така и сянката, за да създаде шедьовър, който е на нивото за небесното майсторство. Освен това те са създадени да Го прославят в своите немощи, да се усмихват през своите сълзи и да пеят, когато скърбят, защото разбират, че в Божията икономика „ако страдаме, ние и ще царуваме с Него“ (2Тим.2:12 – мой превод).

Скръб поради дълбоко отчаяние

Накрая, има и скръб поради дълбоко отчаяние. Един млад човек, болен от спин, казва: „Не мога да мисля за моята смърт. Аз исках да живея вечно.“ Трагедията на болните от спин е очевидна. Но К. С. Луис е казал: „Войната не увеличава броя на умрелите. Всички хора от всяко поколение умират.“ Същото може да се каже и за спинът; той не увеличава броя на умрелите; всички хора от всяко поколение умират. Но в сегашната тъжна ситуация милостивият Бог е дал на хората време. Може би кратък период от време, изпълнено с безизходност, гняв, горчивина и сълзи – но въпреки това – време. Време да помислим за Бога, за Неговата любов към един свят, който се оказал грешен, за изпращането на Неговия Син да понесе в собственото си тяло на кръста всички грехове на човечеството. Време да се отидем при Него с детско разкаяние и да открием обичта на Исус, да открием Неговата променяща сила и вечният живот, който Той обещава и е отишъл да приготви за нас.

Глава 4

ЩАСТИЕ ЧРЕЗ КРОТОСТ

Блажени са кротките, защото те ще наследят земята.“ (Мат.5: 5)

Повечето от нас търсят преки пътища към щастие. Ние търсим да намерим златните буци на духовното задоволство по повърхността, а не в дълбочините, където те са в изобилие. Естествено е да вървим по потя на най-малкото съпротивление, забравяйки че горещината и светлината са продукти на съпротивлението, съпротивление, което освобождава скритите сили на живота. Мнозина от нас приличат на американеца от един филм, който имал склад за отпадъци. Всеки ден той работел

усилено и дълго, купувайки и продавайки употребявани предмети, прибори и мебели, които намирал в задните улички на града. Но един ден открил, че под земята, където се намирал неговия склад има нефт. Наел фирма за сондиране и скоро черното злато потекло изобилно от дълбините на земята. Складът му за отпадъци се превърнал в истинска мина за богатство, което нямало изчерпване. *(Коментар: В САЩ подземните природни богатства принадлежат на собственик на земята, а не на държавата. Д.Пр.)* В тези Блаженства ние имаме мина за духовно злато. За мнозина това изглежда прекалено добре, за да е истина, поради това те продължават да вървят по пътя си, ровейки се по повърхността на живота, събират отпадъци във формата на приспособления, злато и разни машинки. Тъй като пренебрегват предизвикателството и обещанието на тези тайни на щастието, те пропускат да намерят ключа към лъчезарния начин на живот и си остават духовни просяци, потънали в мизерията на своето собствено сътворяване. Те забравят, че това, което се случва вътре в тях е важно от онова, което им се случва на тях. И понеже не са си изградили вътрешни укрепени позиции, те стават жертва на Врагът. Изпълват се с негодувания, борят се безрезултатно с безизходицата и са потиснати от разочарованието. Ще ли Бог да си прави труда да изпраща Своя Син на земята, ако ние бяхме способни сами да се справим с живота и вечността? Идването на Христос на земята е доказателство, че Бог не е бил щастлив от това, че ние сме нещастни. Бог Го изпратил не само за да можем ние да имаме вечен живот, а и за да можем да имаме живот тук и сега, и то да можем да го имаме по-изобилно – да имаме Животът с главно Ж! Учението на Исус е било уникално и различно. Той извадил религията от царството на теологията и я поставил в практическия живот. Исус не употребявал сложни и трудно разбираеми думи и изрази, когато обявявал Своя начин на живот. Той не използвал фрази като: „Осмелявам се да кажа“ или „Вероятно това става по този начин,“ или „Това е моето обмислено мнение.“ Исус говорил с власт! Той говорел с решителност! Той говорил така, все едно че е знаел... и Той наистина е знаел! В края на Проповедта на планината ние четем, че „*хората бяха удивени от неговото учение: защото той ги поучаваше като някой, който има власт, а не като книжниците*“ (Мат.7:28-29 – мой превод). Той не е бил някакъв гъвкав философ, който предлага празни догадки и търси истината, но с готовност признава, че никога не я е намерил. Той е притежавал увереният глас на математик, който отговаря без колебание, защото доказателството за верността на неговия отговор може да бъде намерен в самия проблем. Исус е поучавал с власт, защото Той е бил нещо повече от поредния религиозен учител – Той е бил Самият Бог, който слязъл долу в човешка плът. Думите Му били истина, защото Той е Бог, а Бог не може да лъже. „*Бог... в тези последни дни ни говори чрез своя Син, когото определи за Наследник на всички неща, чрез когото също и направи световите*“ (Евр.1:1-2 – мой превод). И понеже Той е превъплътеният Бог, ние можем да уповаваме изцяло и абсолютно на Неговата вярност и на Неговото Слово.

В това трето Блаженство се казва: *[Щастливи] са кротките, защото те ще наследят земята.*“ Хрумвало ли ви е някога, че има щастие в кротостта?

Търсене на смисъла на кротостта

За повечето хора днес думата „кротък“ предизвиква представата за човек, който като личност е слаб или за някой, който позволява на всеки човек да го тъпче. Всъщност е широко разпространена представата, че кротостта е нежелана черта на характера. Нашето общество казва: „Върви напред чрез заплашване“ или „Внимавай за Номер Едно.“ В очите на много хора единственият начин да вървим напред е пренебрегваме другите хора и да ги избутваме встрани от пътя си. Една жена беше цитирана да казва: „Аз искам да се изкача по стълбата на успеха и не ме интересува върху чии пръсти ще стъпя, докато се изкачвам нагоре по стъпките.“ Но какво е имал предвид Исус, когато е говорел за кротостта? Например, дали ни казва, че трябва да раболепничим пред Бога, да се страхуваме от Него и робски да се покоряваме на Неговата воля, поради страхът от онова, което Той може да ни причини, ако направим грешка? Възможно ли е Христос да е искал Неговите последователи да бъдат като дресирано кученце, което се приближава, пълзейки в краката на господаря си, за да не бъде наказвано с камшик? Дали щастието е резултат от принудително подчинение? Абсолютно не!

Исус не се опитва да ни предаде мисълта, че Бог е тиранин, чието его може да бъде задоволено единствено от принудително подчинение. Нищо не може да бъде по-далече от истината. Няма никакво щастие в това да бъдете принуден да правите това, което не желаете да правите. Няма по-окаяни служители от тези, които постоянно негодуват от своята житейска позиция. Би било против природата на Бога, както и против морала, от свободния човек да се изисква преданост, която не е свободно предложена от него. В поведението си Бог се придържа в рамките на Своята праведност. Той никога няма да упражни насилие над нашата свобода да избираме между вечния живот и духовната смърт, между доброто и злото, и между правилното и грешното. Крайната цел на Бога е не само да прослави Себе си, но и да създаде щастлива връзка със Своето короновано създание – човека. Той никога няма

да поиска нещо от нас, което отнема правото ни да избираме.

Или пък дали кротостта, за която говори Исус означава слабост? Дали това означава, че трябва да бъде дадена специална благословия на хилавото, немощното и крехкото? Наистина Бог е специално загрижен за онези, които са слаби и безсилни в този свят. „Така както баща жали децата си, така Господ жали онези, които се боят от Него. Защото Той знае нашето устройство; той помни, че ние сме пръст“ (Пс.103:13-14 – мой превод). Но не това има предвид Исус, когато говори тук за кротостта. Учениците трябвало да бъдат кротки, но не слаби и треперещи. Те трябвало да бъдат дисциплинирани, но не и покорни и безвредни пред лицето на злото.

Или Исус е имал предвид хората, които по рождение са спокойни? Някои хора са родени с по-приятен характер отколкото другите хора. Техният спокоен маниер не е толкова продукт на молитви и на духовна милост, а е плод на наследственост. Те имат благ характер, защото майка им или баща, или баба им или дядо им са били благи хора. Това е възхитителна черта на характера, но Исус със сигурност не е имал предвид тези малцина късметлии, които по природа имат добър характер. Това би означавало, че мнозина, които имат характер, приличащ на банциг, никога няма да опознаят щастието, за което говори Исус. По своя характерен начин Исус казал нещо доста шокиращо и доста революционно за Неговите слушатели: „Щастливи са кротките.“ Той казал нещо, което е противоположно на съвременната ни представа за пътя до щастието. Ние казваме: „Щастливи са умните, защото те ще получат възторзите на своите приятели“; „Щастливи са настойчивите, защото те ще преуспяват“; „Щастливи са талантливите, защото те ще направят кариера“; „Щастливи са богатите, защото те имат много приятели и дом, пълен с модерни уреди.“

Истинският смисъл на кротостта

Щом като е така, какво е имал предвид Исус? Според тълковният речник, думата „кротък“ означава: „мек, смирен и услужлив.“ Уилям Баркли казва, че в гръцкия език дума за „кротък“ често пъти е била употребявана за да се опише животно, което е било опитомено да се подчинява на заповедите на своя господар. Животното може да е силно, като например - кон или вол и да е способно да извършва тежка работа. То не е „слабо,“ но е „кротко“ и винаги се подчинява на волята на своя собственик. Опитоменият кон допринася много повече за живота, отколкото дивия кон. Неконтролируемата енергия е опасна, а контролираната енергия е могъща.

Това е ярко описание на смисълът, който Исус е вложил в думата „кротост.“ Когато сме отделени от Христос, ние в известен смисъл приличаме на диво животно. Ние живеем според собствените си желания, подчиняваме се на собствените си инстинкти и ръководим собствения си живот. Но когато отидем при Христос, нашата цел е друга. Сега ние искаме да живеем за Него и да вършим Неговата воля. В края на краищата, това е Божията воля за нас, защото Христос „умря за всички, за да не живеят вече живите за себе си, но за Този, който за тях е умрял и е възкръснал“ (2Кор.5:15). Ние сме „кротки,“ подчиняваме се на волята на нашия Господар и сме готови да работим за Него. И когато нашият живот и сърцето ни са маркирани чрез истинската кротост, ние ще узнаем истинското щастие. Исус ни е казал: „Бъдете кротки и вие ще наследите земята.“ Той, повече от всеки друг е знаел, че кротостта е дар от Бога и е резултат от повторното раждане и от новия живот на човека.

Моисей е бил кротък, но по природата си не е бил кротък. В гневът си веднъж той убил един египтянин и не веднъж е демонстрирал, че по природата си не е кротък човек. Когато установил, че децата на Израел са обърнали гръб на Господа и се покланят пред идоли, той се ядосал и хвърлил на земята двете каменни плочи, върху които били написани Десетте Божии Заповеди. Очевидно е, че неговата кротост е противоположна на природата му. Тя е била чудо на Бога! В Чис.12:3 се казва: „А Моисей беше много кротък човек – повече от всички хора, които бяха на земята.“

Петър не е бил с кротък характер. Той се разгневил и отрязал ухото на един стражар, който дошъл да арестува Исус. (И аз мисля, че спокойно можем да предположим, че той е искал да го удари в шията!) После се кълнял яростно и гневно отричал, когато бил обвинен, че е един от учениците на Исус. Но въпреки това, той се превърнал в един от най-кротките и в същото време един от най-енергичните представители на християнството. Откъде придоби той своята кротост?

Преди покръстването си Павел не е бил кротък. Гордо и жестоко той арестувал всички християни и ги издирвал, за да ги унищожи. Бил фанатик, себелюбив и обичал да се хвали. Но когато написал своето топло и пълно с обич писмо до църквите в Галатия, сред другите неща той казал: „Плодът на Духа е...благост, доброта...кротост“ (Гал.5:22-23 – мой превод). Кротостта на Павел му е била дадена от Бога, а не е нещо, което не направено от човека.

Ние не сме кротки според нашата човешка природа. Точно обратното, в природата ни е да сме горди и надменни. Поради това е толкова важно новото раждане за всеки от нас. Това е причината, поради която Исус е казал откровено и ясно не само на Никодим, но и на всеки от нас: „Ти трябва да

бъдеш роден отново“ (Йоан 3:7). От това второ раждане започва кротостта! Природата ви трябва да бъде променена. Искате ли това да се случи? Ако искате, вие трябва да бъдете роден отново – това е първата крачка! Ако сте твърде горд, инат и непокорен за да направите тази първа крачка, тогава вие не сте годен да наследите земята. Когато отхвърлим тази заповед на Христос, ние автоматично губим правото си да получим останалите Негови обещания. **Не можем да финашираме добре, когато сме стартирали погрешно.** Ако няма повторно раждане, тогава кротостта няма да бъде добавена в природата ни. А ако няма кротост, не може да има истинско щастие. Арогантността, високомерието, надменността и безочливостта си имат своя, вградена в себе си нищета. Арогантните хора могат да обиждат другите, но още повече нараняват себе си. Гневните ми чувства нараняват самия мен много повече, отколкото хората, на които съм ядосан! Веднъж бях ужилен от една пчела. Ужиленото място ме болеше, но аз убих пчелата. Тя умря от това ужилване, а не аз. По същият начин и аз мога да се нахвърля върху някой, на когато съм ядосан. Да, той може да бъде засегнат от моето действие, но подобно на пчелата, аз съм този, който ще бъде наранен още повече.

Нападенията с цел ограбване и нарушенията на законите във взаимоотношенията между хората станаха нещо обичайно; а те са само върхът на айсберга. (*Коментар: Тъй като 6/7 от височината на айсберга е скрита под водата, изразът „върхът на айсберга“ ни казва, че онова което не се вижда е много по-голямо от това, което се вижда. Д.Пр.*) Бащи и майки се карат и препират помежду си. Насилието над деца и възрастни хора е необуздано. Семействата се разпадат. Висши държавни служители във Вашингтон участват в използването на обидни и унижителни епитети срещу политическите си противници и въобще не се държат достойно за поста, който заемат. Защо цялата тази диващина се промъкна в живота на нашето общество? Защото ние сме забравили думите на Исус: *„Щастливи са кротките: защото те ще наследят земята.“*

Ние възвеличавахме порока и омаловажавахме порядъчния живот. Подценявахме благостта, добрите маниери и правилата на морала, а възхвалявахме грубостта, диващината и порока. Върнахме се до правилата на варварската епоха: „със зъби и нокти,“ „оцелява най-годния“ и до философията на „може би е правилно.“ Имаме много знания, но нямаме мъдрост; знаем много неща за воюването, но е печално, че ни липсва благост, кротост и вяра. Като личности, ние сме машини, които произвеждат негодувание, възмущение, раздразнителност, горчивина и неудовлетвореност!

Кротостта означава да си благ

Думата „благ“ е била употребявана рядко преди епохата на християнството, а думата „джентълмен“ (*Коментар: Която на английски произлиза от думата „gentle“ - благ. Д.Пр.*), която означава „благороден, благовъзпитан, любезен, дружески“ е била непозната. Високото качество на характера е директен страничен продукт на християнската вяра. Библията казва: *„Мъдростта, която идва от горе е първо чиста, после миролюбива, блага, лесно сговорчива, пълна с милост и добри плодове, без предпочитания и без лицемерие“* (Як.3:17 – мой превод). А Св. Франциск от Сейлс (*Коментар: 1567-1622 - католически светец. Д.Пр.*) е казал: **„Нищо не е по-силно от един джентълмен; нищо не е по-благо от истинската сила.“** Чарлз Дикенс е написал: *„Мъжът никога не може да стане истински джентълмен с маниери и поведение, докато преди това не стане истински джентълмен в сърцето си.“*

Виждал съм как корави, груби и калени мъже отварят сърцето си чрез вярата, приемат Христос като свой Спасител и се превръщат в благи, търпеливи и благодарни джентълмени. Спомням си, че веднъж, когато бяхме в Лондон, фирмата „Форд“ ни предостави две нови коли и назначи двама шофьори, за да превозват нашия екип до различните места, където имаха уговорени срещи. Един от тези шофьори беше типичен хулиган, който беше възприел почти всичко от нещата, които предлага този свят. Той идваше на срещите и наблюдаваше ставащото на сцената с подчертано безразличие. Но една вечер той беше подтикнат да отиде в стаята за съветване и взе своето решение да стане християнин. Не сте виждали такава голяма промяна да се случва с някой човек! Твърдостта му изчезна, неговия тънък слой на лицемерна изтънченост се стопи. Той беше ново създание! Изхвърли порнографските списания и книги и започна да запомня наизуст стихове от Новия Завет, и възприе истинските отличителни черти на християнския джентълмен. Плодът на Духът е *„...благост, доброта...кротост“* (Гал.5:22-23). Някой е казал, че мисионерът и велик бегач Ерик Лидъл, чиято история е разказана във филма „Огнените колесници,“ е бил „абсурдно смирен когато побеждавал и бил безкрайно великодушен, когато губел.“ Това е добра дефиниция на смисъла да бъдеш кротък.

Кротостта означава да отстъпваш

Думата „отстъпвам“ има две значения. Първото е отрицателно, а второто е положително. „Отстъпвам“ означава „да се откажа, да изоставя“; и освен това - „да давам.“ Това е в хармония с думите на Исус: *„Който изгуби (или се откаже) от живота си...ще го намери“* (Мат.10:39). Чували сме съвременния израз „Не се бори с това – то е по-голямо и от двама ни.“ Кротките хора не

отмъщават. Те са научили тайната на предаването и отстъпването пред Бога. И когато ние направим това, тогава Той се сражава за нас! Библията казва: „Защото както вие предадохте вашите телесни части да бъдат слуги на нечистотата и беззаконието...по същия начин сега предайте телесните си части да бъдат слуги на праведността в светостта“ (Рим.6:19 – мой превод).

Вместо да изпълвате ума си с възмущения, да злоупотребявате с телата си чрез греховно отклонение и да увреждате душата си чрез упорито непокорство, смирено предайте всичко на Бога. Конфликтите ви ще изчезнат, а вътрешното ви напрежение ще стане невидимо. Тогава живота ви ще започне да става годен за нещо. Той ще започне да произвежда и да дава плод. Вие ще имате усещането, че принадлежите на живота. Досадата ще изчезне и вие ще се изпълните с надежда и очакване. Понеже кротко раждате плод, вие ще започнете да „наследявате земята“ на добрите неща, които Бог съхранява в съкровищницата си за онези, които вярват в Него с цялото си същество. Дже науката преподава с ясни думи християнската идея за пълното предаване. Томас Хъксли веднъж написал до Чарлз Кингсли: „Науката казва като малко дете да седим пред фактите, да бъдем подготвени да се откажем от всяка предварителна изработена представа, да сме готови да бъдем водени до какъвто и да е край, до който Природата ще ви заведе, иначе вие няма да научите нищо.“ С. А. МакМилън казал: „Подчиняването на волята ни на Божията воля може да изглежда негативна процедура, но тя дава положителни резултати.“

Щастливи са кротките. Щастливи са предаващите се. Щастливи са тези, които с вяра поставят живота си, богатствата си и бъдещето си в способните ръце на своя Създател. Щастливи са тези, които „се отказват да притежават и да контролират и позволяват на Бог да прави това.“ Бог не ни възпитава, за да ни покори, а за да ни подготви за живот на ползност и благодат. В Своята мъдрост Той знае, че неконтролираният живот е нещастен живот, поради което Той поставя юзда върху непокорните ни души, за да бъдат те насочвани да вървят по „пътищата на праведността.“ Ето, това се стреми да направи Бог в нас: да ни опитоми, да ни постави под правилен контрол, за да можем ние да вършим Неговата воля. „И така, умолявам ви, братя, чрез Божиите милости да предоставяте телата си като живо жертвоприношение, свято и приемливо на Бога, което е ваше духовно служение. И не се приспособявайте към този свят, а се преобразявайте чрез обновяване на вашия ум, за да можете да разпознавате каква е добрата, приемлива и съвършена воля на Бога“ (Рим.12:1-2 – мой превод). Бог прави в духовната област това, което прави науката във физическата област. Науката взе Ниагарския водопад с неговата стихийна буйност и го превърна източник на електрическа енергия, за да осветява милиони домове и да задвижва производствените механизми на индустрията.

Бог взел Петър – един зилот (*Коментар: Член на еврейско движение за освобождаване на Израел от властта на Римската империя. Д.Пр.*), политически реакционер на своето време и пренасочил енергията му и неговия неизмерим ентузиазъм към високи, а не към ниски цели и той помагал да бъде водено християнското движение, което преобрази света. Бог взел Матей – един привидно ласкав и измамен политик, който познавал достатъчно добре политическите възети, за да се пази някое от тях да не се увие около врата му и поставяйки оглавника на милостта върху него, го превърнал в деец на благословието. Бог трябвало да опитоми всеки от учениците си. Това не означавало те да се откажат от своята сила и енергия, а да бъдат пренасочени.

Вие имате характер! В това няма нищо уникално. Повечето хора имат характер, който е на различна степен на развитие. Бог не иска вие да се отървете от вашия характер, но казва, че ако искате да бъдете щастлив, характерът ви трябва да бъде поставен под контрол и да бъде пренасочен за правилна употреба. Бог не използва безхарактерните хора така, както Той използва човека с контролиран характер. Има много хора, които твърдят, че са християни, които никога не се вълнуват от нищо; те никога не се възмущават от несправедливостта; от корупцията сред управляващите или от безбожната търговия, която пропилява душите и телата на хората. Някой е казал: „Има някои неща, които не се подобряват, колкото и дълго да ги съхранявате. А други се подобряват. Вашият характер е от втората група неща.“ Библията предупреждава за неконтролируемия характер: „Разгневения човек предизвиква спор, а който не се разгневява, лесно успокоява спора.“ (Пр.15:18 – мой превод)

Вие имате его – имате съзнанието, че сте личност! И наистина, вие сте личност, и Бог не иска вие да се откажете от това его. Всъщност, за нас е важно да имаме правилно разбиране за нашата стойност и важност – на това, което психолозите наричат здравословна представа за себе си. Ние най-добре стигаме до това състояние, когато започнем да гледаме на себе си от гледната точка на Бога – да считаме, че като личности сме толкова ценни за Него, че Той иска да ни прости и да бъдем очистени от греха, за да бъдем Негови деца. Но това не означава, че вие трябва да боготворите себе си, да мислите постоянно за себе си и да живеете изцяло за себе си. Здравият разум ви казва, че животът ви ще бъде мизерен, ако тръгнете по този път. Бог е неограничено повече загрижен за вашето щастие,

отколкото вие вероятно бихте били. Той казва: „Отречи се от себе си и върви след Мен.“ Днес има хора, чиято умствена настройка е такава, че те мислят изключително само за себе си и въобще не мислят за Бога и за другите хора. Хипохондриците, които притежават странно безпокойство за здравето си, никога няма да бъдат добре, независимо от телесното им състояние. Те ми напомнят за хората, които имат табелка на бюрото си на която е написано: „Планирам да имам нервно разстройство. Аз си го спечелих, Аз го заслужавам. Работих за него и никой няма да ми попречи да го имам!“ Всеки от нас има език и глас. Тези инструменти за говоренето могат да бъдат използвани както разрушително, така и изграждащо. Мога да използвам езика си за да говоря клевети, да измъчвам, да хокам, да натяквам и да се карам; или мога да поставя езика си под контрола на Божия Дух и да го превърна в инструмент за благославяне и хваление. Библията казва: „*Езикът е малка част, а се хвали с велики неща. Вижте, колко голям пожар може да бъде запален от един малък огън! А езикът е огън, един свят на греховност*“ (Як.3:5-6 – мой превод). Единствено Бог може да го контролира, когато ние го отстъпим на Него. Според един вариант на превод на Библията от 20-я век, в Як.3:3 се казва: „*Когато поставяме юздите в устата на конете, ние ги принуждаваме да ни се подчиняват и контролираме останалата част от телата им*“ (мой превод). По същият начин, когато се подчиним на претенциите на Христос към живота ни, неопитомената ни природа бива поставяна под Неговия контрол. Ние ставаме кротки, опитомени и „годни да служим на Господаря.“

Кротостта означава да си въздържан

Въздържанието е дума, която е почти изчезнала от съвременния ни речник. Това означава да се въздържа от осъждане на другите и да се пазим да не раздаваме присъди за действията и мотивите на хората около нас. Библията казва: „*С цялото смирение, кротост и с дълготърпение, понасяйте се един друг в любов*“ (Еф.4:2 – мой превод) Това поколение бърза да нанесе смъртоносен удар, но се бави с мехлема на изцелението. Рязката ни критика на другите и несправедливата ни оценка за хората около нас може би нараняват тях, но нараняват повече нас. Несправедливото осъждане на другите има бумерангов ефект. Аз хвърлям моите отмъстителни обвинения с надеждата, че ще осакатя другите, но уви, установявам, че съм наранил повече себе си, отколкото тях.

Днес много хора са самотни, защото чрез собствената си горчивина и сурови думи са прогонили от себе си точно тези приятели, от които се нуждаят. Много съпруги са открили, че чрез хокане и натякване никога няма да спечелят съпруга си, а често пъти така се стига до развод. Някои хора през целия си живот помнят минали обвинения и забележки за нещо, което са направили или казали преди десетки години. Подобно на отрова, тяхната горчивина озлочестява не само собственият им живот, а и живота на хората около тях. Тези хора никога не са научили тайната на прощката и въздържанието. Библията ни предупреждава да бъдем нащрек „*да не би някой поникнал корен на горчивината да ви разтревожи и по този начин много хора да бъдат осквернени*“ (Евр. 12:15 – мой превод). Трябва да бъда кротък и въздържан, ако искам да живея в хармония в обществото и ако искам да изградя щастлив семеен живот.

Библията казва: „*Не говори зло за никого..., а (бъди) нежен, показвайки съвършена кротост към всички човеци*“ (Тит 3:2 – мой превод). Аз не мога да бъда щастлив докато продължавам да преувеличавам грешките на другите и да подценявам достойнствата им. Това е добър способ да прогоня приятелите си, да се лиша от семейното си щастие и да прахосам розовото си бъдеще.

Вижте християнският начин за разрешаване на междусъседските скарвания, семейните спречквания и на враждите в обществото: „*Понасяйте се един друг и един на друг си прощавайте, ако някой има оплакване против някого; както и Христос ви е простил, така прощавайте и вие*“ (Кол. 3:13) Има една история за благочестив стар дякон, който, предизвикан очевидно от въд поносимостта му от постоянната злонамереност на един враг, публично се закле, че ще го убие. Неговият враг чул за намерението му и язвително зачакал да види какво щял да направи този безвреден стар светец. Но вместо да отвърне на злото със зло, старият дякон търсел всякаква възможност, за да направи добро на своя враг. В началото това било повод за веселба и за някаква лека досада, но когато накрая дяконът направил една несъмнено скъпа услуга на своя враг, като рискувайки живота си, спасил жената на врага си от удавяне, безизходното положение между тях се срутило. Врагът казал: „Добре, ти направи точно това, в което се закле – ти ме уби – или поне уби онзи човек, какъвто аз бях. Сега, какво мога да направя аз за теб?“

Този свят все още не е станал непроницаем за един здрав християнски акт! Светът няма нужда от още повече християнска теология, а има нужда от християни, които прилагат на практика християнското въздържание и християнската прощка.

Кротостта внушава търпение

Ние живеем в лесно избухлива, нервна и нетърпелива епоха. Ние бързаеме тогава, когато няма

причина да бързае, просто за да бързае. Тази бързотечна епоха е създала повече проблеми и по-малко морал, отколкото предишните епохи и е дарила всеки от нас с опънати нерви. Томас Кемпис е казал: „Всички хора хвалят търпението, но малцина искат да го практикуват.“ Джон Нютън (*Коментар: Бивш капитан на кораб за превоз на роби, който след поредица от прекеждия станал християнин, после дълги години служи като свещеник и е написал много християнски химни - един от тях е „О, чудна Божия благодат за грешник като мен.“ Д.Пр.*) е написал: „Бъди достатъчно търпелив, за да живееш ежедневно така, както Исус ни учи, като позволяваш на вчерашния ден да си замине, без да се безпокоиш за утрешния ден, докато той не дойде.“

Нетърпението е родило нова реколта от разбити семейства, един милион или повече нови хора, болни от язва и е подредило сцената за още войни по света. В никоя друга област от живота ни нетърпението не е по-разрушително, отколкото в семейството. Библията казва: „Позволявайте на търпението да извърши съвършено работата си, за да можете да бъдете съвършени и цялостни, без никакъв недостатък“ (Як.1:4 – мой превод). Познавам една жена, която претендира, че е християнка и въпреки че е добра в много отношения, е много нетърпелива. Веднъж нейният пастор разговарял със съпруга ѝ за да го покани да стане християнин и мъжът отговорил: „Съпругата ми е добра домакиня, но ако религията ще ме направи да бъда нетърпелив като нея, аз не искам да имам да съм част от религията.“ Пасторът провел откровен разговор с тази жена и тя с плач и смирение изповядала, че нейният грях е грехът на нетърпението. Няколко дни след това мъжът ѝ се върнал от риболов. Когато минавал през хола с дългата си въдица в ръка, по невнимание закачил с нея една скъпа ваза, която паднала на пода и се счупила. Жена му дотичала в хола и той се приготвил за втората катастрофа – за тирадата от думи на нервната му жена. Но вместо това, тя усмихнато казала: „Не се тревожи, скъпи, нещастни случайности се случват и в най-добрите семейства.“ Няма повече да проследяваме тази история и само ще кажа, че няколко седмици по-късно мъжът взе решение да стане християнин и се превърна във верен работник в църквата. В живота на жена си той видя практическия резултат от работата на християнството!

Апостол Петър обявил, че някои съпрузи „въпреки, че не се подчиняват на Словото, могат да бъдат спечелени без Словото, чрез поведението на жените си, когато видят вашето почитателно и скромно поведение...с нетленното бижу на кроткия и спокоен дух, който е много ценен в очите на Бога“ (1Пет.1:1-2, 4 – мой превод). Светът вярва, че християнството е добро нещо, но твърде често християните не успяват да „украсят учението,“ чрез живеенето на кротък и спокоен живот. Блажени са кротките, защото те ще наследят земята.“ Единствено тези, които са разкаяни, смирени и покорно зависими от Бога, могат да наследят земята на лъчезарността, радостта и задоволството.

Исус казал на Савел: „Трудно ти е да риташ срещу остен“ (Деян.26:14). Остенът, за който говори тук Исус е представлявал заострен прът, с който човекът е направлявал воловете. Той не е бил използван с цел да наранява воловете, а за да ги направи покорни на господарят им и така да се насочва енергията им за вършенето на полезна работа.

Много от вас, читателите на тези редове, „ритахте против остена.“ Вашето възражение не беше много видимо за другите хора, както вие си мислехте, защото това се случваше вътре в самите вас. Бог не иска да живеете в постоянно недоволство от живота, от неговите привидни несправедливости, от причиняваните от него рани и от неговите грешки. Бог ви бодне с остена, за да престанете с безплодните си стремежи, за да се откажете от вашите възмущения, да престанете да се подчинявате на собствената си воля и да започнете да живеете с кротост и търпение. Тогава ще бъдете щастливи и хората около вас ще виждат Христос във вас и ще бъдат привлечени към Него. Кротостта не е нещо, което аз сам мога да постигна. Тя не е нещо, което мога да получа в колежа или в научната лаборатория. Тя не е нещо, което получавам по наследство. Кротостта е нещо, което се дава единствено от Бога! Исус е казал: „Вземете моят ярем върху себе си и се научете от мен; защото аз съм кротък и със смирено сърце; и вие ще намерите покой за душите си“ (Мат.11:29 – мой превод).

Щастие и кротост за вас

Идете в магазина, където се продават телевизори и там ще видите изложени всякакви телевизори. На някои от тях можем да видим бляскави картини, изпълнени с ярки цветове и да чуем мелодиите и говора на излъчваните в момента телевизионни програми. А друга част от телевизорите само седят там мълчаливо с тъмни екрани. Очите ви естествено се вглеждат в екраните на включените телевизори, защото няма нищо интересно в екрана на изключения телевизор. На какво се дължи тази разлика? На едно единствено нещо: тъмните телевизори не са включени към електрическата мрежа. А това е валидно и за нас, ако се опитваме да придобием кротост, без да сме свързани с Бога. Трябва да имаме жива връзка с Него. Бог не обръща никакво внимание на позицията на човека в обществото. Всеки от нас заслужава да получи своята справедлива част от щастието.

Всеки от нас е снабден със способността да получи тази еднаква за всички хора доза от щастието.

Не трябва да се далячече и да оплаквам лошия си късмет и нещастията в живота си. Аз трябва да бъде присъединен към източника на силата. Вземете на себе си ярема на Христос „и вие ще намерите покой за душите си.“ Но вие възразявате: „Аз не мога да живея по този начин! Със сигурност няма да успея, ако се опитам да бъда християнин!“ Исус е казал: „Вземете моят ярем върху себе си.“ Този ярем е Негов и аз ви уверявам, че Той ще носи тежката част от товара.

Преди да остави учениците Си, Христос обещал, че ще им изпрати Утешител, за да им помага по време на изпитанията, тревогите и изкушенията на живота. Смишълът на думата „утешител“ е „някой, който е с нас и ни помага.“ Той е Светия Дух, могъщата Трета Личност в Троицата. В мигът, в който ние се раждаме отново, Той идва и започва да живее в сърцата ни. Възможно е ние да не усещаме емоционално, че Той е там, но тук отново ще трябва да упражним вярата си. Вярвайте в това! Приемете това като факт на вярата! Той е в сърцата ни, за да ни помага да бъдем кротки! На нас ни е казано, че Той разпространява Божията любов навсякъде в сърцата ни. Той произвежда плодът на Духът: „любов, радост, мир, търпение, благодат, доброта, вяроност, кротост, самоконтрол“ (Гал.5:22-23 – мой превод). Не е възможно ние сами да изработим този плод в работилницата си. Той се произвежда по свръхестествена начин от Светия Дух, който живее в сърцата ни!

Аз трябва да предоставя себе си на Него...да се предам на Него...да предам на Него контрола над живота ми. Тогава чрез кротостта, която получавам от Него, аз ще намеря щастието!

Глава 5

ЩАСТИЕ ЧРЕЗ ГЛАД

„Блажени са тези, които гладуват и жадуват за праведност: защото те ще бъдат наситени.“
(Мат.5: 6 – мой превод)

Св. Августин е написал: „Два глагола са изградили две империи, глаголет „да имам“ и глаголет „да бъда.“ Първата империя е империята на нещата, на материалните притежания и на силата. Втората империя е империята на Духът, на нещата, които са трайни.

Това четвърто Блаженство на Христос изважда на показ една важна и централна истина. Когато Исус изрекъл думите: „Блажени са тези, които гладуват и жадуват за праведност,“ Той ги отправил към множеството. Не е било достатъчно да бъдеш гладен и жаден. Важният въпрос е бил: „За какво са гладували те?“ Множеството в този зноен ден в Палестина е символизириало великият парад на мъжете и жените през всички векове след това. Това, което Той им е казал, е валидно и за нас, както и за хората от всяко поколение. Повечето от хората в тази тълпа да били духовни, социални и икономически бедняци. Различните им видове глад са били много силни, но най-важен от всичко е бил техният глад и копнеж за духовното. Колко „праведно“ е обществото ни в своята сърцевина? Две истории, взети от ежедневните новини, ще ни помогнат да отговорим на този въпрос.

Болно общество

Даже стажантите в Централната болница в Сан Франциско избягали, когато видели раните на един млад полицаи, който бил докаран на носилка. Бузата му кървяла от една грозна рана, той агонизирал от един дивашки ритник в слабините, а носът му бил счупен, след като юноша стъпнал с крак лицето му. Четиридесет минути преди това той се опитал да арестува двама пияни хулигани на Пазарската улица в централната част на Сан Франциско. Полицаят разказал: „Хората стояха около мен, зяпаха и ми се присмиваха. Когато други хулигани се опитаха да отведат двамата човека, които бях арестувал, много хора от тълпата ме държаха за ръцете. Един човек взе пистолета ми и те позволиха на главорезите да ме бият. Някои от тълпата даже се присъединиха да им помагат, докато ме биеха. Никои не се опита да ми помогне.“ Повече объркан, отколкото критичен, полицаят гледал към тавана на болничната стая и питал учудено: „Какво им става на хората сега? Много от тях се държат така, все едно че полицаите са техни врагове.“ Този ранен полицаи беше жертва на една болест на нашето общество, която заплашва мирът в страната ни. Има нарастващо презрение към властта и към закона. В Лос Анджелис двама полицаи арестували две момчета, защото създали безредица в един увеселителен парк. Много бързо полицаите били обкръжени от една ругаеща и подиграваща се тълпа от няколко стотин човека. Хвърляли тухли, бухалки, били употребени сгъваеми ножове и полицейските им коли били преобърнати. В Ню Йорк отношението към полицаите било

толкова заплашително, че Началникът на полицията заповядал специални тактически полицейски части да разпръсват присмиващите се и опасни тълпи, които се опитвали да попречат на полицията да върши работата си. Рисковете в работата на полицията се увеличават. Само в Ню Йорк през последните 8 месеца от зрители, младежи и минавачи са били нападнати почти 15 000 полицаи. Началникът на полицията в Ню Йорк казва непоколебимо: „Полицията не може едновременно да се бори срещу престъпността и срещу обществото.“

Има много причини, които допринасят за вълната от размирици и престъпления в държавата ни. Един от тези допринасящи елементи със сигурност е бедността. Но има и друг допринасящ елемент, който се намира в семейството. Голяма част от сегашната липса на уважение се дължи на липсата на организиран и интелигентен семеен живот. Младите хора възприемат и повтарят поведението на родителите си. Независимо от това, че преобладаващото мнозинство от американците искат да има законност, ред, мир и безопасност, едно нарастващо и гласовито малцинство има революционно поведение. Дотогава, докато поведението на правителствената администрация, на семейството, на дома, на църквата и на съдилищата не станат преобладаващо праведни, нашата демократична форма на управление е в опасност да бъде отхвърлена. Какъв е отговорът на нашия проблем?

Ние можем да дадем на хората социална и икономическа свобода, но ако техния глад за общуване с Бога остава непроменен, хората ще продължават да се държат като животни. Вижте благосъстоянието на Западната цивилизация в настоящия момент. Ние имаме всичко, която индустриалната епоха може да ни предостави, но въпреки това нивото на скуката и нещастieto достигна рекордни стойности, а нивото на нашият морал постоянно потъва все по-надолу. Причината за това е ясна: нашият глад за Бога беше притъпен или премахнат от други неща. Ние притъпихме глада си и потиснахме жаждата си със стремежа си за пари, безопасност, слава и успех. Съпруг и съпруга посетили един дом за сираци с надеждата да осиновят едно дете. По време на срещата си с момченцето, което искали да осиновят, те му разказали с възторжени думи за многото неща, които биха му дали. За тяхно изумление, малкото момченце казало: „Ако нямате нищо друго да ми предложите освен добър дом, облекло, играчки и нещата, които повечето от децата имат, тогава защо да се съгласявам да ме осиновите – аз просто ще си остана тук.“ Жената попитала: „За Бога, какво още би искал освен тези неща?“ Малкото момче отговорило: „Просто искам някой да ме обича.“

Ето, виждате ли? Даже малкото момче знае, че „*не само с хляба живее човек*“ (Мат. 4:4; Лука 4:4). Сърцето не може да бъде заситено с компютри и усъвършенствано видео обзавеждане. Ние сме били създадени „*малко по-нископоставени от ангелите*“ (Евр.2:7 – мой превод) и душите ни никога няма бъдат задоволени, ако ги храним с огризките от нашия стремеж се към удоволствията свят. Нашите по-дълбоки копнежи и мечти могат да бъдат задоволени чрез едно подновено общуване с Бога, по чийто образ ние бяхме създадени. Както е казал Св Августин: „Ти си ни направил за Себе си и нашите сърца не могат да си намерят мястото, докато не намерят своя покой в Теб.“

Щастие в глада

„Щастливи са тези, които гладуват и жадуват за праведност: защото те ще бъдат наситени.“ Всички ние можем да разберем метафората, която Исус е използвал тук – глад. В някой период от живота си всеки от нас е изпитал гризящата болка, виенето на свят и усещането за изтошеност, които придружават силния глад. Знаем какво е да усещаш засъхването на устните, причинявано от жаждата. Виждали сме натрапчивите видеофилми по телевизията, които ни показват болезнено слаби майки, наведени над малки дечица с подути коремчета и празен поглед, трагични жертви на глада в Африка или в други части на света. Поради това, съвсем естествено ние наостряме уши, когато Той казва: „Щастливи са тези, които гладуват и жадуват.“ Но какво щастие има в глада и жаждата?

Като начало ще кажем, че гладът е признак за живот. Мъртвите нямат нужда от храна, нито копнеят за вода. Библията ни учи, че поради липсата на духовна задълбоченост е възможно сърцето на човека да бъде вкоравено така, както е било вкоравено сърцето на Фараона преди много векове. Това е един от най-опасните процеси, които могат да се случат в душата на човека. Възможно е чрез грях да вкоравим сърцата си против Бога до такава степен, че да изгубим всякакво желание за Бога. Тогава Библията казва: „*Бог ги предава на нечистотата*“ (Рим.1:24), а в Пс.81:12 Бог казва: „...*оставих ги да вървят според упорството на сърцето си, за да ходят според своите си намерения.*“ Ако имате даже най-малък глад за Бога и за праведността, тогава това е сигурен белег, че сърцето ви не е съвсем вкоравено и е възприемчиво за гласа и посланието на Христос. Това означава, че все още съм жив и чувам гласа на Светия Дух. Хората, които не копнеят за Бога, не мечтаят за Христос и не жадуват за нещата на Светия Дух, са не само мъртви в прегрешения и грехове, но и са нечувствителни към подбудите на Духа. Те приличат на мъртвите и са в опасност да останат в

състоянието на духовно вцепенение, което накрая ще ги отведе до вечната смърт. Веднъж един човек ми разказа, че почти щял да умре от студ в далечния Север. Ръцете му загубили чувствителността си, краката му се вцепенили и бил обхванат от желание да легне в снега и да заспи, и тогава осъзнал, че така ще замръзне и ще умре. Тогавашко и тичал енергично дотогава, докато кръвообръщението му се възстановило. Ако внезапно не беше осъзнал, че умира и ако не беше действал според подтика на съзнанието си, той щял да умре от замръзване. Щастливи са хората, които реагират положително на предупрежденията на Духа. Единствено те имат надеждата да бъдат наситени.

Гладният човек е нормална личност. Хората, които са болни или прекомерно разстроени отказват да се хранят, а нормалният и здрав човек се нуждае от храна. В този смисъл гладът е благословия. Той е естествена реакция. Освен това, нормалният човек изпитва и духовен глад, въпреки че може да не го нарича с това име. Може да си мисли, че е заситил този глад, но ако е отделен от Бога, не съществува трайно задоволяване на духовните глад и жажда. Давид е казал: „*Както еленът пъхти за водните потоци, така пъхти душата ми за Теб, Боже*“ (Пс. 42:1). Исаия казал: „*С душата си Те пожелах в нощта; да, с моя дух вътре в мен аз ще те търся в зори: защото когато Твоите отсъждания са на земята, жителите на света се ще научат праведността*“ (Ис. 26:9 – мой превод).

Всеки от нас е създаден по образа и подобие на Бога. Ние сме създадени да общуваме с Бога и сърцата ни никога няма да бъдат задоволени, ако те не общуват с Него. Така както желязото е привлечено от магнита, така гладната душа е привлечена към Бога. Въпреки че вие, подобно на хиляди други хора, когато сте в грях можете да усещате, че светът е по-привлекателен и повече прилича на вас самият, но някой ден – вероятно даже сега, докато четете тези думи – вие ще осъзнаете, че дълбоко вътре във вас има нещо, което не може да бъде задоволено чрез земната сплав. Тогавашко, заедно с псалмистът Давид (който е вкусвал от лакомствата на греха и е установил, че те не засищат) вие ще кажете: „*Боже, ти си мой Бог; в ранно утро ще те търся; душата ми жадува за Теб, плътта ми бленува за Теб в суха и жадна земя, където няма вода*“ (Пс.63:1 – мой превод).

Белята с повечето хора е, че вместо да се стремим към по-високи и по-благородни цели в живота си, ние превръщаме щастието в наша цел. (*Коментар: Замислете се, че когато по някакъв повод отправяме писмени или устни пожелания към някой човек, ние не го призоваваме да се стреми към по-високи и по-благородни цели, а по инерция се задоволяваме да му пожелаваме този страничен продукт. Д.Пр.)* Нещастieto е като болката – то е само последицата от някаква скрита причина. Болката не може да облекчена, ако не е премахната причината, която я поражда. Болката и заболяването вървят заедно: заболяването е причината, а болката е последицата. Нещастieto е последицата, а грехът е причината. Грехът и нещастieto вървят заедно. (*Коментар: Някой може да възрази, че не винаги има такава закономерна връзка. На тези хора ще кажа, че когато не виждаме такава връзка, това не означава че тя липсва, а че ние просто все още не сме я открили. Д.Пр.)* В Райската градина е имало безкрайно щастие до мигът, когато там се промъкнал греха. Просто щастието и грехът не могат да съществуват заедно.

Глад за праведност

Какво представлява праведността, към която трябва да се стремим? Дали праведността, за която говори Исус в това четвърто Блаженство, е някакво религиозно преживяване? Дали това е някакъв тайнствен екстаз, който се случва само на малцина и е пълен с разрушителни емоции и духовни усещания? Всякакви видове религиозни преживявания, които не произвеждат праведност в живота ни, са фалшиви и не си заслужава да се стремим към тях. Днес има всякакви видове култове и философии, които претендират, че притежават силата да променят живота ни и да го правят по-добър – но те **НЕ** могат да осъществят твърдението си, защото не притежават силата да променят човешкото сърце. В най-лошият случай те успяват да поробят своите последователи. За разлика от култовете, Божията воля е ние да живеем праведно. Бог е свят и цялата схема на изкуплението притежава святост заради своята цел. Апостол Петър е обявил, че Христос е онзи „*Който в собственото си тяло понесе нашите грехове на дървото, за да можем ние, бидейки мъртви за греха, да живеем в праведността*“ (1Пет.2:24 – мой превод). Едва ли си заслужава да се стремим към религиозните преживявания, които не произвеждат праведност в живота ни. Религиозни демонстрации, които не създават в нас по-добър морал и не правят характера ни да е подобен на характера на Христос, въобще не са полезни и със сигурност могат повече да навредят, отколкото да помогнат. Бог е свят и цялата схема на изкуплението притежава святост заради своята цел.

Нито пък праведността, за която говори Исус, е повърхностно, нехайно и механично извършване на религиозни ритуали и церемонии. Исус е поучавал за безполезността от придържането към религиозна теория, която е отделена от християнството, когато казал: „*Ако вашата праведност не надмине праведността на книжниците и фарисеите, вие няма да влезете в небесното царство*“ (Мат.5:20). Но праведността не е и някакъв абстрактен, предполагаем и несигурен морал, който е

толкова разпространен в сегашния свят. Много хора осъждат греха по високите места в управлението на държавата, но не успяват да видят греха в собствения си живот. Те осъждат греха в правителството и в обществото, но извиняват греха, който е в собствените им сърца. В очите на Бога е грях както когато човек наруши брачната си клетва, така и когато държавата не изпълни договорните си задължения към друга държава (*Коментар: Или към собственото си население. Д.Пр.*)

Природата на праведността

Каква е праведността, за която Исус ни съветва да гладуваме? Библията ни учи, че Бог е свят, праведен и чист. Той не може да допусне грях в Своето присъствие. Но човекът избрал да пренебрегне Божиите закони и стандарти. Вследствие на греховността си, човека е наречен с името „грешник.“ Грехът веднага прекъсва общуването на човека с Бога. Човекът става неправеден, нечист и неосветен в очите на Бога. Святият Бог не може да общува с това, което е неосветено, несправедно и неетично. Следователно, грехът прекъсва приятелството ни с Бога. В Библията човекът е наричан с епитетите: „отчужден“ и „враг“ на Бога, както и „грешник“ против Него. Единственият начин човекът отново да има общуване с Бога и да намери щастие, за което бленува, е да намери някакъв начин да придобие праведност и святост, които ще го направят приемлив за Бога.

Мнозина са се опитвали да се променят, за да придобият Божието благоволение. Някои хора осакатявали телата си и се самоизтезавали, мислейки си, че по този начин ще спечелят Божието благоволение. Други си мислели, че ако работят упорито и живеят морален живот, биха могли да оправдаят себе си. Но Библията ни учи, че цялата наша праведност не успява да задоволи изискванията на стандартите на Бога, защото в очите на Бога тя е като парцалива дреха. Няма абсолютно никаква възможност изработените от нас праведност, святост или доброта да задоволят изискването на Бога. Даже най-добрите хора са нечисти в очите на Бога. Спомням си какво се случи един ден преди много години, когато жена ми изпра прането. Тогава още не бяха изобретени машините за изсушаване на прането. В къщи изпраните дрехи изглеждаха бели и чисти, но когато жена ми ги закачи на простора на двора се оказа, че на фона на прясно навалиялият сняг те изглеждаха изцапани и мръсни. Понякога собственият ни живот ни изглежда, че е морално добър и приличен, но в сравнение със светостта и чистотата на Бога, всички ние сме осквернени и мръсни.

Бог ни обича, въпреки нашите грехове и моралната ни нечистота. Поради това Той даде Своя Син Исус Христос, за да умре на кръста. Някога замисляли ли сте се защо кръстът е станал символ на християнството? Защото на кръста Исус плати откупа за нашето спасение и ни предостави праведността, която ние не бихме могли да заслужим или спечелим. „*Божият дар е вечен живот в Христос Исус, нашия Господ*“ (Рим.6:23). Въз основата на вярата в изкупителната смърт възкресението на Своя Син, Бог предоставя и приписва праведност за всеки, който я приеме.

Това означава, че Бог прощава всеки минал грях и неуспех. Той заличава всички записи, написани с тебешир на плочата, където се записват греховете на всеки човек. Той взема всичките ни грехове и ги погребва в дълбините на морето, премества ги толкова далече, колкото е далече изтокът от запада. Да използваме друга илюстрация от Библията: поради нашия грях, в нашето естествено състояние ние сме облечени в парцаливи дрехи и не можем да влезем в присъствието на Бога, нашия Цар. Но когато сме в Христос, Бог премахва нашите стари и мръсни дрехи и вместо тях ни облича с нови дрехи – с чисто белите дрехи на Христос! Както се казва в един стар химн: „Когато Той дойде със звук на тръба, / о, дано да мога тогава да бъда намерен в Него; / Облечен единствено в Неговата праведност, / безупречен да застава пред трона.“

Нашият Бог забравя!

Всезнаещият Бог притежава една уникална способност, която ние не притежаваме: Той има способността да забравя. Богът на милостта забравя нашите грехове и ги изтрива напълно и завинаги от Своята памет! Той ни поставя пред погледа Си, все едно че ние никога не сме извършвали грях. В теологичният език това се нарича оправдаване. Библията казва: „*И така, понеже сме оправдани чрез вяра, ние имаме мир с Бога чрез нашия Господ Исус Христос*“ (Рим.5:1). Няма възможност за истинско щастие, докато не установим приятелство и общуване с Бога. Не е възможно установяването на такова общуване, ако то е отделено от кръста на неговия Син. Бог казва: „Аз ще ви простя, но само ако сте край основата на кръста.“ Той казва: „Аз ще общувам с вас, но само ако сте край основата на кръста.“ Това е причината, поради която ние трябва да отидем при основата на кръста с разкаяние заради нашия грях и чрез вяра в Неговия Син да намерим прошка и спасение.

Целта на праведността

Както казахме, когато отидем при Христос, Бог приписва Неговата праведност на нас. Все едно, че в счетоводната книга на небето е записано, че ние сме праведни поради направеното от Христос на кръста! Но когато отидем при Христос чрез вяра и Го приемем като наш Спасител, нашите „*глад и*

жажда за праведност“ не престават. Да, моите грехове са изтрети и спасението ми в Христос е запазено. Но освен това аз знам, че вътре в душата ми все още има грях. Божията воля за нас е да бъдем променени и ние все повече да демонстрираме в живота си праведността на Христос. „*Нека вашата светлина да свети така пред хората, че те да могат да виждат вашите добри дела и да прославят вашия Отец, който е в небесата*“ (Мат. 5:16 – мой превод).

Понякога при мен идват хора, които дълги години не са били християни и ми казват, че поради това считат, че никога не са били християни. Когато ги питам защо считат, че е така, те отговарят, че първите няколко седмици след като взели решение да станат християни всичко било прекрасно, но после установили, че вършат някакъв грях. Тогава погрешно си казали, че ако наистина са християни, те никога повече не биха извършили грях. Но това не е вярно! Дотогава, докато сме в това плътско тяло, ние винаги ще водим битка против греха в живота си. Причината за тази битка не е, че Божията воля за нас е да грешим, а е във факта, че ако сме напълно безразлични към присъствието на греха в живота ни, Библията казва, че в такъв случай ние всъщност не познаваме Христос. За да не се случва това, ние трябва „да гладуваме и жадуваме за праведността“ - с Божията помощ да се стремим към праведността и чистотата, с цел нашият живот ежедневно да става все повече подобен на живота на Христос. Праведността е нещо, което ние не притежаваме като природен дар – тя е дар, даван от Бога, който трябва да бъде получаван специално. Тя е късче от небето, което е донесено на земята. Праведността на Бога-човек се посвещава на нас в опрощението и в освещението, така че праведността все повече и повече се присажда в сърцето на вярващия човек. Тя е израз на Божието споделяне на Неговата природа с нас. Така ние ставаме съучастници в небесния живот. Бог казва, че само онези, които гладуват за праведност, ще я получат. Бог не налага на никого тази духовна манна. Ние трябва да я искаме и то повече от всичко друго. Нашият копнеж за Бога трябва да надвишава всичките ни други желания. Този копнеж трябва да прилича на разяждащ глад или на изгаряща жажда. Има няколко неща, които могат да откраднат апетита ни за Божията праведност.

Препъни-камъни за праведността

Първо: Удоволствието от греха може да разруши стремежа ни за нещата на Бога. Павел имал един млад колега в евангелизирането, наричан Димас. Понеже неговия стремеж към удоволствията на света бил по-силен от жаждата му за Бога, в Библията четем много малко за младия Димас. Павел описал цялата му история в 7 думи: „*Димас ме изостави, защото обикна сегашния свят*“ (2Тим.4:10 – мой превод). Мнозина от нас не се стремят към духовните неща, защото са погълнати от греховните желания на този свят. Ние сме яли твърде много от лакомствата на дявола.

Веднъж чух историята за един мъж, който вървял по пътя за пазара. След него вървяло прасе. Всички останали фермери вървели след прасетата си и тичали насам-натам, за да ги принудят да вървят към пазара. Един познат извикал към мъжа и го попитал как е накарал прасето да върви след него. Мъжът отговорил: „Много е просто. При всяка крачка която правя, аз пускам по едно царевично зърно, а прасетата обичат царевичната.“ По същият начин и дяволът върви по пътя на живота и пуска своите зърна, а ние вървим след него по пътя към вечното унищожение. Греховете ни може да са много очевидни и открити, а може да са и достойни за уважение или едва доловими. Може би ние сме прекомерно фокусирани в материалните неща, което само по себе си не е лошо, но те са изкопали окопи около нас и пречат на духовния ни глад и жаждата ни за праведност. Ние може да сме прекомерно фокусирани в кариерата или в образованието си, или в някое от стотиците неща, които могат да намалят стремежа ни към Бога и към неговата праведност.

Второ: Самодостатъчността може да намали глада ни за Бога. Никой човек не е толкова празен, колкото е празен човекът, който си мисли, че е пълен. Никой не е толкова сериозно болен, колкото е човекът, който има смъртоносно заболяване, но си мисли че е напълно здрав. Никой не е толкова беден, колкото е беден този, който си мисли, че е богат, но всъщност е банкрутирал. Библията казва: „*Понеже казваш: „Богат съм, забогатях и нямам нужда от нищо“; и не знаеш, че ти си окаян, нещастен, сиромах, сляп и гол*“ (Откр.3:17) В човекът, който е изпълнен със себе си, няма място за Бога в живота му. Самодостатъчността може да унищожи гладът на човека за нещата на Бога.

Трето: Таен грях може да премахне гладът ни за Божията праведност. Този таен грях, който извършваме си има своя цена. Може да си мислим, че сме го запазили в тайна, но угризението за това ще остане в сърцето ни. Онези зли възмущения, които таим в умовете си против нашия ближнен! Неуспехът да простим на хората, които са ни навредили! Когато сърцето е пълно със зли неща, там няма място за Бога. Завистта, ревността, предразсъдъците и злобата ще премахнат глада ни към нещата на Духът. Юда е бил един от 12-те ученици, който на външен вид бил прилежен ученик на Христос. Но в сърцето си той допуснал лакомия и зло, които го отвели до предаването на Исус и накрая – до извършването на самоубийство. Гледано отстрани, Цар Саул приел радушно младия

Давид в двореца си, но вътре в сърцето си бил изпълнен с горчивина и завист към него. Накрая тези тайни грехове го погълнали и унищожили.

Когато животът ни е пълен с отпадъците от предразсъдъците и плявата на негодуванието, ние може да не жадуваме за праведността. Ако позволим сърцата ни да бъдат изпълнени с храната на Сатаната, ние няма да имаме никакъв глад за небесната манна.

Четвърто: Пренебрегването на духовния ви живот може да премахне гладът ни към Божията праведност. Всички християни вярват в Бога, но фиктивните християни имат малко време за Бога. Те са твърде заети с ежедневните си дела и казват, че нямат време да четат Библията, да се молят и да мислят за своите братя и сестри християни. Много хора са загубили духът на ревностното ученичество. Ако ги попитате дали са християни, те вероятно ще отговорят: „Мисля, че съм“ или „Надявам се, че съм.“ Те може да посещават църквата на Великден, на Рождество Христово и в други специални случаи, но иначе нямат много време за Бога. Те са избутали Бога извън живота си.

Библията ни предупреждава да не пренебрегваме душите си. Възможно е да вкоравим сърцата си и да изсушим душите си до такава степен, че да изгубим глада си за нещата на Бога. Така както става с човек, който отказва да яде и постепенно става все по-слаб и по-слаб, докато умре, така и този, който е „твърде зает“ и няма време за Бога, ще изсуши себе си и духовно ще изсъхне.

Този глад, който трябва да притежаваме, е желанието винаги да сме в добри отношения с Бога. Това е осъзнаването, че всички други търсения за да имаме мир в сърцето, освен в Него, са безполезни. Това е признание на нашето собствено безсилие, безпомощност и пълната ни зависимост от Неговата воля. Подобно на Петър, когато стъпим върху вълните на самодостатъчността и като установим, че те няма да ни издържат, ние викаме: „Господи, спаси ме, иначе ще загина!“

Подобно на Блудния син, който вкусил от лакомствата на дявола в далечния град, ние откриваме, че отпадъците на света пълнят stomасите ни, но не ни задоволяват. Чак тогава, когато осъзнаем истинската си нужда, ние казваме: „*Татко, сгреших против небето и пред теб...направи ме един от твоите наемни слуги*“ (Лука 15:18-19). Връщането у дома на Блудния син е започнало там, в кочината, където ядъл от храната на прасетата, когато си казал: „*Колко много наемни слуги на баща ми имат хляб и в излишък, а аз умирам от глад*“ (Лука 15:17). В същият миг, в който той започнал да гладува, Бог започнал „да подрежда масата“ за повторното духовно обединение. Най-съкровеният копнеж и желания на Блудния син не са били за храната, а да се помири с баща си. Първото нещо, което казал, било: „*Татко, сгреших против небето и пред теб, не съм достоен да бъда наричан твой син...*“

Нито пък нашата цел трябва да е да получим преди всичко благословенията, преживяванията и даже отговорите на молитвите ни. Всички тези неща са страничен продукт от постигането на добри отношения с нашия Небесен Отец. Подобно на бащата на Блудния син, Бог казва на всички хора, които гладуват и жадуват за праведността: „*Сине, всичко което имам, е твое.*“ Ключът за духовното задоволство е да имаме добри отношения с Бога. Когато чрез вяра заемаме позицията на син, който обича и е покорен на баща си, тогава богатствата на Бога стават наши богатства; Божието изобилие става наше изобилие и Божията сила става наша сила. Когато бъдат възстановени правилните взаимоотношения между нас и Бога, тогава щастие, задоволството и мирът в разума ще бъдат естествен филиз на тези възстановени взаимоотношения.

Разликата между вярването и получаването

Вие питате: „Как мога да започна? Какво трябва да направя?“ Исус е казал: „*Вие трябва да бъдете преобразени.*“ (Мат. 18:3 – мой превод). Думата „преобразен“ означава „да се обърне кръгом,“ „да променя начинът с на мислене“ и „да се върне.“ В много отношения обръщането на човека към Господа е тайна, която е недостъпна за нашата гледна точка, но то е едновременно работа на човека и работа на Бога. Нашето задължение е да се обърнем с вяра и разкаяние към Христос, да се отречем от греховното си поведение и да молим Бога да влезе чрез вяра в сърцето ни. Ние даваме видим израз на желанието си да бъдем променяни чрез начина си на живот и признаваме нашата безпомощност да правим това, ако сме отделени от Божията помощ. Ние посвещаваме себе си да живеем в хармония с Божията воля. И когато правим това, вътре в нас идва да живее Богът, Светия Дух. Ако посвещението ни е истинско, Бог работи в сърцата ни, за да ни възстанови. Тогава ние биваме наистина обърнати – тогава сме раждани отново чрез Божия Дух! Много хора веднага започват да спорят: „Аз наистина вярвам в Христос. Вярвам в църквата и вярвам в Библията. Това не е ли достатъчно?“

Не! Ние трябва да приемем Христос. Аз мога да отида на летището. Мога да имам резервация. Може билетът да е в джоба ми. Самолетът е застанал на рампата за качване. Това е голям и мощен самолет. Аз съм убеден, че той ще ме откара до мястото, за което пътувам. По радиоуредбата на летището три пъти канят пътниците да се качат в него. Но аз пренебрегвам задължението си да се кача в самолета. Служителите затварят вратите на самолета. После самолетът бавно се отправя към

пистата за излитане. Аз не съм в самолета! Защо? Защото аз „вярвах“ във възможностите на самолета, но пренебрегнах задължението си да се кача в самолета.

Точно така се случва и с християнската вяра! Човек може да вярва в Бога, в Христос, в Библията и в църквата, но пренебрегва задължението наистина да получи Исус в сърцето си. Този вид вяра е безлична и теоретична. В нея липсва пълно подчинение на Господа. Библията казва, че в мигът, в който Го приемем, ние ставаме дете на Бога в пълно духовно общуване. Този вид общуване може да бъде наречено „вертикално общуване,“ перпендикулярното общуване между Бога и човека. Това е абсолютно първата крачка към щастието. Няма никаква полза да четете тази книга до края, докато не сте абсолютно сигурен, че сте се разкаjali за греховете си, приели сте с вяра Христос и сте бил роден отново. Вертикалното общуване задължително трябва да предхожда „горизонталното“ общуване. Нашата поддръжка, нашето снабдяване, нашата сила идват от небето. Човекът прилича на трамвай или тролейбус. Преди да може да се движи хоризонтално, той трябва да бъде свързан вертикално (отгоре). Взаимоотношението ни с Бога трябва да е правилно, преди взаимоотношенията ни с хората да бъде правилни. Когато тези изисквания са изпълнени, тогава обръщането ни е правилно, а ако взаимоотношенията ни с Бога са погрешни, тогава и взаимоотношенията ни с другите хора също са погрешни. В музиката има един закон, който гласи: „Когато два музикални инструменти са настроени към една и съща дължина на звуковата вълна, тогава те са в хармония помежду си.“ Подобно правило има и в математиката: „Две количества, които поотделно са равни според показанията на един с същ уред за измерване, са равни помежду си.“ Следователно, ако двама човека са в хармония с Бога, те са в хармония и помежду си. Ако двама човека обичат Христос, те се обичат и помежду си. В мигът, в който приема Христос като мой Господ и Спасител чрез Светия Дух, Христос идва да живее в сърцето ми. Библията казва: „Христос е вътре във вас, надеждата за слава“ (Кол.1:27 – мой превод). Ние може да не Го виждаме с природните си очи, нито да Го почувстваме с емоциите си, но въпреки това, Той е там. Ние трябва да Го приемем с вяра!

Тази отличителна черта на праведността, за която сме призовавани да гладуваме, според теологичния език се нарича „освещаване.“ Не позволявайте на тази дума да ви плаши, защото тя всъщност означава „осветен“ или „очистен.“ В един смисъл освещаването се случва веднага. В мигът, в който аз приема Христос като мой Спасител, Светия Дух идва в сърцето ми. Освен това съществува усещане, че освещаването нараства прогресивно. Аз израствам в милостта и познанието на Исус Христос. Да бъдеш християнин е нещо повече от внезапно обръщане – това е ежедневен процес, чрез който аз израствам, за да ставам все повече и повече като Христос. Когато започнем, ние започваме така, както бебето започва физическия си живот. Трябва да бъдем хранени с простите неща от Библията и ние постепенно са научаваме как да живеем нашия ежедневен християнски живот. В прекрасната си книга „Бдителността на декана“ Елизабет Гуджи описва част от непорочния духовен път на светицата г-ца Монтегьо: „Досега тя четеше Библията само като едно благочестиво упражнение, но сега я четеше така, както инженер разчита чертеж и пътешественик – картата, без да влага емоции, не защото е й липсва емоция, а с най-дълбока концентрация, защото животът й зависеше от това. Малко по малко през този период, който й се струваше, че е твърде дълъг, тя започна да поставя на правилното място частите на строителното си скеле. В началото падаме и правим много грешки, но ние трябва да продължаваме да израстваме.

Опасностите от духовната баналност

Има много хора, които са спрели да израстват. Те си остават духовни бебета през целия си живот. Страхувам се, че днес тази опасност много се разпространи. Може би и вие сте така? Спомняте ли си денят, когато предадохте сърцето и живота си на Христос? Тогава вие бяхте сигурен в победата. Колко лесно ви се струваше, че ще бъдете нещо повече от победител чрез Христос, който ви обича? Водени от някой християнин, който никога не се е сражавал в битката, как бихте могли да си мислите, че ще бъдете победени? Независимо от това, за много от вас, колко по-различна от първоначалните нагласи се оказа реалността! Победите ви бяха малко, а бягството ви от бойното поле и пораженията ви бяха многобройни и унищожителни. Вие не се чувствахте така, както си представяхте, че трябва да живеят децата на Бога. Както ни напомня г-жа Хана Уитол-Смит в книгата си „Християнската тайна за щастлив живот“: „Вие може би имахте ясно разбиране за доктриналните истини, но не можахте да притежавате тяхната светлина и сила. В живота си вярвате в Христос, говорите за него и му служите, но той не ви изпълва час след час. Вие считате, че Христос е вашия Спасител от наказанието за греха, но не сте го Го открили като ваш вседостъпачен Спасител. Радостта и тръпката от християнския живот са изчезнали.“ Останал е само еди загасващ въглен от огромния прериен пожар за Христос в душата ви. В най-съкровените места на сърцето си вие знаете, че вашият живот не е духовен живот. Изглежда, че в идващите години всичко, което можете да очаквате от християнството е живот на

окончателен провал и поражение – в един момент провал, в следващия момент разкаяние и ново начало, само за да се провалим отново след това.

Енергията и здравината на ранната църква

Четем в Библията, че ранната църква е била изпълнена със Светия Дух. Тогавашните християни нямали църковни сгради, нямали Библии, нямали автомобили, нямали самолети, нямали телевизия, нямали радио. И въпреки това, те преобърнали техния свят с главата надолу. Те извършили духовна революция, която разтърсила фундамента на Римската империя. Те били млади, здрави, мъжествени и могъщи. Те живеели ежедневно за Христос. С радост страдали от преследвания и даже умирали заради вярата си в Христос. Каква е била тайната на техния успех – даже пред лицето на опозицията и смъртта? Несъмнено една от причините е, че те са гладували и жадували за праведността. И онези хора, с които те са влизали в контакт, не могли да им помогнат, но били впечатлявани от качеството и чистотата на техния живот и от тяхната любов.

Причината, поради която днес някои фалшиви философи и религии правят такова нашествие в света е, че някъде по пътя хората, от които се очаква да живеят християнски живот, са се провалили. Ние не сме успели да задоволим стандартите и изискванията, които е установил Исус. Ако искаме да живеем за Христос, ние трябва да сме готови да кажем, че всичко друго в живота ни е „нищо, само боклук“ (Фил.3:8 – мой превод). Трябва да бъдем толкова посветени, толкова решени и толкова готови да пожертваме всичко, както са готови да направят и последователите на фалшивите религии.

Огромни маси от хора от невярващия свят са объркани, когато гледат борбата и съперничеството сред различните християнски общности. Вместо да сме динамична, растяща и мощна, фокусирана в Христос църква, ние виждаме разделение, борби, дребнавости, лакомия, завист и духовен мързел – а през това време светът е застанал на ръба на катастрофата. Днес най-голямата нужда в християнския свят е християните да научат тайната на ежедневното, на демонстрираното с цялото ни сърце желание да бъдем с Христос. Павел е разказвал за своята борба. Той говорил за желанието си да угоди на Бога, но вътре в себе си установявал, че няма сила да направи това. Понякога той правел нещата, които не искал да прави, а не правел онези неща, които искал да направи. Почти докаран до обърканост, Павел извикал: „Кой ще избави от тялото на тази смърт“ (Рим. 7:24 – мой превод). А в следващият стих той записва отговора на този важен, търсещ и озадачаващ въпрос, като казва: „Благодаря на Бога чрез Исус Христос, нашия Господ“ (Рим. 7:25 – мой превод).

Христос може да бъде нашия Освободител! Много от нас питат: „Защо аз, като християнин, правя някои от нещата, които правя? Защо аз, като християнин, оставям несвършени нещата, които трябва да свърша?“ Много хора споменават името на Христос, но живеят в постоянно поражение. Те имат нечисти ръце, нечисти крака, нечисти мисли, нечисти сърца – но въпреки това твърдят, че са християни. Те призовават Христос, посещават църквата, опитват се да се молят, но въпреки това знаят, че има неща в душите им, които не са правилни. Те нямат радост в сърцата си и не обичат другите хора. На практика, в живота им има малко доказателство за наличието на плодът на Духа. Огънят в душите им е бил загасен. Но въпреки това, когато се огледаме около себе си, ние познаваме някои хора, които живеят различен живот. Те раждат плодът на Духа. А някои имат само трошички от победата. От време на време те ще имат ден, които изглежда като победа над изкушението, но после се плъзгат обратно надолу в същият стар коловоз на живеене и към мечтите за праведност, и за ежедневно израстване. Има друг вид християни, които всъщност никога не са научили библейската истина за отделянето – за отделянето от нечистите неща и от нечистите навици. Има някои християни, които са научили малко за ежедневния посветен живот.

Капитулиране и преданост

Преди известно време един полицаи ме попита каква е тайната на победния живот. Аз му казах, че няма никаква магическа фраза, която може да бъде изричана. Ако все пак има никаква дума, която може да я опише, то това е думата „капитулиране.“ А втората дума, която бих използвал е „преданост.“ Нищо друго не може да заеме мястото на ежедневния и посветен живот с Христос. Великият мисионер Хъдсън Тейлър (*Коментар: Той е поставил началото на християнството в Китай.* Д.Пр) казал: „Няма никакво значение колко голямо е налягането – важно е само мястото, където въздейства това налягане. Никога не позволявайте налягането да влезе в цепнатина между вас и Бога. Ако спазвате това правило, колкото е по-голямо налягането, толкова повече то ще ви притиска към сърцето на Бога!“ Нашето тихо време, нашето време за молитва, времето, което прекарваме в четене на Библията, е абсолютно необходимо за щастливия християнски живот. Не е възможно да бъдем щастливи, енергични и мощни християни, ако ежедневно не живеем с Христос. Нещастие е, че даже в християнските среди разговорите ни са посвещавани на съвременните дребни теми. Ние можем да цитираме средностатистическата резултатност на любимият ни бейзболен играч, а не можем да

цитираме друг стих от Библията освен Йоан 3:16. Ние можем да говорим дълго време за домове си, за колите си, за телевизията, но сме печално неграмотни относно Божиите неща. Ако един болен и умиращ човек влезе олюлювайки в нашия дом, ние няма да сме способни да го насочим през неговите проблеми към Спасителят Христос. Духовният ни интелект е засегнат от бедността, поради което водим банални разговори помежду си. Ежедневните ни разговори, когато се срещнем, независимо дали това ще стане в офиса, в университета или в магазина, бе трябвало да бъдат фокусирани върху Божиите неща. Трябва да си разказваме за духовните благословии и мисли, които сме получили от ежедневното четене на Библията. Не е достатъчно да сме станали християни, да сме приели Христос като наш Спасител при олтара и да се надяваме да живеем успешно в светлината на това преживяване през останалата част от живота си. Понеже сме хора, ние трябва да се връщаме и да подновяваме нашата привързаност към Бога. Трябва да си правим редовни инвентаризации и духовни проверки.

Стъпки към капитулирането

Днес Христос призовава християните към очистване, към посвещаване, към освещаване и към пълно капитулиране пред Него. От правенето на тези неща зависи дали ще имаме успех или ще се провалим в духовния си живот. От това зависи дали на нас ще бъде помагано или ние ще помагаме на другите. По този начин ще се променят навиците ни, молитвения ни живот, начинът на четенето на Библията, нашето даряване в църквата, нашето свидетелстване и начинът на членуването ни в църквата! Това е християнският час на вземане на решението!

Но много хора могат да попитат: „Как мога да започна?“ Предлагам ви да вземете всичките си грехове, заради които сте виновен и да ги запишете в един списък. След това изповядайте пред Бога, че сте ги извършили и ги задраскайте, като запомните, че Исус Христос ви прощава. Библията казва: *„Ако изповядаме греховете си, Той е верен и справедлив да прости греховете ни и да ни очисти от всяка неправедност“* (Йоан 1:9).

Освен това, помолете Бог да ви очисти от греховете, за които не сте наясно, че сте ги извършили и да ви направи по-чувствителен към присъствието на скрити грехове в живота ви – грешни мотиви, грешно поведение, грешни навици, грешни връзки с други хора, грешни приоритети. Може би даже ще се наложи вие да върнете нещо, ако сте го откраднали, или да отидете при някого и да го помолите да ви прости заради вредите, които сте му причинили.

Чак тогава, след като сте изповядали всеки известен грях в живота ви, предайте на Господа всяка област от живота си. Предайте му любовницата си, любовника си, семейството си, бизнеса си, кариерата си, амбициите си, душата си, най-съкровенията си мисли и съдържанието на дълбините на сърцето си; предайте всичко това на Христос. Не задържайте нищо за себе си. Така както казва авторът на текста тази песен: *„Дайте всичко на Исус.“* Вземете очите и ушите си, ръцете и краката си, мислите и сърцето си и ги дайте изцяло и без никакви задръжки на Христос. После чрез вяра вярвайте, че Бог е приел вашата капитулация. Павел е казал: *„Разпънат съм заедно с Христос: и въпреки това аз живея; но не аз живея, а Христос живее в мен“* (Гал.2:20 – мой превод). Ние наистина можем да считаме себе си, че сме мъртви за греха. Библията казва, че ние можем да бъдем *„повече от победители чрез Онзи, който ни обича“* (Рим.8:37)

Тайната на капитулирането

Имам привилегията да знам какво означава да вървя по пътя на Христос.

Колко вълнуващо и радостно изживяване е да се събуждам всяка сутрин и да знам, че Той Присъства в стаята!

Колко вълнуващо и радостно изживяване е вечер да знам, че когато слънцето залязва, аз съм в мир с Бога и когато си лягам в леглото, да заспивам като онези, които единствено познават Христос!

Каква радост е да вървя във вечното и постоянно преживяване на Христос!

Бог е във всяка сутрин,
поради това днес аз живея -
уверен в намирането при изгрева,
на Ръководството и мощта за пътя.

Сила за всеки миг на слабост,
надежда за всеки миг на болка.

Утеха за всяка тъга,

изгрев и радост след дъжда! (неизвестен автор)

А аз знам какво означава да паднеш по очи на пода. Както е казал преди един век великият шотландски свещеник Александър Уайт: „Постоянството на светците се състои във вечно новото начало.“ (**Коментар:** *А великият английски държавник Уинстън Чърчил е казал, че определението за успеха е следното: „Успехът – това е след всеки провал с ентузиазъм да започваш отново.“ Същото казва и една английска поговорка: „Never ever give up” - “Никога не се предавай.“ Д.Пр.)* Гладувате ли за такъв живот? Бленувате ли за такава радост, мир, задоволство, изобилие и приключение в собствената си душа? Мечтаете ли да произведате плода на духът, който е „*любов, радост, мир, търпение, благодат, доброта, вяроност, кротост и самоконтрол*“ (Гал.5:22-23)? Можете да направите това, ако сте пребивавате в Христос така, както филизът е свързан с лозата.

Първо, запомнете, че християнският живот се живее чрез „*Христос във вас*“, но ако Христос не притежава всичко в нас, не е възможно да живеем щастлив християнски живот. Когато той притежава всичко от нас, тогава Той ни изпълва до състоянието да започнем да преливаме и Той произвежда в нас плодът на Духа. Абсолютно е невъзможно който и да е човек да изработи или да създаде християнски живот, ако е отделен от силата на Светия Дух. И в този миг Светия Дух стои готов да влезе в сърцата ни с наводнение от благословия, ако ние му предадем всяка област от личността си и започнем да живеем за Него. Ние трябва да потвърдим това – да вярваме в това - и да го приемем! Сега то е наше. Ако това е на вашето разположение и на вашето желание, тогава Бог ще направи точно това, което е обещал да направи: Той ще ви насити. „*Блажени са тези, които гладуват и жадуват за праведност: защото те ще бъдат наситени.*“ Бог изпълнява всяко обещание, което е направил някога. Той ще ви насити сега, ако сте достатъчно гладен, за да капитулирате.

Източникът на праведността

Второ, Бог ще ви изпълни със Своята праведност, защото човека няма такива свети копнежи, нито такива свети жадувания, които да не могат да бъдат задоволени от Бога. Ние не можем да мислим, да говорим и да действваме свършено, докато не бъдем прославени в идващия свят, но дъхът на тази слава и характерът, който прилича на характера на Бога, е собственото наследство на християнина в този земен живот. Ние сме християни и светът трябва да усеща нашата убеденост, че където и да живеем в този свят, небесното достойнство все пак се излъчва от онези, които наистина носят Неговото Име. Хората гладуват за храна и Бог изпраща слънцето и дъжда върху златните житни поля. Житото се смилва и се превръща в брашно, а брашното – в хляб и нашият физически глад е задоволен. Хората гладуват за любов; в идеалният случай децата сме раждат в семейство, в които родителите ги обичат. По-късно Бог ще разпали огън на любовта в друго сърце и двете сърца ще се съберат чрез връзките на святото съпружество. Хората гладуват за знание и Бог създава институции за обучение. Той призовава посветени преподаватели, поставя в сърцата на богатите да правят дарения за тези училища и жаждата на студентите за знание бива задоволявана. Хората жадуват за общуване и Бог позволява на инженерите да строят градове. Там хората могат да споделят своето трудолюбие, своето познание и своите умения. Не ми казвайте, че Бог може да ни снабди с изобилие от всичко материално и така да ни позволи ние да служим духовно! Библията казва: „*Слушайте ме старателно и яжте това, което е добро, и позволявайте на душата си да се наслаждава в най-доброто*“ (Ис.55:2 – мой превод) А на друго място Библията казва: „*Защото хлябът на Бога е Този, който слезе от небето и даде живот на света*“ (Йоан 6:33 – мой превод)

Задоволство в Христос

Трето, Бог ще задоволи гладът и жаждата на онези, които искат Неговата праведност, защото Той обича света с безсмъртна любов. Той развълнува небето и земята, за да ни освободи. Има ли логика баща да плати огромна сума като откуп за освобождаването на своя син и след това да го изостави тогава, когато той е гладен? Фактът, че първоначалната цена за нашето спасение е била толкова голяма ни помага да разберем, че Бог със сигурност не иска ние да бъдем лишени от каквото и да е. Родител, който обича детето си, няма с готовност да гледа как то умира от глад. Библията казва: „*А моят Бог ще снабди всяка ваша нужда според своите богатства в слава чрез Христос Исус*“ (Фил.4:19 – мой превод).

Това обещание: „*Блажени са тези, които гладуват и жадуват за праведност.*“ е едно от онези обещания, които ни правят отговорни пред Бога, както и Бога – отговорен пред нас. Нашият малък човешки дял е да гладуваме и да жадуваме. Ако нямаме желание за праведност, това означава единствено, че ние сме позволили грехът и пренебрежението да откраднат желанието ни да общуваме с Бога. Няма никакво значение колко съблазнителни, привлекателни и приятни могат да изглеждат вкусните хапки на този свят, те никога няма да задоволят нашите по-дълбоки блянове и сърдечни копнежи. Ние можем да опознаем мира в сърцето и спокойствието на ума, само когато признаем и

изповядаме по-дълбоките неща, за които гладуваме, когато капитулираме безрезервно и изцяло пред Бога и когато сме готови да се откажем от изкуствените заместители на света и започнем да пием „водата на живота.“

Глава 6

ЩАСТИЕ ЧРЕЗ ПОКАЗВАНЕ НА МИЛОСТ

„Блажени милостивите: защото те ще получат милост.“ (Мат.5: 7 – мой превод)

Библията казва: *„Този който има милост към бедния, дава на заем на Господа; и това, което е дал, Господ ще му го възстанови отново“* (Пр.19:17 – мой превод). Група бизнесмени имали ловджийска хижа. Те имали обичай всяка вечер да се молят общо на Бога. Една вечер помолили един набожен надзирател на планината да ги води в молитва. Той се помолил: „О, Господи, имай милост към нас, защото милостта подхожда на нашия случай.“ В Библията с милост се нарича състраданието, показването състрадание както към незаслужаващите страданията, така и към виновните. Може би няма по-хубава илюстрация в Библията (с изключение на Божията милост към нас в Христос) от случката, когато Йосиф прощава на братята си, които не заслужавали милост. Спомнете си как поради завист братята продали Йосиф в робство, после убедили баща си, че Йосиф е бил изяден от диви зверове. През следващите години, чрез своята вяроност към Бога и към своите господари, Йосиф се издигал в администрацията на Египет и накрая станал вторият човек след самия Фараон. Имало гладни години, които принудили нищо неподозиращите братя да отидат в Египет, за да купят храна. Прочетете отново невероятната история на Йосиф, който разпознава братята си и се отнася състрадателно към тях, как после ги накарал да доведат стария му баща и да преместят семействата си в Египет, където той можел да ги изхранва през оставащите години на гладния период. Там, където отмъщението и справедливото възмездие наистина били оправдани, Йосиф показал само милост и любовна загриженост. Той казал на разтревожените си братя: *„Вие бяхте намислили зло против мен, но Бог го намисли за добро...Поради това не се страхувайте; аз ще храня вас и малките ви деца. И той ги утеши и им говори благо“* (Бит. 50:20 – 21 – мой превод). Каква милост!

По същият начин в живота си и ние можем да бъдем подтиквани да бъдем милостиви към хората, които са ни навредили, които са ни наранили или може би са извършили невероятно жестоки неща против нас. Ако сме покорни и верни към Бога, ние можем да видим, как зад жестокостта и злото Божията любов работи за нашето добро и за Неговата прослава.

В Библията има и друга история на ясно противопоставяне - в случая с младия богат управник, който, когато Исус му казал да отиде и да продаде всичко, което има и да го раздаде на бедните, а след това да дойде и да Го следва, младият човек си заминал, изпълнен със съжаление за огромния си имот (Мат.19:22). В този случай шансът да бъде показана милост бил блокиран от лакомията. Младият управник си мислел, че притежанията ще му донесат щастие – но те не му донесли. Но въпреки това той не желал да се обърне към Христос, единственият истински източник на трайното щастие. Поради егоизма и лакомията си младежът не можал да покаже милост към другите и *„си отишъл натъжен,“* и никога не можал да вкуси от истинското щастие и от осъществяването. *„Щастливи са милостивите.“* Исус знаел, че един от истинските тестове за това, че наистина сме предали под властта на Бога всичко, което имаме, е готовността ни да споделяме с другите всяко нещо, което е наше. Ако нямаме милост към другите, това е едно от доказателствата, че ние никога не сме вкусили от Божията милост.

Милостивият човек не е фокусиран в себе си

За да парафразираме това Блаженство, ние можем да го формулираме така: *„Тези, които ще получат милост от Бога са толкова щастливи, че са милостиви към другите хора.“* Отношението ни към хората около нас е по-точен инструмент за измерване на качеството на нашата религия отколкото всичките ни религиозни пустословия. Английският поет Александър Поп (1688 – 1744) се молел така на Бога:

„Научи ме да чувствам злочестината на другия и да прикривам грешката му, когато я виждам;

Показвай към мен същата милост,
каквата аз показвам към другите.“

Емерсън сигурно е чел показанията на уреда за измерване на човешката милост, когато казал: „Ти казваш толкова гръмогласно това, което казваш, че аз не мога да чуя какво казваш.“

Исус обобщил всичко, свързано с темата за истинското християнство, когато казал: „*Ако някой е жаден, нека дойде при Мен и да пие. Този, който вярва в Мен, както казва Писанието, реки от жива вода ще потекат от корема му*“ (Йоан 7:37-38 – мой превод).

Християнството – това, първо, е идването на Христос – идването на Живата Вода; второ, това е протягането към другите – едно преливане. Това трябва да е споделяне на любовта, милостта и състраданието заедно с другите. Място, което е пълно с вода, където водата се влива, но не може да се излива, се превръща в застояла вода, където протичат гнилостни процеси и мирише неприятно. Когато считаме, че християнството – това са моите преживявания, моите емоции, моят екстаз, моята радост, моята вяра – без да имаме никакво желание да споделяме милостиво с другите тези неща – ние можем единствено да се гордеем със своята застояла вода, в която липсва носещото животно свободно течащо християнство! В Стария Завет се казва: „*Защитавайте бедния и сирачетата: давай им правосъдие на опечалените и на нуждаещите се*“ (Пс. 82:3). „*Който запушва ушите си за вика на сиромаша, самият той също ще вика, но няма да бъде чул*“ (Пр. 21:13 – мой превод). Исус е казал: „*Давай на този, който проси от теб и не се отвърщай от онзи, който ти иска на заем*“ (Мат. 5:42) И „*Давайте и ще ви бъде дадено; добра мярка, натъккана, стръскана и препълнена ще дават хората в пазвата ви*“ (Лука 6:38 – мой превод). В това Блаженство, което можем да наречем „преливащото Блаженство,“ Исус подчертава факта, че ние трябва да бъдем **незатлачени** канали, чрез които Неговата любов и милост да протичат и да стигат до другите хора.

Ако имаме религия, която не работи ефективно в ежедневието, ако тя не успява да ни набучи как да се държим към другите хора и ни прави изненадващо затворени в себе си, тогава можем да сме сигурни, че ние не познаваме Христос, който е изрекъл тези Блаженства! Сатаната въобще не се интересува колко пъти обсъждате теорията на Християнството или колко много твърдите, че познавате Христос. Дяволът се противопоставя най-енергично, когато вие живеете като Христос – когато се превръщате в инструмент на милостта, на състраданието и на любовта, чрез които Той е изявил Себе си пред света. Ако Сатаната успее да отнеме милостта от християнството, тогава той ще убие ефективността на християнството. Ако той успее да ни накара да говорим за доброто на религията, но самите ние да живеем зле, тогава той е откраднал силата ни.

Ако прегърнем само едно духовно, естетично евангелие и пренебрегнем задължението си към хората около нас, ние превръщаме в „нула“ цялото евангелие. Евангелието на Новия Завет може да стигне до пълния си разцвет, само когато семето на Духът бъде посадено в богатата почва на човешката милост. Първо е вземането, а после е даването. Исус е казал, че ние ще намерим щастие, когато даваме. Преди известно време една жена ми написа писмо в което каза: „*Аз съм 65-годишна. Всичките ми деца са оженени, съпругът ми умря и аз съм един от най-самотните хора на света.*“ Аз й предложих тя да намери начин да сподели религията си и материалните си притежания с хората, които са около нея. Няколко седмици по-късно тя ми отговори: „*Аз съм най-щастливата жена в нашия град. Намерих нова радост и щастие в споделянето с другите хора.*“ Точно това е обещал Исус

Милостта е действие

Кои са тези области в сегашния свят, в които ние можем да показваме милост?

Първо, можем да показваме милост, като се грижим за нуждите на другите. Трябва да оглеждаме в ближните си и да преценяваме, дали някой от тях е засегнат или е в нужда. Кой е моя близък? Този, който е най-близо до мен – съпругът или съпругата ми, дете, родител, брат, сестра, човек живеещ в съседство, семейство, което живее на нашата улица. Много по-лесно е да бъдем загрижени за някои беден човек на другия край на света и да пренебрегваме нуждите на хората около нас – на които се задоволяваме да предложим само някоя дума, с която им показваме, че разбираме положението в което се намират и ги окуражаваме да не се предават. В същото време не трябва да пренебрегваме и нуждите на християните по целия свят. Когато се моля вечер, преди да заспя, аз не трябва да забравям, че повече от половината от хората по света са гладни, бедни и нещастни. Повечето от тях са неграмотни хора, които не могат да четат и пишат. Голямата част от тях от хиляда години се прехранват чрез едни и същи методи да земеделие и животновъдство. Много от тях живеят само малко по-добре от робите на големите плантатори, които са владеели земята. Други живеят в държави с корумпирано или тиранично управление. Животът им е обременен с несправедливост или предразсъдъци и те имат малък шанс за напредък. Животът им е маркиран от безпомощност и отчаяние. Те се нуждаят от храна, образование, дрехи, домове, медицински грижи – но повече от

всичко друго – те имат нужда от любов. Ние имаме отговорност към тези потиснати хора по света. Исус не хранеше ли множествата така, както им и проповядваше евангелието? Той не ни ли показва колко е глупаво да говорим за религия, но да не успяваме да я прилагаме на практика. Той не каза ли: „Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото затваряте небесното царство пред хората...Защото изпояждате домовете на вдовиците и неискрено произнасяте дълга молитва: затова вие ще получите голямото проклятие“ (Мат. 23:13-14 – мой превод)

Млад мъж от нашата църква е опитен пилот на хеликоптер. Без никакво съмнение той би могъл да получава много голяма заплата, ако работи за някоя голяма корпорация, но вместо това той се присъедини към една малка мисионерска група, която използва хеликоптери, за да достига с евангелието и с доставки за подпомагане до отдалечени райони на света. Голяма част от неговата работа се извършва в жестоко засегнати от сушата райони на Африка, където всеки ден милиони хора живеят на ръба на оцеляването от гладна смърт. Наскоро той написа: „Често пъти съм затруднен да намеря думи, с които да опиша някои от състоянията в местата, където съм. А някои от тях аз просто не искам да описвам – просто ги забравям.“ Но след това той добавил: „Наградите тук са големи, когато виждаме, че усилията ни наистина помагат на хората.“ Намирайки се сред ужасни, сърцераздирателни условия, той открил истината в думите на Исус: „Щастливи са милостивите.“

Как е възможно да говорим за религия и да обсъждаме доктринални теми тогава, когато хората загива в мизерия поради липсата на жизнено нужни неща и в много случаи – без никаква надежда? В какви егоисти и фокусирани в себе си хора се превърнахме! Не е чудно, че има толкова много скука, разбити илюзии и нещастие. Думите на Исус: „Щастливи са милостивите,“ наистина се отнасят и за нас. Покойният д-р Франк Лоубах (*Коментар: 1888 – 1970*), американец, световно известен евангелизатор и музикант, завършил семинария, после Колумбийския университет, д-р по езикознание, прочул се с огромяването на милиони хора по света, хората от Белгийско Конго го дарили със специално име, което означава „кърпачът на стари кошници,“ защото огромявал възрастни хора. Д.Пр.) веднъж ми писа: „Според мен, САЩ трябва да направят всеобщо усилие за да помогнат бедстващата половина на света да бъде изведена от мизерията, в противен случай ще установим, че светът е станал комунистически поради нашето пренебрегване.“ Повечето от нас не могат да отидат до тези далечни земи, но ние можем да подпомогнем мисионерите с пари, с които да се построят болници, училища и сиропиталища, и да се предоставят жизнено необходимите храни за тези бедстващи милиони хора.

Но нека до видим какво става по-близо до нашия дом. Достатъчно е само да се огледаме и ще намерим хора до нас, които живеят в нищета. Веднъж преди Рождество Христово един приятел дойде у дома и ми каза: „Искаш ли да дойдеш с мен да разносяме пакети с подаръци за Рождество в планините?“ Отидох с радост. И тогава участвах в една от най-големите изненади в живота ми. Мислех си, че всички хора в нашето общество разполагат с всичко необходимо, за да живеят. Отведоха ме в котловините на една малка планина, където хората нямаха достатъчно дрехи, достатъчно храна и даже не можеха да си позволят да си купят сапун, за да се изкъпят. Ужасен и смирен, аз помолих Бог да ми прости, че бях пренебрегнал хората от собственото си общество. Аз не си бях направил труда да се огледам и да видя какви са нуждите на хората. Ако помолим Бог да ни покаже, ние ще видим хора сред нашето общество, които се нуждаят от храна, дрехи и лекарства.

Има други хора, които имат нужда от приятел. Има много самотни хора, които никога не са научили предимството да имаш приятел. Те никога не получават писмо. Те седят изолирани в своята самота. Ако имат заинтересован приятел, който е готов да им пише или да ги посети, това би променило целият им живот. Една от най-щастливите жени на света в нашата църква живее сама, но има навика да посещава домове за стари хора. Тя чете на болните, отвежда ги с инвалидна количка до магазина за подаръци и до кафенето. Когато майка ми беше посещавана много рядко от членове на нашата църква, тази скъпа жена вярно я посещаваше всяка седмица. Тя е щастлива, служейки в старческите домове. Има други хора, които са самотни и нещастни, защото може би не притежават тези качества на характера си, които да им позволяват да се смесват с другите хора. Имам приятел, който отишъл на една социална сбирка. Мъж със заешка уста и пъпчиво лице седял в един ъгъл на стаята. Той изглеждал самотен и нещастен, и съвсем не се вписвал в общата картина. Приятелят ми отишъл при него и прекарал цялата вечер с него. Когато приятелят ми си тръгнал, мъжът се усмихвал широко. Този мой приятел показал милост. Има хиляди малки начини, чрез които можем да бъдем милостиви в ежедневието си. Може би близо до нас има болница, която можем да посетим. В болничните легла има много хора, които мечтаят някой да ги посети., да им донесе цветя и една приветлива усмивка. Ние можем да бъдем милостиви, като посещаваме болните.

Предразсъдъкът е пречка пред милостта

Второ, ние можем да показваме милост, като се освободим от предразсъдъците си. Нова вълна на

национализъм се надига по целия свят. Преградите, създадени от различния цвят на кожата на хората бяха съборени, но бяха издигнати други социални прегради. Предразсъдъците вилнеят в много държави. През годините аз имах привилегията да посетя много, много страни по всички краища на света. Но никога не съм посещавал страна, която да няма проблем с някакъв предразсъдък. В дадена страна има предразсъдък против някое расово или религиозно малцинство. В друга страна има предразсъдък против гражданите на другите държави. В трета страна има предразсъдък или възмущение към хората, които са по-богати или към онези, които са по-бедни от средното ниво за страната. Но предразсъдъкът е всеобщ проблем. Защо е така? Една от причините е, че корените на предразсъдъка се хранят от почвата на гордостта, а самата гордост се намира в сърцевината на греха.

Така, както грехът е всеобщ, така и предразсъдъкът е всеобщ, докато сърцата ни остават недокоснати от Божията обновяваща сила. Думата предразсъдък означава „да съдя предварително“ или „да правя оценка на другите, без да знам фактите.“ Предразсъдъкът е белег на слабост, а не на сила; той е инструмент на фанатика, но никога не е инструмент на истинския християнин. Един от нашите големи проблеми в тази сложна епоха продължава да расте, тъй като съвременния човек изостави пътя на християнската милост и разбирателство, и избра да върви по пътя на нетърпимостта и сплетните. Някой е казал: „Предразсъдъкът означава да критикуваш нещо, което не си проверил.“ Липсата на разбиране, придружено от предразсъдък, задушаваше милостта. Имайки предвид преобладаващото благородство в обществото в недалечното минало, Едуин Маркхам написал в едно свое стихотворение:

„Той очерта кръг, като ме заключи отвън -
разколникът, бунтовникът, човекът за присмех;
Но Любовта и аз знаехме как да го победим -
ние начертахме друг кръг, чрез който го
заключихме вътре при нас.“

Предразсъдъкът се измерва чрез пресмятане на разстоянието между най-пристрастните мнения и реалната истина. Ако искаме да бъдем пределно честни пред Бога, тогава не би имало предразсъдък. Но тъй като повечето от нас по природата си са подвластни на предубедените си мозъци и на извратените си сърца, предразсъдъка е широко разпространен по света. Покойният Едуард Мъроу (*Коментар: 1908 – 1965, американски радио и телевизионен журналист, който е съобщавал новините от фронта през Втората световна война и си спечели репутацията на честен и почтен човек, нещо, което се постига много трудно в областта на журналистиката. Д.Пр.*) веднъж казал: „Няма такова нещо като обективен репортер. Всички ние сме роби на своята среда.“

Всички ние си имаме своите лични предубеждения и пристрастия. Независимо от подобренията в образователната ни система, нашите предразсъдъци през последните години се увеличават, поради което можем да стигнем до заключението, че образованието не е лекарство против всички предразсъдъци. Даже великият Чарлз Ламб (*Коментар: 1775-1834, английски поет, писател и есеист. Д.Пр.*) веднъж казал: „Най-ясно казано, аз съм един вързоп от предразсъдъци, състоящ се от едни неща които харесвам и от други неща, които не харесвам.“ Предразсъдъкът е вид робство, защото той лишава своята жертва от честното съдебно разследване в съда на разума. Освен това предразсъдъкът е и убиец, защото той убива шанса за напредък на онези хора, които са негова плячка. Исус уцелил точно в „десетката“, когато казал: „Защо гледаш пращинката, която е около на брат ти, а не вземаш предвид гредата, която е в твоето собствено око?“ (Мат.7:3 – мой превод). А след това Той написал едно специално правило против такъв вид поведение, като казал: „Не съдете, за да не бъдете съдени“ (Мат. 7:1). Аз сериозно се съмнявам, че ние бихме имали предразсъдъци към когото и да е, ако знаехме всички факти. Ние много бързаем да раздаваме присъди и сме склонни да разобличаваме това, което не разбираме или не знаем от личен опит. Много често предразсъдъкът се изпарява, когато научим всички факти. Освен това не бихме бързали да съдим другите хора, ако се опитаем да се поставим на тяхното място, когато вземем предвид техния житейски опит, техните проблеми и когато сме толерантни към техните слабости. Да, образованието може да направи много за неутрализиране на предразсъдъците ни, но въпреки това ние често установяваме, че когато изглежда, че сме победили даден вид предразсъдък, други видове предразсъдъци поникват в сърцето ни, които са също толкова силни. Познавам хора, които са в състояние да побеждават предразсъдъците си към хора от друга раса, но въпреки това сърцата им са изпълнени с презрение и предразсъдък към хора от собствената им раса, но са от друга социална класа или от друга политическа партия.

Противоотровата против предразсъдъка

Как можем да се освободим от този смъртоносен предразсъдък? Има само един начин, чрез който можем да се освободим от предразсъдъка: чрез процеса на духовното прераждане чрез вярата в

Христос. Само тогава ние наистина откриваме Божията любов към цялото човечество и само тогава ние ще започнем да гледаме на другите хора чрез очите на Бога и да ги виждаме така, както Той ги вижда. Само тогава Божията любов започва да пуска корени в сърцата ни, прогонвайки омразата, безразличието и егоизма, които живеят там. В себе си аз нямам способността да обичам другите така, както би трябвало, но „плодът на Духа е любов“ (Гал.5:22). Да, Христос може да ни даде любов към другите, защото иначе ние нямаме друго място, откъдето да я вземем, „защото Божията любов е излята в сърцата ни чрез даденият ни Свят Дух“ (Рим. 5:5). Това е една операция, която единствено Бог може да направи. Чуйте думите на Саул от Тарсус, който някога е бил един от хората с най-силните предразсъдъци на света: „Любовта дълго търпи и е милостива; любовта не завижда; любовта не се превъзнася, не се гордее...Не се радва на неправдата, а се радва само с истината; всичко понася; на всичко хваща вяра; на всичко се надява; всичко търпи“ (1Кор.13:4-7).

Това, което не успяла да направи гръцката логика за Саул, Божията милост го направила. След неговото преживяване на пътя за Дамаск, Павел установил, че старите му предразсъдъци са изчезнали. Милостта се превръща в ключова дума в неговото проповядване, тя е темата на неговите Послания и е образецът за неговото поведение. „Поради това, умолявам ви...чрез Божиите милости, да представите телата си в жива жертва“ (Рим. 12:1) – ето, това е била темата на неговите писма. Понеже получил милост, той се превърнал в неин говорител. Понеже бил освободен от собствените си предразсъдъци, той силно желяел всички да могат да бъдат освободени от тяхната унищожителна власт. Как е възможно ние да бъдем толкова нагли, че да имаме предразсъдъци против някой човек, когато Бог в Своята милост е бил толкова милостив към нас самите?

Идете с евангелието

Трето, Ние можем да покажем милост, като разказваме на другите хора за евангелието на Христос. Духовната нищета на човека е още по-злочеста отколкото е неговата физическа нищета. Неуспехът му да направи това, което той трябва да направи и да бъде такъв, какъвто трябва да бъде, доказва, че в него има нещо, което по рождение и по наследство е погрешно. Библията обяснява това по следния начин: „Сърцето е измамливо повече от всички други неща и е безнадеждно покварено“ (Йер.17:9 – мой превод). Целият разврат, поквареност, лакомия, егоизъм, предразсъдък, страдание, омраза и фанатизъм произлизат от един източник: човешкото сърце. Нищо друго във вселената не е паднало толкова ниско, но въпреки това, чрез Божията милост нищо друго не може да бъде издигнато толкова високо. Разбира се, за нас материалната бедност е по-видима и очевидна. Ние се вълнуваме, когато видим хора, които умират от глад или живеят в избилстващи с плъхове бърлоги, или на улицата – и така би трябвало да бъде. А духовната бедност се забелязва много по-трудно, защото ние можем да я съзрем само, ако погледнем към нея чрез „очилата“ на Божието Слово.

Имам един приятел, който е извънредно късоглед. Нещата, които са на разстояние само няколко метра, на него му изглеждат като размазано петно и ако се наложи да погледне от единият скат на тясна котловина към другия скат, той няма да може да ви каже, дали там има коне или дървета. Но когато си постави очилата, тогава положението става напълно различно! Тогава зрението му е почти толкова остро, като зрението на пилот на самолет. По същият начин, духовната бедност на света не се вижда ясно или въобще не се вижда, докато не погледнем към нея в светлината на Божието Слово, Библията. Но когато започнем да разбираме Божието Слово, ние осъзнаваме, че хората са изгубени и ако са отделени от Христос, те ще бъдат съдени от Божия съд. Някои хора казват: „О, добре, всъщност не е важно в какво вярват хората, важно е те да вярват искрено. Предполагам, че по някакъв начин всички пътища накрая водят до Бога. А ако Бог е любящ Бог, тогава накрая всеки човек ще бъде спасен, независимо от това, дали е вярвал в Христос или Го е отхвърлил.“ Но Библията казва нещо друго: „И чрез никой друг няма спасение; защото няма на земята друго име, чрез което трябва да бъдем спасени.“ (Деян.4:12) Фактът, че след изминаването на 2000 години от началото на християнството, повече от половината хора по света все още не знаят нищо за спасяващата и променяща сила на Христос би трябвало да ни развълнува и ние с подновена посветеност да разказваме на умирация свят за Божията милост. Исус е казал: „Идете по целия свят и проповядвайте евангелието на всяко създание“ (Марк 16:15) Обърнете внимание на думата „идете.“ Това е кратка дума, но преминава по целия свят! Първо апостолите трябвало да дойдат, а сега Исус им заповяда да отидат! Ние дойдохме в това поколение и решихме да не правим нищо, но Христос казва „Идете.“ Това е една кратка дума, но в нея е опакована цялата същност на Христовото евангелие. „Идете“ (go) е първата част от думата евангелие (gospel). „Идете“ трябва да бъде лозунга на всеки истински последовател на Христос. Тази дума трябва да бъде написана на знамената на Църквата. Господарят казва „Идете.“ Почти 2000 години провлачиха уморените си дължини по пътя на времето, но въпреки това милиони хора се намират в духовна тъмнина.

Има ли някакво друго лекарство?

Има две противопоставящи се представи за истинската природа на човека. Някои хора твърдят, че в основата си човешката природа е добра и мнозина израстват до по-високи и още по-високи нива на добродетели, без да вярват в Бога. Според тази гледна точка, основният проблем на човечеството е неграмотността и неблагоприятните обществени или икономически условия. Ако хората могат да бъдат образовани достатъчно и ако тяхната обществена и икономическа ситуация е правилна, тогава егоизмът и конфликта ще бъде премахнат. Тази идея отправя могъщ призив към нашата гордост, защото ние не искаме да си мислим, че сме неспособни да се издигнем над самите себе си. Но човешкият опит отново и отново показва обратното. Да, образованието е важно; в края на краищата, Бог е авторът на цялата истина и в Христос „са скрити всички съкровища на мъдростта и знанието“ (Кол.2:3). Но похотта, лакомията и егоизма остават твърдо окопани в сърцата ни, колкото и образовани да сме или колкото и да са идеални нашите обществените условия.

Другата представа за човешката природа е представата на Библията. Тя твърди, че човека е бил създаден по образа на Бога и поради това в началото човека е бил съвършен – т.е. бил е точно такъв, какъвто Бог е планирал той да бъде. Но хората престанали да вярват в Бога и избрали да бъдат независими от Него. И когато направили това, се случило нещо, което се оказало основно и унищожително за човешкото сърце. Днес обаче има държавници, които считат, че по-добре организираното човешко правителство е лекарството за дилемата на хората. Те считат, че по същият начин, по който покварата и престъпността са пораждани от неграмотността и бедността, така и добродетелите са пораждани от знанието и компетентността. Но историята доказва, че тази теория е невярна. На Конституцията и на изискванията на законите им липсва същественият елемент за осигуряване чистотата на човешката природа. Силата не се намира на територията на закона, независимо от това, дали той е човешки или божествен. Библията казва: „*Чрез делата, изисквани от закона, нито едно създание няма да бъде оправдано в очите на Бога*“ (Рим.3:20 – мой превод). И на друго място: „*Това, което законът не може да направи, понеже беше слаб...Бог, изпращайки своя собствен Син в плът, подобна на греховна плът...осъди греха в плътта*“ (Рим. 8:3 – мой превод).

Всички ние сме съгласни, че една форма на управление може да е по-добра от друга форма на управление, но всички форми на управление са се оказали неспособни да победят порока и да дадат такова универсално преобладаване на добродетелта, което да се промени човешката природа. Рим не е бил по-чист по време на управлението на Цезар Август, в сравнение с управлението по времето на жестокият Нерон. Историята доказва, че чрез граждански закон е невъзможно да се реши проблема на човешката природа. Разбира се, това не означава, че няма нужда от закони против злото – точно обратното. Библията казва, че Бог е дал на гражданското правителство властта да наказва престъплението, (*Коментар: Което означава, че ако властта не наказва престъпниците, тогава самата власт и самото правителство извършва престъпление, защото не изпълнява задължението си. А точно това наблюдаваме сега у нас. Д.Пр.*) и ние трябва да поддържаме правосъдието и това, което е добро за обществото. „*Защото управителите не вдъхват страх на добротвореца, а на злосторника*“ (Рим.13:3 – мой превод). Доброто правителство трябва да работи за възможното добро на обществото.

Твърде често ние си мислим, че някаква конкретна форма на управление ще реши всичките ни проблеми. Някои тирани и диктатори ще направят всичко, което могат, за да наложат чрез сила или чрез подривна дейност, ако е необходимо, на другите народи тяхната форма на управление или тяхната политическа философия. Да, някои форми на управление със сигурност са по-добри от други – и една от причините е, че те имат по-добро разбиране за ограниченията и за възможностите на човешката природа. Управлението и гражданските закони донякъде приличат на клетките в зоологическата градина – те могат да ограничават достъпа на злото вътре в клетката и да не позволят на обитателите ѝ да излязат от нея, но те не могат да променят природата на човешкото сърце.

Понеже съм американец, аз се радвам на нашите свободи и на законовите гаранции за защита, които имаме против онези, които биха поискали да унищожат обществото ни. Но нашето управление със сигурност ще се разпадне като направено от пясък въже, ако не е подкрепено от моралната тъкан на Божието Слово. Моралната структура на нашата страна израства от Юдео-християнските корени. Когато тези ценности биват прилагани, те произвеждат плодове на морала. Но ако тази структура изчезне, моралната гледна точка, която оформя целите на нашата нация ще изчезне заедно с нея. Но има и хора, които твърдят, че лекарството против порока трябва да бъде намерено в универсалната система за образованието. Според това твърдение, човекът ще бъде направен чист и щастлив чрез универсалната култура и упованието в морала.

Да предположим, че образованието е отговорът на всички проблеми, които възникват пред човека. Развийте интелекта до максимална степен; но така ще получите ли добродетел? Знанието не е

спасило Соломон от порока, нито лорд Байрон от неморалността. (Коментар: Той е имал любовна връзка със сестра си, която е забременяла от него. Д. Пр.) Изкуството и образованието могат да изтънчат вкуса, но не могат да очистят сърцето, да простят греха и да обновят човека. Холокоста беше извършен от образовани хора, някои от които бяха брилянтни интелектуалци. Имаме всички основния да кажем, че холокоста е демонстрация на образованата поквареност. Преди няколко години двамата с жена ми посетихме нацисткия концлагер Аушвиц, който се намира в южната част на Полша. Там са били жестоко затворени и избити около 6 млн. евреи и неевреи от цяла Европа. Видяхме бодливата тел, инструментите за мъчението, газовите камери в които жертвите са били задушавани и крематориума. Всеки квадратен метър от това ужасно място беше вкочанен и ярък свидетел за липсата на хуманност на човека към човека. Положихме мемориален венец и после коленичихме да се помолим край една стена в средата на лагера, край която са били разстреляни 20 000 човека. Когато се изправих и се обърнах да кажа няколко думи на малцината хора, които бяха заедно с нас, очите ми бяха пълни със сълзи и аз почти не можах да говоря. Как можа да се случи такова ужасно нещо – планирано и изпълнявано от хора, които често пъти са били високо образовани? Проблемът е човешкото сърце. Исус е казал: „*Защото от сърцето на човека се пораждаат зли мисли, убийства, прелюбодейства, блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули*“ (Мат.15:19).

Не просто от обучаване в цивилизованост се нуждае днешният свят, а от цивилизация с осветена съвест; не просто от институции, въздушни линии и гигантски корпорации, а всичко, което съществува да бъде освободено от всички присадки и позорни петна от всякакъв вид. Даже и сега образованото и цивилизовано общество си извървяща лицето, за да не гледа, когато биват убивани хиляди неродени деца. Самият Бог, ако не историята, ще осъди този още по-голям Холокост.

Къде е милостта? Аз бих предпочел да живея в свят, пълен с неграмотни варвари, отколкото с цивилизовани и високо културни хора, на които им липсва морал. По-добре е да живея в дива и неизследвана пустиня, отколкото в развратният дворец на цивилизованият срам. По-добре е да живея с канибал от Южните морета, отколкото с цивилизованите лешояди в нашите градове.

На книга математикът може да решава проблемите, но той може ли да разреши собствените си проблеми? Хирургът-ортопед може да намества счупените кости, но какво може да направи за едно разбито сърце? Инженерът може да да разчита чертежите, но къде е неговият чертеж за нашето ежедневно живеене?

Променяни чрез прераждане

Вие ме питате: „Трябва ли да се откажем от цивилизацията?“ Не, трябва да се молим Бог да ни промени чрез прераждане. Прогонете незаконната печалба от живота си и започнете да живеете честно. Прогонете предразсъдъка от живота си и започнете да се придържате към „Златното правило“ - „Отнасяй се към другите така, както искаш и те да се отнасят към теб.“ Прогонете от живота си безпощадността и я заменете с милостта. Тези неща могат да бъдат направени единствено, ако приемете Исус Христос като личен Спасител на тази част от хората, които съставляват обществото на света. Ние можем да изградим обществено училище и университет в средата на всеки квартал на всеки град в САЩ, но това никога няма да предпази Америка от загиването на морала, ако разчита само на интелектуалното образование. Образованието не може правилно да бъде наричано образование, ако то пренебрегва най-важните черти на човешката природа. Частичното образование по целия свят е много по-лошо от липсата на каквото и да е образование, ако ние образуваме ума, но не и душата на човека.

Оставете без контрол полуобразования човек някъде по света, поставете го в общество с неизчерпаеми ресурси, които да под негова команда и без той да счита, че има друга власт, по-висша от неговата и такъв човек се превръща в уродливо чудовище! Той е полуобразован и е много опасен, отколкото би бил, ако въобще не беше образован. Той е локомотив, който се движи с максимална скорост, но в него няма машинист. Той е кораб, който е подмятан от бурните морски вълни, но няма компас, няма кормчия и не знае за кое пристанище плава. Да говорим за цивилизовани хора, без да сме ги обърнали към Христос е почти толкова мъдро, колкото да говорим за превръщането на вълците в агнета, просто като ги изкъпем и поставим върху тях по едно овче руно.

„*Щастливи са милостивите: защото ще те получат милост.*“ Милостта, от която се нуждаят хората е благоволенieto, любовта и мирът на нашия Господ Исус Христос. Повече от всичко друго светът се нуждае от Неговата променяща и обновяваща сила. Няма съмнение, че ние трябва да използваме физическите ресурси на света, но заедно с тях трябва да вземем обновяващата сила на Христос. Трябва да вземем чаша със студена вода в едната си ръка и обновяващата сила в другата си ръка и да ги дадем на хората по света, които гладуват физически и духовно. Ние си мислехме, че нуждите на човека са изцяло физически, но сега започваме да разбираме, че има и духовни нужди.

Даровете на евангелието

Евангелието на Христос се грижи за задоволяване на физическите ни нужди. В нашите тела материализмът не може да види нищо друго освен лабораторни анализи, но Библията със строг упрек обяснява: „*Какво? Не знаете ли, че вашето тяло е храм на Святия Дух?*“ (1Кор.6:19 – мой превод). Евангелието се грижи за задоволяване на нашия разсъдък. То стимулира разсъдъка за да достига до най-голяма активност. Евангелието заповяда да завършваме образованието на всичките си интелектуални сили. Библията ни инструктира: „*Препашете слабините на вашия ум*“ (1Пет.1:13 – мой превод). Това отваря пред обновления човек една цяла вселена на истината.

Евангелието се грижи и за нашата чувствителност. „*Да не се смущава сърцето ви*“ (Йоан 14:1) „*Блажени са скърбящите, защото те ще бъдат утешени,*“ казва Исус. От това се нуждае човечеството. Човечеството иска утеха в своята мъка, иска светлина в своята тъмнина, иска мир в своята бъркотия, иска почивка в своята умореност и изцеление в своята болест. Евангелието ни дава всички тези неща.

Евангелието се грижи за нашата воля. То предоставя начин, чрез който ние можем да впрегнем нашата воля заедно със всемогъщата воля на Бога и така да подсилим собствената си воля.

Евангелието се грижи за моралната природа на човека. Според моралният кодекс на евангелието никой човек не може да бъде осъждан.

Евангелието ни предоставя единственото задоволство във вселената за нашата духовна природа. То признава страхотния факт на греха и предлага подходящо лечение.

Евангелието не избягва вековният въпрос: „*Какво трябва да направя, за да бъда спасен?*“, казвайки, че ние се нуждаем от спасение. Евангелието не ни изважда от ямата, като ни казва, че ние не сме лоши. То не премахва ужилването на нашата съвест, чрез премахването на самата съвест. То не ни преследва.

Евангелието показва на хората техните рани и ги дарява с любов. То им показва тяхното робско положение и им предоставя чукът, за да строшат веригите си. То им показва тяхната голота и им дава дрехите на чистотата. То им показва тяхната бедност и излива в живота им небесното богатство. Показва им техните грехове и ги насочва към Спасителят.

Това е посланието, което ние трябва да отнесем до изгубеният, объркан и озадачен свят! Това означава да показваме милост!

Близо до нас има хора, които се нуждаят от обновяващата сила на Христос. Ние можем да назовем тези хора по име. Предлагам всеки от нас да направи списък и да започне да прекарва време в молитва за тези нуждаещи се хора. Трябва да молим Бог да ни покаже как да свидетелстваме пред тях и как да ги спечелим. Техният живот може да бъде променен чрез посланието, което ние им даваме. Ние трябва да споделим с тях евангелието, което ние сме получили. Ако Исус е направил нещо за нас, тогава ние трябва да го споделим с тях. Правейки това, ние показваме милост!

Уилям Шекспир е написал:

„Не иде милосърдието нивга
по принуждение. То благ дъждец е,
поръсил от небето към земята,
без никой да го кара. Благодат
за който взема и за който дава,
по-силно у по-силните в света,
то повече от златната корона
приляга на монарха.“ (Венецианският търговец, действие IV-то, сцена I-ва)

Не, пътят на щастието не се намира в егоистичното живеене и в безразличието към другите. Точно обратното, когато сме вкусили Божията милост, тогава ние ще показваме милост към другите хора. Тогава наистина ще бъдем „двойно благословени,“ защото ще направим щастливи както другите, така и самите ние ще се почувстваме наистина щастливи. „„Щастливи са милостивите: защото те ще получат милост.“

Глава 7

ЩАСТИЕ В ЧИСТОТАТА

„Блажени са хората с чисто сърце: защото те ще видят Бога.“ (Мат.5: 8 – мой превод)

В Библията сърцето е считано за нещо, което е далеч по-сложно отколкото един телесен орган. То е наричано мястото, където обитават емоциите. Там живеят страха, любовта, смелостта, гневът, радостта, мъката и омразата. Сърцето е символ на моралния, духовния и интелектуалния живот на човека. Исус е казал: „Щастливи са хората с чисто сърце.“ Трябва да възприемем точно тази представа за сърцето. Ако сърцето е седалището на привързаността, тогава обичта ни към Бога задължително трябва да е чиста. Ако сърцето е центърът на нашите мотиви, тогава мотивите ни задължително трябва да са чисти. Ако сърцето е мястото, където обитава волята ни, тогава задължително волята ни трябва да бъде подчинена на волята на Христос. Ние трябва да бъдем чисти в любовта си, чисти в мотивите си и чисти в желанията си.

Може би тук е добре да спрем и да видим какво точно означава да бъдем „с чисто сърце.“

Истинското значение на чистотата

Думата, която тук е преведена като „чист“ има няколко значения в оригиналният гръцки език. Първо, за обозначаване на нещо, което е неподправено или в него няма примеси от нещо друго, като например чисто злато, в което няма частици от някакъв друг метал, или мляко, в което не е добавена вода. Второ, тази дума често пъти означава просто „чист,“ като чиния, която е била добре измита или дреха, която е била добре изпрана.

А сега да приложим тези значения, за да разберем смисъла на израза „с чисто сърце.“ Ако наистина сме с чисто сърце, тогава ще имаме непоколебима посветеност да изпълняваме волята на Бога. Мотивите ни няма да са смесени и мислите ни няма да са подправени с онези неща, които не са правилни. И сърцата ни ще бъдат чисти, защото ние няма да търпим познат грях в сърцето си и да му позволяваме да ни замърсява. Тогава ще се отнасяме сериозно към обещанието на Библията: „Ако кажем, че нямаме грях, ние лъжем себе си и истината не е с нас. А ако изповядаме греховете си, Той е верен и справедлив да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправедност“ (1Йоан 1:8-9).

Но има и друго значение на думата „чист.“ Понякога то означава нещо, което е било прочистено от лошите си съставки, за да може да бъде използвано за правилни цели. Уилям Баркли казва, че това значение на думата „чист“ може да бъде използвано за армия, която е била прочистена от войници, които са страхливи, слаби или неспособни да се сражават. След това прочистване армията ще бъде „чиста“ и ще е съставена само от решителни и обучени войници, които са готови за битка. Същото би могло да се каже и за тялото на човек, което е почистено от последствията от болестта, за да бъде здрав и способен да работи. По същият начин, когато сме „с чисто сърце,“ ние сме готови да правим онези добри неща, които Бог ни е възложил да направим.

Казано с други думи, почистването на сърцето има както негативна, така и позитивна страна. От една страна, сърцата ни трябва да бъдат изпразнени от греха и от неговото господство над нас. От друга страна, ние трябва да сме чисти в действията си и да бъдем изпълнени с всичко, което е чисто. Библията илюстрира тези негативни и позитивни страни на почистването така: „Умъртвете природните си части: неморалността, нечистотата, страстта, злите желания и алчността... След това отхвърлете: гневът, яростта, злобата, хуленето и гнусното говорене... После облечете, като хора избрани от Бога, свети и обичани, състраданието, добротата, скромността, кротостта и търпението... И над всички тези неща облечете любовта“ (Кол. 3:5,8,12,14 – мой превод).

Погрешни мнения за чистотата на сърцето

Дали Исус е искал да ни каже, че ние трябва да придобием безгрешно съвършенство и такова духовно състояние, в което ще бъде невъзможно отново да извършим грях? Отговорът е: Не. Да бъда с чисто сърце не означава, че трябва да живея в усмирителна риза, да изглеждам благочестив и периодично да се оттеглям да живея в манастирско уединение. Исус изобличавал фарисеите, защото те имали лъжлива представа за честотата на сърцето. Той казал: „Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото приличате на варосани гробници, които външно наистина изглеждат красиви, но отвътре са пълни с мъртвешки кости и всякаква нечистота“ (Мат.23:27). Спорът на Исус с фарисеите е бил точно за чистотата на сърцето. Те твърдели, че благоразположението на Бога се постига като правим чиста външната част на лицата, чрез спазването на някои религиозни правила и чрез спазването на буквата на закона. Иначе казано, те работели „отвън навътре,“ а не обратното - „отвътре навън.“ Но не това е бил Божият план. Работата „отвън навътре“ не произвежда чисто сърце и не донася щастие на душата.

Тази повърхностна религия била безсилна да изчисти техните сърца от моралната нечистота и

извращенията; поради това фарисеите не били щастливи хора. Те били пълни с възмущение, с горчивина, с предразсъдъци и с омраза. Защо? Просто защото те изгубили образа на Божията представа за чистотата в сърцето. Те си мислели, че докато спазват буквата на закона, това е достатъчно. Но Исус учел, че Бог гледа по-надълбоко, а не само външния вид на делата на човека. Той изследва и размишлява над съдържанието на човешкото сърце. Присъдите на Бога не се основават толкова на външния вид на делата на човека, а преди всичко на мотивите, мислите и намеренията на сърцето ни. В семейството ни ние наричахме една от дъщерите ни с името Бъни (Зайче). Тя беше сладко, обичливо и отзивчиво дете. По едно време, преди много години, тя беше в един период, когато беше обсебена от желанието да помага на Тате. Каквото и да правех, тя казваше: „Тате, нека да ти помогна.“ Намеренията на Бъни бяха добри, но между нас казано, тя в редки случаи наистина ми помагаше. Например, ако ми помагаше да оплевим цветята, тя изскубваше цветята, а не плевелите. Ако ми помагаше да разтоварим покупките от магазина, тя неизменно изпускаше нещо ценно и го чупеше. Ако ми помагаше да почистя кабинета си, тя превръщаше всичко в безпорядък. Но мотивите на Бъни бяха добри – тя наистина искаше да им помага. Поради това аз се опитвах да окуража тази добра, но недоразвита наклонност, понеже разбирах мотивите на Бъни. Между другото, тя израсна и се превърна в необикновено услужлива и грижовна жена.

Точно това прави Бог. Той не оценява видимият добър или лош резултат така, както правим ние. Той отива по-надълбоко в душата и проверява като хирург! Когато извърши проверката си, Той казва: „Сърцето е измамно повече от всички неща и е безнадеждно болно: кой може да го разбере?“ (Йер.17:9 – мой превод).

Зло в сърцето

Когато Исус завършил проверката на сърцата на хората, с които се срещнал, Той казал: „Отвътре, от сърцето на хората, произлизат зли мисли, блудства, разврат, убийства, кражби, алчност, греховност, измами, похотливост и зли очи, богохулство, гордост и глупост“ (Марк 7:21-22 – мой превод). Исус поучавал, че човешкото сърце е далече от Бога: мрачно, невярващо, сляпо, гордо, непокорно, идолопоклонническо и каменно. Той поучавал, че в естественото си състояние човешкото сърце е способно да извърши всеки порок и всяко престъпление. Един юноша бил арестуван в Ню Йорк заради извършването на едно от най-ужасните убийства по наше време. Майка му възкликнала: „Но той е добро момче!“ Тя не си направила труда да се опита да разбере, че едно необновено човешко сърце е потенциално способно да извърши всякакво престъпление. Един поет е написал: „Съживявай съвестта ми, докато тя все още съзира гнусотата на греха.“

Това е причината, поради която много от договорите за мир, които са били подписани в човешката история, не са били спазвани и е избухвала война. Тези договори са били подписани с добра вяра, но те са се основавали на доверието в мотивите на другата страна. И тези договори били нарушавани отново и отново, и милиони хора умирали на бойните полета по света, защото човешкото сърце е измамно и е безнадеждно болно. Нашите сърца са нечисти! Вследствие на това ние сме изпълнени с вътрешно напрежение, гордост, чувство за безсилие, объркване и хиляди други духовни умствени и телесни заболявания. Самият корен на живота ни е лош. Теологът Уилям Шед е казал: „Човешкият характер не струва и пукната пара, ако в него липсва погнусата от греха.“

Исус казва, че ние никога няма да бъдем изцяло и безпределно щастливи, докато сърцата ни не станат чисти. Самуел Ръдърфорд ни призовава „да работим за силно и живо усещане на греха...за по-ясно усещане за греха, за по-малко грях.“

Лекарството за болно сърце

Но ако имаме лоши сърца, какво можем да направим за тях? Някой пита: „Трябва ли да се опитаме да реформираме или да подобрим сърцето си по някакъв начин?“

Човекът, който винаги е искал да живее независимо от Бога и от Неговата променяща сила, твърди, че околната среда, образованието и правилните начини на мислене могат да променят сърцето и да го направят чисто. Хуманистът твърди: „Поставете хората в здравословна атмосфера и те ще бъдат добри.“ Въпреки, че това може да звучи много логично – подобно на много други човешки теории – то просто не е вярно. Поставете африкански павиан в една гостна стая в Бостън и колко време ще е нужно той да започне да се държи като човешко същество? Нашият приятел-хуманист ще възрази: „Но това е изопачаване на спора.“ А аз мисля, че не е изопачаване! Защото ние разсъждаваме за проблема на природата, като го противопоставяме на околната среда. Природата на животното се влияе от околната среда, но това влияние никога не може да доведе до съществена промяна природата на животното. Треньор на животни може до известна степен да подчини дивата природа, но павианът винаги ще си остане павиан, независимо от тренировките или от околната среда. Нещо повече, първото престъпление, убийството на Авел от Кайн е било извършено в свършена околна среда!

Други хора твърдят, че трябва да бъде променен нашият начин на мислене за живота: „Ако мислим правилно, ние ще бъдем правилни.“ За тези хора проблемът със злото е психологически проблем. Те казват: „Мисли позитивно. Това, което човекът мисли в сърцето си, това е той.“ Всичко в тази представа е много добре и аз изпитвам симпатия към хората, които се опитват чрез психологически средства да помогнат да се стигне до по-добър начин на мислене. Но тази представа окуражава хората, които казват: „Свят човек, свят човек. Ние можем сами да си помогнем, така както винаги сме мислили.“ Страстта „Направи си сам“ се разпространява навсякъде и на хората се казва, че за да бъдат щастливи, те трябва да мислят „мисли за щастието.“ Такива мисли могат да ни развеселяват, но никога няма да ни променят.

А Бог казва, че това, от което се нуждаем се намира по-надълбоко отколкото ума. Той **не** казва: „Благословени са тези, които мислят мисли за щастието.“ Той е казал: „Блажени са хората с чисто сърце: защото те ще видят Бога.“ Тази чистота на сърцето не се постига чрез умствени внушения, чрез околната среда или чрез образованието. Това е чудо, което е извършвано от Самият Бог. Бог казва: „Ще ви дам и ново сърце и нов дух ще вложа вътре във вас, и ще отнема каменното сърце от плътта ви.“ (Йез.36:26). Чистотата на сърцето е резултат от повторното раждане, чудо, ново създание. Както казва Библията: „Който бяха родени не от кръв, нито от желанието на плътта, нито от желанието на човека, а от Бога“ (Йоан 1:13 – мой превод). Ние се нуждаем от почистени, опростени и оправдани нови сърца! Такива сърца могат да бъдат получени единствено като акт на Бога въз основата на смъртта на Христос на кръста. Веднъж учител в Неделно училище казал на един клас от момчета и момичета, че за Бога няма нищо невъзможно. Едно малко момче възразило, че знае едно нещо, което Бог не може да направи. Озадаченият учител попитал: „И кое е това нещо?“ „Бог не може да види греховете ми, които са покрити от кръвта на Исус Христос,“ мъдро отговорило момчето. Когато правилно сме изповядали и отхвърлили греховете си и чрез вяра сме приели Христос в сърцето си, тогава ние получаваме ново сърце от Бога. Само тогава можем да бъдем наречени, че сме „с чисто сърце.“ Само тогава можем да научим тайната на щастието!

Отново искам да подчертая, че това не е емоционално преживяване, въпреки че в него може да има емоция. Аз може да не „усетя“, че имам ново сърце, но мога да приема този факт чрез вяра. Вярата достига отвъд логиката, разума и разбирането. Интелектуално вие може да не сте в състояние да приемете всичко, което беше казано в тези страници, но аз ви призовавам да вярвате и да приемете чрез вяра това, което не можете да разберете. Иначе нямаше да има никаква нужда от вярата, ако вие можехте да разберете всичко, свързано с Бога. Исус е настоявал, че ние трябва да станем като малките деца, преди да можем да влезем в небесното царство. Всеки от нас трябва да стане като малко дете и чрез вяра да сграбчи това, което въобще не може да разбере. От друга страна трябва да разберете, че на Бога можем да му имаме доверие. Вярата не е сляп скок в тъмнината! Обратното, вярата се основава на това, което Бог е направил за нас в Исус Христос. Нашата вяра има здрав фундамент, защото не се основава на предположения или на пожелателно мислене, а върху Бога и Неговото Слово. Можем да се доверим на Бога, че Той ще спази обещанията си към нас. Със сигурност чистотата на сърцето е предварително условие за влизането в небесното царство. Човекът няма никакъв шанс да отиде на небето, докато не е получил чистота в сърцето си. Тази чистота на сърцето идва като акт на Бога, след като човека е отхвърлил греха и е приел Христос! Вие получили ли сте ново сърце? Ако сте получили, тогава вие стоите на прага на откриването на тайната на щастието! Не е възможно да живеем чист живот, ако не сме получили чисто сърце. Днес много хора се опитват да поставят каруцата пред коня. Те поучават за чистотата на мотивите, на желанията и на действията в старите измамни сърца! Не е чудно, че накрая сме се озовавали в морален провал, въпреки хвалбите си за познание и психологическите методи. Чистите мотиви, желания и действия израстват от чисто сърце. (Коментар: В Мат. 9:17 Исус е казал: „Нито наливат ново вино в стари мехове.“ Д. Пр.)

Природата на чистото сърце

Ако сме получили изчистено и чисто сърце от Бога, от нас се очаква да живеем чист живот. Теологично (както вече видяхме в главата „Щастливи чрез глад“), това се нарича освещаване. Чистите сърца приличат на сърцето на Христос. Желанието на Бога е ние да бъдем направени подобни на образа на Неговия Син. Ако Христос живее в нас и телата ни са станали жилище на Светия Дух, тогава чудно ли е, че ние трябва да приличаме на Него?

А какво точно искаме да кажем с израза „подобен на Христос?“ Библията казва: „Нека във вас да бъде това съзнание, което беше и в Христос Исус“ (Фил.2:5 – мой превод) Исус е имал смирено сърце. Ако Той живее в нас, тогава гордостта никога няма да царува в живота ни. Исус е има любящо сърце. Ако Той живее в нас, тогава омразата и горчивината никога няма да ни ръководят. Исус е имал прощаващо и разбиращо сърце. Ако Той живее в нас, тогава егоизмът няма да господства в нас, а

службата на Бога и на другите хора ще стои пред личните ни интереси. И още нещо, единственото желание на Исус е било да върши волята на Своя Отец. Това е същността на приликата с Христос – силното желание да се подчиняваме на волята на Отца. Вие казвате: „Това е голяма заповед!“ Признавам, че е такава. Ще е невъзможно да се съизмерваме с Него в нашата собствена здравина и с нашите собствени природни сърца. Павел осъзнал, че никога не би достигнал до тази чистота на сърцето чрез своето служение. Той казал: „*Аз мога да направя всички неща чрез Христос, който ме подсилва*“ (Фил.4:13 – мой превод). Бог никога не би ни оставил сами, изложени на опасности! Исус казал на учениците Си: „*Ето, Аз съм винаги с вас, даже до края на света*“ (Мат.28:20 – мой превод). Те са направили това, което са направили, защото Той е бил с тях. Те не са били нищо друго, освен група необучени и неграмотни мъже, но с Христос в сърцата им те „*размириха света*“ (Деян.17:6)

Христос предоставил възможността за чистотата чрез Своята смърт на кръста. Ние видяхме, че праведността и чистотата на Бога са приписвани на хората, които изповядат греховете си и приемат Христос в сърцата си. Тълковният речник Webster дава следното определение за чистотата: „Липса на чужди примеси или вредни вещества. Чистота; липса на мръсотия или нечистота. Липса на вина или замърсяване от грях; невинност; целомъдрие. Липса на какъвто и да е престъпен или неправилен мотив или зла гледна точка.“ Въпреки, че всички тези представи са включени с представата за „чистотата“, те не установяват никакъв абсолютен стандарт, чрез който да се оценява кое е чуждо и кое не е, кое е грях и кое не е. Най-добре е чистотата да се възприема като всеобхватно състояние: пълно съответствие със светостта на Бога.

Библията постоянно ни призовава да жадуваме за физическа, умствена и морална чистота. Бог казва: „*Бъдете святи, понеже Аз съм свят*“ (1Пет.1:16). Библията казва, че ако не е свят, „*никой човек няма да види Господа*“ (Евр.12:14). А на друго място Библията казва: „*Кой ще се изкачи на хълма Господен? И кой ще застане в Неговото свято място? Онзи, който има чисти ръце и чисто сърце; който не е изпльвал със суета душата си, нито се е заклевал лъжливо.*“ (Пс.24:3-4 – мой превод). Всъщност, Библията ни е заповядала: „*Пази себе си чист.*“ (1Тим.5:22)

Физическа чистота

Бог иска ние да живеем в чисто тяло. В това изискване се включва и физическата чистота. Каверно казва: „Когато човек разбере, че чрез личната си нечистота или чрез нечистотата на имуществото си може да застраши здравето или живота на семейството си и даже на хората около него – както става при поддържането на обстановка, която способства за появата на коремен тиф – този човек започва да разбира, че има пряка връзка между чистотата и спазването на правилата на морала.“ Древните евреи са се стремели към физическа чистота чрез спазването на религиозните правила; и въпреки, че днес много от законите на Стария Завет за очистването са отхвърлени като подробни описани предписания, други са се превърнали в част от собствените ни правила за живеене. Принципът за физическата чистота продължава да е валиден. Обаче много християни в Средновековието считали, че отказът от къпането е признак на смирение и колкото по-мръсни ставали, толкова по-свети щели да бъдат! (*Коментар: Тази представа е била разпространена в женските манастири. Монахините отказвали да се къпят, за да не би Бог да види голото им тяло. Като най-свети се почитали онези монахини, които не се били къпали в продължение на десетилетия, от тях се разнасяла ужасна воня и от долния край на полите им на пода капели въшки и дървеници. Д. Пр.)*

Даже в условията на най-голяма нищета човек може да си позволи да има един калъп сапун и вода. Няма абсолютно никакво извинение, ако християнинът е нечист, несресан или мърляв. Ако имате чисто сърце, вие ще искате да имате и чисто тяло. Но физическата чистота означава нещо повече от това да поддържаме тялото си изкълпано. Например, Бог ни е дал нашите тела и ние трябва да се грижим за тях по всеки разумен начин, който е по силите ни. Апостол Павел заповядал християните да имат чисти тела и да се грижат за телата си: „*Какво? Не знаете ли, че тялото ви е храм на Святия Дух, който е във вас, когото имате от Бога и че вие не принадлежите на себе си? Защото сте били купени с цена: затова, прославяйте Бога в телата си и в духа си, който е Божий*“ (1Кор.6:19-20 – мой превод). Ние трябва правилно да спортуваме и трябва правилно да се храним. Трябва да разбираме, че има пряка връзка между телесното ни здраве и духовното, умственото и емоционалното ни състояние. Науката открива все повече и повече истината, която Библията е казала преди векове: „*Веселото сърце прави засмяно лице, а чрез мъката в сърцето се съкрушава духът.*“ (Пр.15:13 – мой превод). Освен това Библията казва: „*Веселото сърце действа добре като лекарство, а унилият дух изсушава костите*“ (Пр.17:22 – мой превод). Когато Давид извършил прелюбодеянието с Витсавее, жената на Урия, той вътрешно бил натоварен с тежестта на своята вина, но това му причинило и телесно заболяване. По-късно той написал: „*Когато мълчах, костите ми остаряха от ежедневно ми викане*“ (Пс.32:3 – мой превод).

Морална чистотата

Чистотата на тялото включва в себе си и целомъдрието. По този повод Павел е казал: „Това е Божията воля, даже е вашето осветление – вие трябва да се въздържате от разврат“ (1Сол.4:3 – мой превод). Колко често Библията предупреждава против греховете на прелюбодеянието и разврата! Забележително е, че в много случаи Павел споменава думата „нечистота“ веднага след думата „разврат.“ Вестниците ни са пълни с истории за неморалност в различни части от нашата страна. Всъщност, днес неморалността е прославяна. Някои от най-популярните телевизионни програми са посветени на упадъка на богатите хора! Нека да ви предупредя: **Библията ни учи, че Бог мрази неморалността!** В продължение на няколко века нашата цивилизация често е била в плен на коренно противоположните твърдения на различни светски философии. Често пъти за известен период от време те са спечелвали известност, ставали са модерни, били са широко приемани и са оказвали влияние върху нашите институции, идеи и ценности. Например, някои от тях твърдяха, че не съществуват непоклатими и абсолютни морални ценности, чрез които трябва да насочваме живота си. Вместо това те твърдяха, че моралът е относителен; ние трябва да правим това, което според нас е правилно, без да се тревожим какво казва Бог и Неговия морален закон. Обаче такива гледни точки водят само до морален безпорядък, както и до безпорядък в нашето общество. Наскоро един адвокат ми каза, че огромното мнозинство от неговите клиенти не са разтревожени от факта, че са постъпили зле – единственото нещо, което ги интересува е, те да не бъдат заловени! Много от тях били убедени, че Библията **НЕ Е** Божието откровение, че спасението трябва да дойде чрез човека, а не чрез Христос и че моралът е относителен, а не абсолютен. Ще ви хареса ли да кацнете на летище, където законите за авиацията са относителни?

Практическите резултати от това интелектуално приемане на хуманизма и бихевиоризма (*Коментар: Името на тази философия произлиза от английската дума behavior – поведение. Основана е през 1913 от Джон Уотсън. Тя подчертава важността на ролята на околната среда върху поведението на човека и на обучението, и почти напълно изключва влиянието на наследствените фактори. Според нея, при раждането си бебето е като чист лист хартия, върху който започва да се пише. Д. Пр.)* бяха упадък на морала и занемаряване на религиозните идеали. Вълната на тази философия, която профуча през студентските градчета и просмука класните стаи в гимназиите, сега е твърдо установена в начинът на живот на младите хора. Идеалът за чистотата е презиран, а неморалното поведение е повод за смях в училището - „Бог е старомоден!“ Какво друго можем да очакваме, освен че хиляди младежи са израсли дотам, че да бъдат неморални? **Библията постоянно предупреждава, че нито една неморална нация няма да оцелее и че нито един неморален човек няма да влезе в Божието царство.**

Една от Десетте Заповеди гласи: „Не прелюбодействай“ (Изх.20:14). Аз съм напълно наясно, че прелюбодеянието вече не се счита за нещо недопустимо даже сред свещениците. Вестниците пишат за това, авторите на порнографска литература описват специално това, прелюбодеянието на свещеници е ежедневна клюка, децата говорят за това и почти всяко списание помества обсъждане и снимки за такива случаи. Но въпреки всичко това, Библията отново и отново казва, че прелюбодеянието е един от най-лошите грехове! Тогава защо в името на това, което е справедливо, правилно и свято, проповедниците не отправят предупреждения против прелюбодеянието?

Библията многократно казва: „Ти не трябва да извършваш прелюбодеяние.“ Какво означава думата „adultery - прелюбодеяние“? Тя произлиза от същият латински корен, от който произлиза нашата дума adulterate, която означава „корумпиран, покварен, продажен; да направя нечист или да отслабя.“ Грехът не е просто да използваме това, което е покварено, а много по-често е - да използваме **неправилно** онова, което е чисто и добро. Поради това прелюбодеянието може да се отнася за много неща. Този грях е толкова ужасен, че според юдейският закон той се е наказвал със **смърт**. Според римският закон той също е бил наказван със смърт. Според гръцкия закон той също е бил наказван със смърт. А Библията казва, че според Божия закон той се наказва с **духовна смърт**. Библията казва: „Онази, която живее сладострастно, жива е умряла“ (1Тим.5:6) и „Заплатата на греха е смърт“ (Рим.6:23). Библията казва, че ние трябва да пазим чисти телата си и че трябва да се въздържаме от плътската похот. Този грях е грях не само против тялото, но и против Бога.

Чистота в умоте ни

Бог иска ние да имаме чист разум. Уилям Баркли е казал: „Чисти са онези мисли, които могат да бъдат изследвани от Светия Дух.“ А Павел е казал: „Които неща са чисти...за тези неща мислете“ (Фил. 4:8 – мой превод). Връщайки се към въпроса за целомъдрието, ние забелязваме, че Исус е казал: „Чули сте, че е било казано: „Не прелюбодействай.“ Но Аз ви казвам, че който погледне към жена за да я пожелае, той вече е прелюбодействал с нея в сърцето си“ (Мат.5:27-28). Вие можете да

извършите грях и чрез лоши фантазии. В Бит.6:5 четем: „И Бог видя, че порочността на човека беше голяма по земята и че всяка фантазия на мислите в сърцето му бяха само постоянно зло“ (мой превод). Бог е загрижен за нашите фантазии, защото те в голяма степен определят какъв вид човек ще бъдем. Соломон е казал: „Каквото мисли човек в сърцето си – такъв е и той“ (Пр.23:7 – мой превод). Ако мислите ви са лоши, тогава делата ви ще бъдат лоши. А ако мислите ви са харесвани от Бога, тогава и живота ви ще бъде харесван от Него. Робърт Броунинг е казал: „Мисълта е душата на действието.“ А Ралф Валдо Емерсън е казал: „Мисълта е седалището на действието, предшественикът на всяко действие е мисълта.“

Ако Бог е унищожил света по времето на Ной заради постоянните зли фантазии на хората, не е ли логично да вярваме, че изобилието от грехове, похот и безнравственост, които необуздано се разпространяват днес, натъжават сърцето Му по същия начин, както е било и по времето на Потопа? Много хора мечтаят да извършат грях, представят си греха във въображението си и ако им се отдаде шанса, биха се наслаждавали, извършвайки грях. Единственото, което им липсва е шанса да извършат грях. Поради това, в очите на Бога те са грешници, които са толкова големи, колкото биха били ако наистина бяха постъпили неморално. Всички престъпления започват с обмислянето на греха. Ние, които сме отишли при Христос за да ни даде чисто сърце, трябва да се въздържаме от гледането на снимки на похотливост и чувственост, които Сатаната изобразява на екраните на нашето въображение. Внимателно и грижливо трябва да подбираме книгите, които четем. Аз трябва разумно и предвидливо да подбирам забавите, които посещавам, хората, с които се събирам и средата, в която се движа. Повече не трябва да позволявам на греховни образи да се натрупват в ума и в душата ми, така както не позволявам на боклука да се натрупва с стаята ми. Бенджамин Франклин е казал: „Полесно е да сподавиш първото желание, отколкото да се наслаждаваш на всичко, което ще произлезе от него.“ А Св. Августин е казал: „Чистотата на душата ни не може да бъде изгубена без нашето съгласие.“ Молете Бога да изчиства ума ви и да го пази почистен. Това може да става чрез четене на Библията, ежедневна молитва и свързване с правилен вид хора.

Както видяхме, Исус показал, че човек може да извърши неморалност чрез поглед. Библията подрежда „пожеланието на очите“ веднага след другите големи грехове. Чуйте: „Защото всичко, което е в света, похотта на плътта, пожеланието на очите и гордостта на живота, не е от Отца, а е от света“ (1Йоан 2:16 – мой превод). Петър говори за „очи, пълни с изневяра“ (2Пет.2:14 – мой превод). Не е чудно, че Йов е казал: „Сключих договор с очите си; защо тогава би трябвало да мисля за девица?“ (Йов 31:1 – мой превод). Очите ни виждат само това, което душата ни им позволява да виждат. (Коментар: Тази истина се потвърждава от следната случка: преди десетки години срещнах на улицата един познат, който почти щеше да се блъсне в мен, но не ме видя. Аз го спрях и го попитах да не ми е сърдит. А той ми отговори: „О, не, извинявай, но когато вървя по улицата, аз виждам само жените, затова не те видях.“ Д. Пр.) Ако сърцето на човека не е в хармония с Бога и той не е бил роден отново, без всякакво съмнение той ще има извратена гледна точка към живота. Подобно на Павел, люспите на похотта и на животинските страсти могат да паднат от очите ни, когато възприемем гледната точка на Христос. В този момент аз мога да сключа договор с очите си. Мога да ги взема и да ги прикова на кръста, казвайки: „Те бяха разпънати на кръста с Христос, никога вече в тях няма да има похот.“

Можем да вършим неморални неща и с езика си. Библията ни предупреждава за зловредни разговори, които изопачават добрите маниери. Псалмистът казал: „Господи, постави стража на устата ми“ (Пс.141:3). Лошокачествените вицове, нецензурните шеги и мръсните истории нямат място в живота на христианина. Хиляди хора стават участници в неморалността чрез начина си на говорене. Пазете чист начина на говоренето си. Молете Бога да почисти езика ви.

Мога да извършвам неморалност и чрез начина, по който се обличам. Ако жените умишлено се обличат така, че да съблазняват мъжа да извърши грях, тогава те са виновни, независимо от нова, дали този грях е бил извършен или не. Веднъж една млада жена каза: „Аз излязох отпред по време на богослужението и приех Христос. Няколко вечери след това се подготвих да отида на едно празненство. Облякох се, огледах се в огледалото и ми се стори, че Исус ме гледаше. Отидох обратно до гардероба си и си смених дрехите. И сега се обличам така, все едно че Исус всяка вечер ме съпровожда.“ Обличайте се така, че да харесвате на Христос – скромно и с добър вкус.

Мога да извърша нещо неморално и когато чета нечисти книги и гледам нечисти снимки. Днешните щандове за вестници и списания са толкова неприлични, че христианинът не може да погледне към тях, без да се изчерви, но въпреки това хиляди хора купуват порнографски книги и списания. Същото се отнася и за нашите филми и телевизионните програми. Подхранвайки похотта си, ние извършваме грях против Бога. Мнозина от вас, които четете тези страници, сте извършвали този ужасен грях на неизпълнение на Седмата Заповед. Изневерявали сте на съпругата си или на

съпруга си или вие, младите хора, сте се поддавали на изкушението на забранения секс. Вие сте станали нечисти по отношение на целомъдрието. Пророк Малахия е написал: „*И въпреки това казвате: „Защо?“ Защото Господ беше свидетел между теб и жената на младостта ти, към която си постъпил предателски; и въпреки това тя е твой другар и заветна съпруга. И Той не ви ли направи двамата едно? В плът и дух вие сте негови. И защо едно? За да очаква набожно потомство. Поради това внимавайте в похотите си и нека никога да не постъпва невярно към жената на младостта си. Защото, Господ, Богът на Израел каза, че той мрази развода, както и онзи, който прикрива насилието с дрехата си, каза Господ на Силите; затова внимавайте в похотите си, за да не постъпвате коварно“ (Мал.2:14-16 – мой превод).*

Въпреки, че Библията ни учи, че този грях води към ада, има добра новина! Жената край кладенеца (виж Йоан 4:6-26) била нарушила тази заповед, но Христос ѝ простил и задоволил нуждата на живота ѝ. Мария Магдалена също нарушила тази заповед, но Христос по чуден начин задоволил нуждата на живота ѝ и я очистил от греха. Греховната жена, която била хваната в самото прелюбодеяние, била отведена при Исус от фарисеите, но Той казал: „*И аз не те осъждам: иди си и повече не извършвай грях*“ (Йоан 8:11 – мой превод). Той не я извинил, но в същото време не я и осъдил, защото тя повярвала в Него. Той я отпратил освободена и опростена, но ѝ заповядал повече да не извършва грях. Христос ще направи същото и за вас, ако Му позволите.

Чистота в постъпките ни

Бог иска ние не само да имаме чисто тяло и чист ум, но да бъдем чисти и в поведението си. Павел казва: „*Нека никаква покварена дума да не излиза от устата ви, а само онази, която е добра да бъде използвана за всичко, за да може тя да съдейства за милостта в слушателите*“ (Еф.4:29 – мой превод). Исус казал на фарисеите: „*О, змийско поколение! Как можете да говорите добро, като сте лоши? Защото от онова, което препълва сърцето, говорят устата. Добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изважда добри неща; а лошият човек от лошото си съкровище изважда лоши неща. Но аз ви казвам, че за всяка небрежно изречена дума, която хората изговарят, те ще отговарят в съдния ден. Защото чрез твоите думи ще бъдеш оправдан и чрез твоите думи ще бъдеш осъден*“ (Мат.12:34-37 – мой превод). Проклинането, разказването на цинични истории, очернянето на доброто име на друг човек и непочтителното отношение към Бога и Библията могат да бъдат считани, че спадат в категорията на развратното говорене. Говоренето ни трябва да е чисто и благоразумно.

В обхвата на правилата за доброто поведение спада и нашето общуване с другите хора. Павел казва, че лошите другари развалят добрите нрави (1Кор.15:33). Библията предупреждава пределно ясно да не се сдружаваме с невярващи. В обхвата на тази забрана попадат всички бизнес, граждански, братски и религиозни сдружения, които се ръководят от нехристиянски принципи и практики. Разсъждавайки върху тази тема, Йоан казва: „*Ако дойде някой при вас и не носи това учение, не го приемайте в къщата си, нито го поздравявайте; защото който го поздравява, става съучастник в неговите зли дела*“ (2Йоан 10-11 – мой превод).

Християните, които общуват с хора, които са зли и корумпирани, са призовавани: „*Излезте от сред тях и се отделете...не се докосвайте нечистото нещо*“ (2Кор.6:17 – мой превод) Бог обещава, че ако ние направим това, Той ще ни приеме в Своя най-интимен кръг от приятели.

Библията учи, че чистотата на поведението включва и правдивостта. Божието Слово ни учи, че ние трябва да говорим истината, когато се представяме пред другите хора. Вижте с какво презрение Христос изобличава лицемерието на книжниците и фарисеите! В Проповедта на Планината Той упреква цялото лицемерно даряване, молитви и постене.

Трябва да говорим истината и за нашите минали постижения в професионалната си кариера. Бог не иска да омаловажаваме фактите – това даже може да бъде прикриване на истината – но в същото време Той не иска ние да надценяваме постиженията си или талантите си, както в мислите си, така и с думите си. В Септоагинта (гръцката версия на Стария Завет), в Пр.24:28 се казва: „*Не преувеличавай с устните си*“ (мой превод).

Чистота на пазара

Трябва да сме правдиви и в професионалните си отношения. Всяко невярно представяне на качеството на продаваните от нас стоки, всяко лъжливо претегляне и измерване, всяка лъжа в счетоводните документи, всяко създаване на лъжливи платежни документи и други законови документи, всички неверни промени в счетоводните сметки са грехове на измамата и са белег за липсата на чистота. Земеделец, който смесва развалено жито заедно с качествено жито, когато го отнася на пазара, за да го продава, както и овощаря, който поставя най-добрите плодове отгоре на продаваните плодове, е нечестен човек. Туристът, който се опитва да измами митничаря, когато внася

някакъв предмет, за който трябва да плати мито, както и данъкоплатецът, който не съобщава на данъчната служба цялата нужна информация за дължимия данък, са нечестни хора. Да бъдем чисти в поведението си включва в себе си да имаме честно и почтено отношение към хората, с които общуваме. Работодателите в бизнеса трябва да дават справедливо заплащане за свършената работа, а служителите трябва работят честно за заплатите, които получават. Там където живее, както и на работното си място, християнинът трябва да се ползва с репутацията на честен човек, на когото може да се вярва.

Чистотата и щастието са възможни

Исус е казал: „*Блажени са хората с чисто сърце.*“ Искате ли да бъдете щастливи? Ако искате, тогава вложете това Блаженство в сърцето си. Вземете го за себе си. Хората с чисто сърце са единствените, които могат да научат какво означава да бъдеш извънредно щастлив. Техните сърца са чисти към Бога и вследствие на това - са чисти и към приятелите им. Те са щастливи, защото не завиждат на похвалите към някой друг човек или заради мястото му в обществото. И тъй като не са врагове на когото и да е, те лесно прощават на хората, които са се отнесли зле към тях. По този начин те са почистени от злобата на надменността.

Но най-голямото щастие, което идва при хората с чисто сърце е, че те имат правилни взаимоотношения с другите хора, но имат и възвишена връзка с Бога. „*Защото те ще видят Бога.*“ Вратите на Райската градина се отварят още веднъж. Бог и човека отново се разхождат заедно.

Да бъдем като мъртви за нечистотата

Тази история е от едно старо списание: По време на посещение в едно миньорско градче, един млад свещеник решил да влезе в една мина за въглища. В една от тъмните и мръсни галерии видял едно красиво бяло цвете, поникнало в черната земя на мината. Свещеникът попитал придружаващия го миньор: „Как е възможно да поникне цвете в тази мръсна мина?“ „Хвърли малко пепел от въглищата и ще разбереш,“ казал му миньора. Свещеникът хвърлил малко пепел върху цветето и се изненадал, че в мигът, в който пепелта попадала върху снежно бялото цвете, тя се стекла обратно на земята, оставяйки цветето толкова красиво, както преди. Листенцата и стъблото му били толкова гладки, че мръсотията не можела да се залепи за цветето.

И нашите сърца могат да станат същите. Ние не можем да променим факта, че живеем в свят, който е изпълнен с грях, така както и цветето не може да промени мястото, където е поникнало. Но Бог може да ни пази толкова чисти и неопетнени, че въпреки факта, че отвсякъде сме докосвани от греха, той да не се залепи върху нас. Ние можем да се намираме сред всичко това и в същото време да сме чисти и красиви като това цвете.

Тайната на чистотата е Бог! Тайната на виждането и на познаването на Бога е да имаме чисто сърце, а чистото сърце идва от Бога! Получете чисто сърце и ще можете да бъдете извънредно щастливи – каквито и да са обстоятелствата в които се намирате!

Глава 8

ЩАСТИЕ ЧРЕЗ МИРОТВОРСТВО

„*Блажени са миротворците: защото те ще бъдат наречени деца на Бога.*“ (Мат.5: 9 – мой превод)

Проблемът с борбата между хората е възникнал много скоро след създаването на човека и изгонването му Райската градина, когато Кайн, мотивират от завистта, убил своя по-харесван от Бога брат Авел. Хората се бият помежду си както тогава, така и сега – най-вече, защото борбата е предавана по наследство в тяхната природа. Исус е говорил пророчески за нашето време, когато е казал: „*И ще чуете за войни и за слухове за войни...народ ще се надигне против народ и царство против царство...*“ (Мат.24:6-7). Някои е изчислил, че през последните 4000 години има само по-малко от 300 години, през които е имало мир по света и никъде не е имало война. И въпреки това човек се пита какво представлява всеобщия мир? Много по-правдоподобно е, че през всичките години на човешката история в различните части на света е имало поне една или няколко войни

едновременно. Добре най-големият оптимист е принуден да признае, че има нещо много сбъркано в света, след като съществува такава страст към разрушение. Ако можеше тук да бъде изпратен някой марсианец, за да провери кой е основният бизнес на хората, той би имал всички основания да стигне до извода, че войната е основното занимание на хората. Той щеше да съобщи на марсианците, че народите на земята си съперничат помежду си в надпревара да видят кой от тях би могъл да произведе по-смъртоносно оръжие и да натрупа по-голям арсенал от атомни оръжия. Щеше да каже, че хората са твърде свадливи, за да се понасят взаимно и че са твърде големи егоисти, за да живеят в мир помежду си. Д-р Опенхаймер, ръководителят на екипа от учени, който създаде първата атомна бомба, бил поканен да говори пред един комитет от конгресмени. Те го попитали дали има защита против това страховтно ново оръжие. „Разбира се, че има,“ отговорил великият физик. Тогава някой продължил да пита: „И то е...“. Аудиторията притихнала в мълчание, за да чуе отговорът. „Мирът,“ отговорил кротко прочутият учен.

Търсенето на мир

Защо се получава така, че след хиляди години живот на тази планета, ние не сме по-близо до мира, отколкото са били воюващите племена в древността? Светът отчаяно търси мир. Милиони хора с радост биха пожертвали дясната си ръка, за да бъде намерен мира. Те искат да има мир – дълбок мир вътре в хората, задоволяващ мир. Те бленуват за мир по света – да няма конфликти и войни, да няма омраза и съперничество, които разделят семействата и обществата, и да няма страх за бъдещето, да не се страхуваме, че поради случайна грешка на някой компютър или поради желанието на някой маниакален диктатор, който ще постави пръста си върху бутона за задействане на атомното или биологичното оръжие и така ще измете цивилизацията от света, такава, каквато я познаваме. Хората си мислят, че мирът ще настъпи, когато всеки човек натрупа много пари, но човекът не е намерил мир в притежанията на богатства. Хората си мислят, че ще има мир на земята, ако бъдат унищожени всички оръжия. Но Кайн е убил Авел, без да има pistolет. Проблемът е в сърцето на човека.

Някои хора си мислят, че могат да намерят мир в бутилката с алкохол, но не могат да го намерят там. Това е повърхностен мир, който често пъти води до смърт. Те си мислят, че човек може да намери мира чрез натрупването на много знания, поради което те придобиват всички научни степени, които могат, но въпреки това не намират мир. Други хора изследват религиите по света, даже религии, които са екзотични и култови, но и там не намират мир. Има хиляди начини, които сме изпробвали, опитвайки се да намерим мир, но не сме го намерили. За кратко време успяваме да избягаме от реалността, но после пак се озоваваме в нея – стария товар, старото страдание, старата празнота, старата монотонност, старата потиснатост. Исус Христос е Единственият, който може да ни даде „мирът, който надвишава всяко разбиране“ (Фил.4:7 – мой превод). Истината е много проста: На света не може да има истински мир, докато нямаме мир с Бога.

Мотото на космонавтите от полета Аполо II беше: „Ние идваме с мир за цялото човечество.“ То беше написано на една паметна плочка, която беше оставена на повърхността на луната, където космонавтите кацнаха в „Морето на спокойствието.“ Космонавтите Нийл Армстронг и Бъз Олдрин се бяха озовали в едно прекрасно и мирно място на луната. И знаете ли защо се е случило това? Защото преди тях там никога не е имало хора! Скоро след изобретяването на атомната бомба Алберт Айнщайн казал: „Развързаната сила на атома промени всичко, освен нашият начин на мислене. Ако искаме човечеството да оцелее, ние трябва да изискваме истински нов начин на мислене.“

По-късно един фотограф, който забелязал израза на безмерна тъга на лицето на Айнщайн, го попитал: „Значи вие не вярвате, че някога ще има мир?“ Великият учен отговорил: „Не, не вярвам. До тогава, докато съществува човека, ще има войни.“ Мирът е нещо много повече от простото спиране на враждебността, от моментното прекратяване на горещата или на студената война. Обратното, мирът е нещо позитивно. Мирът е специална връзка с Бога, в която човекът е довеждан. Мирът е духовна реалност в човешкото сърце, което е въведено в животворен контакт с Безкрайния Бог.

Библията казва: „Но сега в Христос Исус вие, които някога бяхте далече, сте поставени близо чрез кръвта на Христос. Защото той е нашия мир, който превърна двете части в една. (Еф.2:13-14 – мой превод).“ *(Коментар: Тук смисълът на израза „двете части в една“ е следния: Според Стария Завет светилището на храма е било разделено на две части - „Светая светих,“ където се е намирал ковчега със Десетте Заповеди и там е можел да влиза само Върховния Първосвещеник и то само веднъж годишно, и втората част, която е била достъпна за вярващите. Двете части са били разделени от една завеса. В мигът, в който Исус умрял на кръста на Голгота, тази завеса се раздрала отгоре до долу и така „Светая светих“ станала достъпна за всеки човек, който повярва в Христос – виж Мат.27:51. Така, благодарение на Христос, ние получаваме достъп до общение със святия Бог. Д.Пр.)*

Връзката е възстановена

В Англия видях картина, на която беше нарисуван войник, който отишъл на фронтната линия за

да възстанови една прекъсната телефонна линия. Информацията, която трябвало да бъде пренесена през тази линия означавали живот за стотици и даже за хиляди хора. Той намерил мястото, където телефонните жици били прекъснати, не нямал нищо, с което да свърже отново прекъснатите проводници. Докато снарядите на противника избухвали около него, войникът взел едната част на прекъснатия проводник в едната си ръка, а с дясната си ръка хванал другия край и така осъществил връзката. Тази драматична картина беше озаглавена само с една дума: „Съединена.“

Чрез победоносната си смърт на кръста, Христос възстановил прекъсната връзка между човека и Бога. Библията казва: „Той е нашият мир“ (Еф.2:14). Онези, които били далече, бяха поставени близо... Той съедини двете части в една. Единствено чрез Него ние имаме мир! Въпреки, че Бог никога не е бил враг на хората, чрез своя погрешен избор ние се превърнахме във врагове на Бога. Бунтът започна в Райската градина, когато Адам се разбунтува против Бога и стана съюзник на Сатаната. Тогава започна враждата. Тогава, чрез своя обмислен избор, човечеството направило това бездънно отчуждаване. Думите „enmity – враждебност, вражда“ и „enemy – враг“ произлизат от един и същи корен. Историята на човека е описание на напразните му опити да се живее щастливо отделен от Бога. Когато израелтяните престанали да се покланят на Йехова и започнали да се покланят на идолите, те загубвали своя мир и или ставали плячка на други народи или водели поредици от войни. Всяка стъпка, която ни отдалечава от истинския и жив Бог, е стъпка в посоката на борбите, споровете и съперничеството. Хитлер се чувствал напълно сигурен в себе си, когато отхвърлил Библията и християнството, и се опитал да създаде „чиста Арийска“ църква, която се покланяла на бог, който имал поразителна прилика с Тор или Уодън, англосаксонските богове на войната. Всички ние сме запознати с историята на това, което се случи в Германия. Режимът, който на повърхността си изглеждаше достатъчно силен, за да завладее света, се срути и бързо падна. Днес от руините на Втората световна война изникна нова Германия. По време на обиколките ни в Германия ние усетихме глада в сърцето на тези надарени и мъжествени хора за вяра, която донася мир, а не война.

Исус е казал: „Блажени са миротворците: защото те ще бъдат наречени деца на Бога.“ Забележете, че Той ни призовава да бъдем миротворци, а не пацифисти. Между смисъла на тези две думи има огромна разлика! От къде започва миротворството? Как можем да станем миротворци?

Вече видяхме, че мирът не може да дойде от войната. Войната е източникът на бедността, потиснатостта, страданието и омразата – тя никога не ни дава траен мир. Може ли мирът да бъде открит вътре в самите нас? Психиатрията ни казва, че е мирът е начин на мислене. Да изхвърлим страховете си, да се отървем от неврозите си и „готово“ - ние ще имаме дълго желанния мир.

Психиатрията сама няма да свърши работата

Аз уважавам психиатрията и психологията заради това, което те могат да направят. Един от моите зетъове е практикуващ психолог и християнин, и е посветил живота си да помага на хората, които имат емоционални проблеми. Той ми каза, че много от тези проблеми имат пряка връзка с духовните и моралните проблеми, които са накарали човека да стане несигурен и нестабилен. Но емоционалната стабилност и мир в разума не са заместител на трайният вътрешен мир, който може да дойде единствено от Бога. Ако психиатрията изостави Бога, тогава ние веднага ще видим, че психиатрите ще започнат взаимно да се посещават, за да се лекуват един друг. Не може да има траен мир, докато не намерим мира с Бога. Библията казва: „Защото той е нашият мир.“ (Еф.2:14) Библията не е съгласна да остави неизяснена природата на мира, която Христос е купил за нас. Тя сбито описва мира с най-ясни думи. Христос направил мира чрез пролятата си кръв на Своя кръст (Кол.1:20). Той понесе греховете на всички хора, с цел тези, които са Го приели като свой Спасител, повече да не се тревожат за последствията от греховете си. Самият Той стана посредник между осъденото човечество и Божия гняв. И Той продължава да стои между святия Бог и низвергнатия човек в неговите борби, бунтовничество и противопоставяне. Той е единствената надежда за мир във вътрешната духовна война на душата и поради тази причина е и единствената надежда за стабилност на обществото. В материалният свят, който се е опитал да прекъсне дипломатическите връзки с Бога, ние нямаме друго място, където да се усамотим, освен вътре в самите себе си. Ние сме като костенурки по време на спиране на движението поради задръстване – най-доброто, което можем да направим, е да приберем главите си обратно в черупките си и да си затворим очите. Но това е добър начин да ви бъде отнет живота под гумите на преминаващите коли, което може да потвърди всяка смазана костенурка.

Откъде започва то?

Откъде започва миротворството? Как можем да станем миротворци в нашият разорен, нервен, уплашен и опасен свят? Ако искаме да бъдем миротворци, първо трябва да бъдем в мир с Бога. Библията казва: „Няма мир за порочните (грешните, злите, злонамерените, лошите), казва Господ“ (Ис.48:22 – мой превод). Същият пророк казал: „Те не знаят пътя на мира; и няма правосъдие в

стъпките им; те направиха криви пътеки; който ходи по тях, няма да узнае мира. (Ис.48:22 – мой превод). Конфликта на човека против човека е изява на човешкото ниво на конфликта на човека против Бога. Докато не сключим примирие с Бога, ние няма да узнаем мира помежду си. Както в древността, така и сега, хората са открили мира с Бога. Давид е казал: „*Ще легна и ще заспя в мир, защото само Ти, Господи, ме правиш да живея в безопасност*“ (Пс.4:8 – мой превод). Невярващ човек, който наскоро беше открил мира в Бога, ми каза: „Жена ми и аз всяка сутрин се събуждахме с кавга и всяка вечер заспивахме с препирня. Но след като открийхме мира в Бога, нашият дом е раят на земята.“ Можем да имаме мир с Бога! Вие ме питате: „Но как можем да открием този мир?“

Има нужда от прекратяване на престрелките

Първата стъпка за намирането на мира с Бога е да престанем да воюваме с Него. В продължение на много години чрез Библията, чрез църквата, чрез живота на християните, Бог се опитва да стигне до нас с посланието, че Той иска да ни даде мир. Христос е казал на учениците си: „*Моят мир ви давам*“ (Йоан 14:27). Той не отдава значение на обществените различия – Той иска да ни даде мир. Но Той не може да ни даде Своя мир, докато ние държим издигнато високо червеното знаме на бунта. Ние трябва да спрем да се противопоставяме на Бога! Не трябва да Му забраняваме да влиза в живота ни! Трябва да спрем да воюваме с Него! Трябва да се предадем!

Утехата на капитулацията

Втората стъпка към намирането на мира с Бога е да се предадем на Него. Трябва да свалим оръжията на войната! Трябва да престанем да се защитаваме! По отношение на хората, които нямат мир с Бога, Библията казва: „*Не закоравявайте врата си, както направиха бащите ви, а се предайте на Господа*“ (2Лет.30:8 – мой превод). Когато се предадем на „Приятелският неприятел“ - на Онзи, който ни обича, ние постъпваме разумно. Когато приемем Христос като Спасител, мирът, който ще последва, ще е нещо повече от земния мир и той е най-голямото от духовните съкровища, въпреки че той не винаги ще носи светско преуспяване със себе си. Да познаваме Христос, това означава да имаме най-голямото богатство – да имаме място в царството на Бога. Мъжете и жените, които Му предоставят първото място в живота си установяват, че не е нужно да се тревожат за земните неща. „*Но първо търсете Божието царство...и всички тези неща ще ви бъдат добавени*“ (Мат.6:33 – мой превод). Но има още една отличителна черта на мира с Бога. Това не е просто някакъв пасивен мир, който седи бездеен под плачещата върба и свири на арфа. Мирът с Бога е действен и служещ.

Тайната на служението

Третата стъпка към намирането на мира с Бога е да Му служим. Библията казвала на хората в древността не само да се предават, но и „*да служите на Господа, вашия Бог, за да бъде отклонена от вас яростта на Неговия гняв*“ (2Лет.30:8 – мой превод). Най-прекрасното от всички неща в живота ни е да открием мира с Бога. Първата крачка към това откритие е за разберем Божи план – мир и живот. Бог ви обича и иска вие да имате мир и живот – изобилен и вечен. Библията казва: „*...ние имаме мир с Бога чрез нашия Господ Исус Христос*“ (Рим.5:1). В Йоан 3:16 се казва: „*Защото Бог толкова възлюби света (хората), че даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот.*“ В Йоан 10:10 Исус казва: „*Аз дойдох, за да имат те живот и да го имат по-изобилно.*“ След като Бог е планирал ние да имаме мир и изобилен живот още сега, защо повечето хора не живеят така? Втората крачка потвърждава проблема на човека – отделянето. Бог създаде човека според Своя собствен образ и му дал изобилен живот. Той не е направил човека като робот, който автоматично да го обича и да му се подчинява, а му е дал воля и свободата да избира. А човекът избрал да не се подчини на Бога и тръгнал по свой собствен път. И днес човекът продължава да прави същия избор. Това довело до отделянето му от Бога. Библията казва: „*Понеже всички съгрешиха и не успяха да достигнат до Божиата слава*“ (Рим.3:23 – мой превод). А в Рим.6:23 апостол Павел казва: „*Защото заплатата за греха е смърт (отделяне от Бога); а Божият дар е вечен живот чрез Исус Христос, нашия Господ*“ (мой превод). През вековете човекът се е опитвал по много начини да направи мост над тази пропаст, но без никакъв успех.

Има само едно решение за този проблем на отделянето. Третата стъпка е да осъзнаем Божието решение – кръстът. Исус Христос е единственият отговор на проблема с отделянето. Когато Исус Христос умрял на кръста и възкръснал от гроба, Той платил наказанието заради нашия грях и така направил мост над пропастта, която отделя Бога от човека. Неговата смърт и Неговото възкресение направили възможен новия живот за всички хора, които вярват. „*Бог е от едната страна, а всички хора са от другата страна; а Христос Исус, който самият е бил човек, е между тях, за да ги свърже заедно*“ (1Тим.2:5 – мой превод). Библията казва: „*Но Бог препоръча (показа) своята любов към нас в това, че още докато бяхме грешници, Христос умря заради нас*“ (Рим.5:8 – мой превод). Йоан пише: „*Исус му каза: „Аз съм пътят и истината, и животът; никой не идва при Отца, освен*

чрез Мен“ (Йоан 14:6). Павел казва: „Защото по милост вие бяхте спасени чрез вяра; и то не от самите вас; това е дар от Бога; не чрез дела, за да не се хвали никой“ (Еф.2:8-9 – мой превод).

Бог е предоставил единственият начин...но човекът трябва да направи своя избор. Четвъртата крачка е за човека – той трябва да даде своя отговор и да приеме Христос. Ние трябва да вярваме в Исус Христос и да го приемем чрез наша лична покана. Библията (Христос) казва: „Ето, стоя край вратата и чукам: ако някой чуе гласа ми и отвори вратата, аз ще вляза при него“ (Откр.3:20). Апостол Йоан пише: „А на онези, които Го приеха, даде правото да станат деца на Бога, даже на тези, които вярват в Неговото име“ (Йоан 1:12).

Има ли някаква добра причина, поради която вие да не можете да Исус Христос още сега?

Вие трябва:

1. Да признаете вашата нужда (Аз съм грешен човек).
2. Да искате да се откажете от греховете си (да се разкаете).
3. Да вярвате, че Исус Христос е умрял заради вас на кръста и е възкръснал от гроба.
4. Чрез молитва да поканите Исус Христос да влезе във вас и да поеме контрола над живота ви (да Го приемете като Господ и Спасител).

Ако направим тези стъпки, ние имаме уверението, че „всеки, който призове Господното име, ще бъде спасен“ (Рим.10:13 – мой превод). Ако искрено помолим Исус Христос да влезе в живота ни, ние имаме обещанието: „Който има Сина, има този живот (още сега); а който няма Божия Син, няма този живот. Тези неща написах на вас, които вярвате в името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот и да вярвате в името на Божия Син“ (1Йоан 5:12-13 – мой превод). Преди известно време един християнин-работник беше смъртоносно ранен, падайки от едно високо скеле на един строеж. Бил извикан един свещеник и когато той видял тежкото състояние на човека, казал на пострадалият: „Скъпи човече, страхувам се, че ти умираш. Съветвам те, примири се с Бога!“ Човекът казал: „Но, отче, аз имам мир с Бога. Това беше направено преди 19 века, когато моят Спасител плати целият ми дълг на кръста. Христос е моят мир и аз познавам Бога – наистина познавам Бога!“ Чрез Христос всеки човек може да живее в мир с Бога: „Защото Той е нашият мир“ (Еф.2:14).

Да ставаме миротворци

Не е достатъчно да имаме мир с Бога и да имаме Божия мир. Това вертикално взаимоотношение трябва да се прояви в хоризонталната ни работа и поведение, в противен случай вярата ни ще бъде безполезна. Исус е казал, че ние трябва да обичаме Господа с цялото си сърце, като и ближния си, като себе си. Тази двойна любов към Бога и към другите е като положителният и отрицателният полюс на една батерия – докато не се съединят двата полюса, ние нямаме сила. Обикновено личната вяра е безполезна, ако тя не се използва в полза на обществото. Има и изключения от това правило, като например вярата на крадеца, който бил разпънат редом до Исус и други подобни ситуации.

Веднъж видях една рисунка на мъж, който гребеше в лодка, която плаваше към златен бряг, на който имаше надпис „небе.“ Около този мъж имаше мъже и жени, които безрезултатно се опитваха да стигнат до брега и безопасността, но мъжът в лодката не обръщаше никакво внимание на опасността, в която се намираха те. Той пееше: „Алилуя, аз ще отида на небето!“ Това не е правилно описание на християнския живот. Ако сме в мир с Бога и ако имаме Божият мир, ние трябва да станем миротворци. Ние не само ще бъдем в мир с ближните си, но и ще ги отвеждаме да открият източника на истинския мир в Христос. Християнството увеличава обсега и областта на нашия живот. То ни отвежда от фокусирането в себе си до вглеждането в много други неща около нас. Обръщането ни към Христо ни взема от вглеждането ни само в себе си и ни отвежда до вглеждането в света и в хората около нас.

Когато намерим мира с Бога, нашия живот придобива нови измерения. За да обясня това с по-прости думи, нека да си представим един правоъгълен триъгълник, който стои хоризонтално на хипотенузата си. (**Коментар:** Правоъгълният триъгълник има две бедра и хипотенуза. Д. Пр.) В най-високата точка на този триъгълник напишете буквата „Б“ - Бог. В точката, в която вертикалното бедро се среща с хипотенузата напишете буквата „Т“ - ти. В отсрещната трета точка, където хоризонталното бедро се среща с хипотенузата напишете буквата „Д“ - другите хора. В тази геометрична скица вие имате нагледно описание на връзката ни с Бога и с другите хора. Нашият живот, (който преди да намерим мира с Бога се е представял от една единствена точка на фокусиране в себе си), сега обхваща цялата област на животворен контакт с два свята. Мир протича надолу от Бога и стига до хората. Ние се превръщаме в канали, през които протича този мир. Но има мир даже в това да бъдем „канал.“

Да бъдем миротворци у дома

В живота ни има много области, в които можем да бъдем миротворци. Няма област в живота ни, която да не е под влияние на този мир на Бога, който ние трябва да споделяме с другите хора.

Първо: ние можем да бъдем миротворци у дома. В нашата сложна и механизирана епоха не е лесно да запазваме балансираността и равновесието в семейния си живот. Модерните уреди и приспособления, модерните начини за придвижване и модерните промени в обществото ни промениха изцяло домашния ни живот. Семействата са разпокъсани. Старомодното семейно гледане на телевизия и общите забавления, като люлеенето на дървеното конче или бутането на бебешката количка в неделя следобед изглеждат отдавна отминали . Днес много домове са се превърнали в нещо, което е малко повече от обща спалня, в която членовете на семейството се хранят и спят, но иначе малко общуват помежду си. Една жена ми описа семейството си така: „Нашият дом е военна зона.“ В големите списания има истории за „деца със секретен ключ от дома, закачен на врата им,“ деца и юноши, които се прибират от училище в празен дом, рядко виждат родителите си и израстват сред малко обич и дисциплина. Обществото ни е каза: „Върви напред! Прави това, което искаш! Не се тревожи за никой друг – живей собствения си живот!“ Но в процеса на разпадането на връзките между членовете на семейството децата израстват уплашени и несигурни, защото те никога не са видели стабилността на щастливия семеен живот. През последните десетилетия нивото на разводите се повиши извънредно много. Семейството, което е основната клетка на нашата обществена структура, продължава да се разпада с тревожна скорост даже сред християните. Нарушаването на брачната клетва се отразява и на другите обществени структури. В ход е верижна реакция, която накрая ще разруши нацията. По време на брачната церемония, след произнасяне на брачната клетва, свещеникът тържествено и почитателно казва: „Това, което Бог е съединил заедно, нека никой да не го разделя на две.“ Бог не е ли третата страна в брака? Не трябва ли ние да отговаряме за семейството и за домът, които произлизат от този брак? Ако Бог в началото е съединил заедно двамата съпрузи, не трябва ли Неговото Присъствие да бъде приемано в дома от този момент нататък?

Днес много домове са в беда, защото Бог е отпаднал от домашната картина. Успоредно с продължителния сблъсък на личностите в семейството, трябва да има една съединяваща сила и живеят Бог е тази Сила! Той може да даде обич там, където е имало омраза и безразличие. Той може да направи съпругът да е чувствителен към нуждите на своята жена, както и съпругата да е чувствителна към нуждите на своя мъж – вместо да бъдат двама човека, които постоянно се карат и настояват да бъдат задоволявани собствените им нужди. Истинската жертвоготовна любов – любовта, с която Бог ни обича и обича, който Той може да ни даде, за да обичаме другите хора – е като красив диамант, който блести отвсякъде. В сравнение с цялата литература, Библията ни дава най-мъдрото и сбито обобщение на отличителните черти на любовта: „*Любовта е търпелива и милостива; любовта не завижда, нито се хвали; тя не е високомерна или груба. Любовта не настоява за своя си начин; тя не е раздражителна или негодуваща; не се радва на неправдата, а се радва на праведността. Любовта понася всички неща, вярва във всички неща, надява се на всички неща, устоява на всички неща*“ (1Кор.13:4-7 – мой превод). При мен дойде един господин със сериозен семеен проблем. Той и жена му се карали яростно за дреболии. Всеки от тях обвинявал другия и напрежението в семейството стигнало до точката на счупването. Аз му зададох един въпрос, на който вече знаех отговора: „Двамата с жена ви ходите ли на църква и молите ли се заедно у дома?“ Той ми отговори, че не правят нито едното, нито другото. Тогава му казах: „Господине, вашата семейна тревога е следствие от липсата ви на мир с Бога. Оправете отношението си с Бога и вие ще оправите отношението си с жена си!“ И мъжът направи точно това. В искрено разкаяние той изповядал пред Бога своя грях и аз видях промяната в израза на лицето му, когато мирът на Христос влезе в сърцето му. Светлината на лицето му отразяваше новото излъчване на душата му. Няколко дни по-късно дой доведе жена си при Христос. Сега този дом е щастлив, защото начело на него е Христос. Много двойки си мислят, че ако имат по-люксов дом, ако получат по-добре платена работа или заживеят в друга околна среда, тогава семейният им живот ще бъде по-щастлив. Не! Тайната на домашното щастие е да позволим на Бог, на третата съставна част в брачния договор, да заеме законното Си място у дома. Бъдете в мир с Него и тогава ще можете да бъдете истински миротворец във вашия дом.

Мирът и нашето общество

Второ: Ние можем да бъдем миротворци в обществото. Обществото ни е пълно с клевети, очерняне и клюки. В много общности борбата е почти непоносима. И тук отново, основната причина е провалената връзка с Бога. Библията казва: „*Делата на плътта са...омраза, препирня...гняв, борба, размирица...завист*“ (Гал. 5:19-21 – мой превод). Наистина, ние намираме някои от тези неща в още в обществото на християните от първия век. Но въпреки това: „Вижте как се обичат те помежду си“ е била оценката на хората, които са наблюдавали уникалният мир сред обществото на християните. Как мога да бъда миротворец в моето общество? Формулата е проста: първо, аз трябва да бъда в мир с Бога и чак след това мога да създавам мир в обществото около себе си. Плодът на човешката природа

е разногласие и препирня; „а плодът на Духа е: любов, радост, мир, търпение, благост, доброта, вяръност, кротост и самоконтрол“ (Гал.5:22-23 – мой превод). Нашият проблем е, че се опитваме да изградим добро общество без Бога. На много места сме изхвърлили Библията от училищата и въобще не разговаряме за Бога. Резултатът от това е, че благоприличието изчезна от обществото и сега царува хаосът и безредието. Мирът и благоприличието ще бъдат възстановени, когато отделните личности в обществото още веднъж дадат на Бога неговото законно място.

Това не означава, че е лесно да бъдат разрешени сложните проблеми пред нашето общество. Но те могат да бъдат смекчени и ние не трябва да се оттегляме или да отказваме да подадем ръка, за да помогнем за решаването от някои от проблемите и за справяне с несправедливостта, която предизвиква безредие в някои общности. Нито пък трябва да стоим настрана и да позволяваме на привържениците на злото да поемат контрола над нашите общества и да развърщават умовете и телата на младите хора. Павел прекарал две години в Ефес и порочните практики на магьосниците, и на други хора в този езически град били преустановени. Ние се нуждаем от повече мъже и жени, които искат – в името и за прослава на Христос – да участват в политиката, да проявяват загриженост за живота в своите общества и да бъдат миротворци в Неговото име.

По отношение на мира между различните човешки раси ще кажа, че за истинския християнин няма никакъв расов проблем! В подножието на кръста теренът е равен – в Божието царство няма второкласни граждани. Трябва да признаем, че този проблем е голям и няма да бъде разрешен за една нощ. Но ако всички загрижени хора се постараят да бъдат в мир с Бога, тогава ще е по-просто да бъдем в мир помежду си. Ако подхождаме към разрешаването на този проблем с отмъстително, нетолерантно и нехристиянско поведение, ние сме обречени на провал и нещастие.

Мир в църквата

Трето: Ние можем да бъдем миротворци в църквата. Борбата проникна даже в живота на нашата църква. Вярно е, че сега църквата е войнствена църква. Но нейната война трябва да бъде насочена към разкриване на истината и на божествената святост, а не за вътрешни караници и плътски спорове. В Лука 2 четем, че веднъж Йосиф и Мария изгубили Исус. И къде Го изгубили? Те го изгубили в най-неочакваното място на света – в храма. Знам, че това е странно! Но аз съм виждал много хора, които изгубват Исус точно в църквата. Виждал съм ги да Го изгубват в спор относно това кой да бъде диригент на църковния хор, кой да свири на органа, кой да бъде църковен старейшина или кой да бъде свещеник. Да, понеже сме хора, въпреки че сме християни, за нас е лесно да изгубим от погледа си Исус точно в храма! Познавам двама дякони, които се скараха заради една стара ограда и после дълго време не си говориха. Единият от тях, искайки да се помирят, взел Библията си и отишъл в дома на другия. Подавайки Библията си на своя „стар враг,“ той казал: „Джон, ти чети, а аз ще се моля. Ние трябва да бъдем приятели.“ А Джон, несръчно търсейки очилата си, отговорил: „Но аз не мога да чета. Няма ми ги очилата.“ Миротворецът му казал: „Вземи моите.“ След като чели стихове от Библията и се молили заедно, те станали и се прегърнали. Джон върнал очилата на другия дякон и казал просълзен: „Джим, тази стара ограда изглежда по различен начин през твоите очила.“ Когато имаме мир с Бога, ние можем да гледаме към нещата „през очилата на другия“ и правейки това можем да направим мир.

Да работим за мира на работното ни място

Четвърто: Ние можем да бъдем миротворци на работното ни място. Една от най-големите причини за обтегнатите отношения в нашата икономика е отношението между служителите и ръководството. Днес много индустрии осъзнават, че споровете струват скъпо и на двете страни в спора, и се стремят към мирно уреждане на споровете чрез Бога и с вяра в Него. Преди дни един свещеник ни писа и каза, че той обслужва три промишлени заводи в Индиана. Управителите на тези заводи установили, че ако седят заедно със своите служители и слушат всеки ден християнското послание, тогава всеки ще има по-добра настройка на разума си. В Лондон един собственик на завод повярвал в Христос. Той ни писа, че сега ръководи църковна служба в параклис, изграден в неговия завод, на която редовно присъстват 200 служители и работници. Той пише: „Никога преди това в моят завод не е имало такъв мир.“ Искате ли и вие да бъдете миротворец на работното си място? Вие можете да бъдете – независимо дали сте ръководител или работник – ако първо се примирите с Бога, а след това се стараете чрез Неговата милост да споделяте този мир с другите хора около себе си.

Когато работодателят и неговите служители наистина познават Христос, тогава те разбират лъжата в постулатите на марксистите, в която се казва, че религията е опиум за народите. Да познаваме Христос, това означава да участваме в Неговото служение и в Неговото господство в живота. Работодателите и служителите, които вярват в Бога ще установят, че правдата може да управлява живота на всеки човек. Там, където работодателят е християнски слуга, а служителят е

неговия духовен партньор, те двамата са свързани в едно вечно призвание.

Да бъдем миротворци в нашия свят

Четвърто: Ние трябва да бъдем миротворци и на международната сцена. Преди много години президентът Айзенхауер коленичи в един параклис в Женева преди „Конференцията на четиримата големи“ и помоли Бог за Неговото напътствие в предстоящите разисквания. *(Коментар: Тази конференция е проведена през юли 1955 в Женева с цел намаляването на напрежението от „Студената война.“ Учасствали са ръководителите на САЩ, СССР, Англия и Франция. Д.Пр.)* Аз вярвам, че Бог чу и отговори, защото през следващите дни президентът Айзенхауер демонстрира поведение на истински миротворец на международно ниво. Сърдечен, внимателен към гледната точка на противната страна и верен на разумното обсъждане, той се прояви като безспорен герой на Женевската конференция. И това се случи не защото той държеше в ръката си „дебелата тояга,“ а защото убеди другите, поне до известна степен, че иска мир, а не война.

Преди няколко години бях поканен в Москва да участвам в една международна конференция на религиозни лидери за да обсъдим темата за световния мир. Тя беше организирана от Патриарх Пимен, главата на Руската православна църква. В началото няха желание да отида, понеже знаех, че моето присъствие може да бъде изтълкувано погрешно или че ще бъда обвинен, че съм наивен, или че съм се поддавал на манипулациите на Съветските власти. Но след продължителни молитви и обмисляне аз отидох и една от причините за това беше, че си припомних думите на Исус: „Щастливи са миротворците.“ Отидох като наблюдател и като говорител, като прочетох обръщение към цялата конференция относно „Библейският смисъл на мира.“ По-късно един от видните политически личности на Запада ми каза: „В началото си мислех, че вие направихте грешка, когато отидохте. Но не съм бил прав. Ние трябва да поемаме рискове, за да постигаме мир, защото светът ще бъде твърде опасно място, ако ние не се научим да се изслушваме и да разговаряме помежду си.“

Както казах ясно в Москва, аз не съм пацифист *(Коментар: Пацифистите изцяло са противници на войната. Най-видният пацифист е бил Махатма Ганди. Но според думите на един мъдър проповедник, Ганди е бил щастлив, защото организирани от него митинги и събрания са били охранявани от английската колониална армия и му е било разрешено да пропагандира идеите си. Защото ако Индия беше окупирана от войските на Хитлер, Махатма Ганди нямаше въобще да има възможност да говори, а щеше да бъде разстрелян. Д.Пр.)* Нито съм привърженик на едностранното разоръжаване. *(Коментар: След края на Първата световна война Германия била в руини и ѝ било забранено да има армия и военен флот. След идването на Хитлер на власт през 1932, в нарушение на всички договори, Германия започва трескаво да се въоръжава. А през това време правителствата на Англия и Франция говорели само за мир и не отделяли пари за армиите си. Чърчил страстно критикувал тази пагубна политика, но никой не е искал да го чуе. Последвало позорното Мюнхенско съглашение през 1938, когато Англия и Франция се съгласили с незаконното заграбване на Судетите от Хитлер (част от Чехия, населена предимно от германци - това не ви ли напомня за скорошното присъединяване на Крим към Русия), а после и с присъединяването на Австрия към Германия. Такива са плодовете на едностранното разоръжаване. Силата се възпира само от равностойна и по-мощна сила – това е истината, другото е опасна измама. Д.Пр.)* Народите трябва да имат правото да се защитават против агресорите. Аз не съм наивен относно истинските проблеми и пречки, които съществуват между народите с различни идеологии. Но ние трябва да направим всичко, което можем за да работим за мира, по всички възможни и законни начини. Наистина ли е възможно отделен човек да упражни някакво влияние върху хората в свят, който често изглежда, че е неуправляем? Разбира се, че може! Първо, окуражайте онези, които са лидери, да се стремят към мир. Второ, молете се за мир. Библията ни заповядва: „Затова ви съветвам, преди всичко друго, отправяйте молби, молитви, застъпничества и благодарности за всички хора; за царете и за всички, които имат власт; за да можем да живеем спокоен и мирен живот в пълно благочестие и честност. Защото това е добро и приемливо в очите на Бога, нашият Спасител“ (1Тим.2:1-3 - мой превод). Библията ни напомня: „Голяма е силата на усърдната молитва на праведния човек“ (Як.5:16)

Единственият противодействащ начин за установяването на мира е хората като отделни личности да бъдат в мир с Бога. Въпреки че не съм противник на движенията, които по един или друг начин работят за установяването на мир по света, аз съм убеден, че такъв мир никога няма да настъпи, ако няма духовна промяна в хората. Аз се моля войните да престанат, така като се моля да престанат и криминалните престъпления. Но аз знам, че основната причина както за престъпността, така и за войните е наследствената греховност на човешката природа. Когато казал на Никодим, че той „трябва да бъде роден отново“ (виж Йоан 3:3), Исус имал предвид, че това се отнася не само за този велик юдейски учител, защото Той е видял в Никодим един типичен представител на този народ. Светът не може да бъде роден отново, докато хората не бъдат родени отново и не станат в мир с Бога. *(Коментар: С криви тухли не може да се изида права стена. Д.Пр.)* Яков попитал: „Откъде произлизат

войните и боевете сред вас? Не идват ли те от вашите похоти, които воюват във вашите телесни части? (Як.4:1 – мой превод). Миротворството е благородно призвание. Но вие не можете да направите мир със вашата собствена сила, така както зидарят не може да иззида стена без мистрия, както и дърводелецът – да построи дом без чук, или художник - да нарисува картина без четка. Вие трябва да притежавате нужните инструменти и умения. За да бъдете миротворец, вие трябва да познавате небесния мир. Трябва да познавате Онзи, който „е нашия мир.“ Исус не е оставил материално наследство на учениците Си. Всичко, което е притежавал Той когато умрял, е била една роба, която била взета от римските войници; Неговата майка, която той предал на Своя ученик Йоан; Неговото тяло, което той дал на Йосиф от Ариматея; и Неговия Дух, който Той върнал на Своя Отец.

Но Исус завещал на Своите последователи нещо, което е по-ценно от злато, по-трайно е от притежаването на огромни площи земя и е по-желано от мраморните дворци – Той ни е завещал Своя мир. Той е казал: „Моят мир ви давам. Аз не ви давам така, както светът ви дава. Нека да не се тревожи сърцето ви, нито да се страхува“ (Йоан 14:27 – мой превод). Само когато познаваме Него и мирът, който Той дава, тогава можем да бъдем миротворци...и Той обещава щастие на миротвореца!

Ключът е решимостта да станем миротворци – да бъдем мъже и жени, които активно се стремят да отнасят мира на Христос до другите хора и до нашия свят.

Глава 9

ЩАСТИЕ ВЪПРЕКИ ПРЕСЛЕДВАНЕТО

„Блажени са онези, които са преследвани заради праведността: защото е тяхно небесното царство.“ (Мат.5: 10 – мой превод)

Кой иска да бъде преследван? Ние не можем да видим щастие в преследването. Никой не се радва, когато е злепоставян. Почти всеки от нас желае доброто на ближния си и му е трудно да разбере каква благословия е да живееш във вражда с другите хора. На пръв поглед изглежда, че ако си християнин, това трябва да предизвиква възхищението и одобрението на хората около нас. Християнинът обикновено е човек, чийто живот е изпълнен с милост, честност и липса на егоизъм. Би трябвало такъв човек трябва да бъде благославян, а не проклинан. Хората би трябвало да застават около него и да пеят: „Защото той е приятен и добър човек, което никой не може да отрече!“ Така би трябвало да бъде! Но не е така. И е добре, че това блаженство ни предоставя възможността да седнем и отново да потърсим отговор на древния въпрос: „Защо са преследвани добрите хора?“ Или както пита един съвременен автор: „Защо на добрите хора се случват лоши неща?“

Ние не сме изключение

Един християнин успял да излезе от държава, в която имало управление, което било враждебно към хората. Отишъл в друга страна, където накрая започнал да работи с християни. Веднъж го попитали как се е чувствал, когато е бил преследван заради вярата си. Той ги погледнал изненадано и отговорил: „Ние си мислехме, че това е нормалния християнски живот.“

Като другите, може би и вие сте стигнали до заключението, че обикновено има нещо сбъркано в хората, които са преследвани заради вярата си в праведността и считате, че в техния характер има някаква чудатост, някаква лична странност или някакъв религиозен фанатизъм, което кара другите хора да се отнасят лошо към тях. Но не винаги или нека да кажем, че не е обичайно да е така. Никъде в Библията не се казва, че християните няма да бъдат жертва на премеждията или на природните бедствия, които се случват по света. Библията ни учи, че в живота на християните може да има премеждия, кризи, нещастия и лични страдания с такава свръхестествена мощ, с които не се среща човек, който не вярва в Христос. Християнка Тзай, християнка и дъщеря на бивш губернатор на китайската провинция Киандзу, написала: „През дългите години, през които боледувах, аз никога не се осмелих да попитам Бога защо позволява да страдам толкова дълго. Единствено Го питах какво иска да направя аз.“ Св. Августин е написал: „По-добре е този, който страда от зло, отколкото онзи, който радостно върши зло.“

Орелът е единствената птица, който може да лети, без да размахва крилетата си (да се рее), изчаквайки подходящия вятър и подходящите въздушни течения. *(Коментар: По този начин орелът*

може да се издига до 5 км над земята. Д.Пр.) Той изчаква появата на възходящо въздушно течение и никога не пляска с крилете си, а просто се рее. Така и ние, когато изчакаме Бога, Той ще ни помага да използваме бедите и силните ветрове в наша изгода! Библията казва: „*Онези, които чакат Господа...ще се издигат като орлите*“ (Ис.40:31).

Християните могат да се радват когато са преследвани, защото те виждат ценностите на вечността. Когато са под натиск, те гледат отвъд преследването в което се намират и виждат славата на небето. Мисълта за бъдещия живот с неговите привилегии и радости им помага да направят така, че сегашните изпитания да им изглеждат леки и мимолетни, „*защото е тяхно небесното царство.*“ Християните в Китай са илюстрация на благословия по време на преследване. През 1949, когато мисионерите били принудени да напуснат тази страна, в нея имало около 700 000 християни. В началото било решено собствениците на земеделски земи, образованите хора и християните да бъдат убити. Коя от тези три групи се увеличила, въпреки преследването? Увеличила се е групата на тези, „*които са преследвани заради праведността.*“ Днес надеждни пресмятания показват, че броят на християните в Китай е от 30 до 50 млн. души. *(Коментар: Тези данни вече са остарели. Според сегашната статистика, броят на християните в Китай надвишава 100 млн. души. Д.Пр.)*

Първите християни са били способни да се радват в сърцата си, когато са били преследвани. Те считали, че преследването заради това, че вярват в Христос не е товар или нещастие, а е велика чест и че то е доказателство, че Христос е счел, че те са достойни да свидетелстват за Него чрез страданието си. Те никога не забравяли това, през което е преминал Самият Христос заради тяхното спасение и считали, че да страдат заради Неговото име е дар, а не кръст това, който те е трябвало да понесат.

Той не е дал лъжливи обещания

Исус Христос говорил откровенно на учениците Си за бъдещето. Той не е скрил нищо от тях. Никой никога не е могъл да Го обвини, че е бил измамник. Никой никога не е могъл да Го обвини, че си е осигурявал тяхната вяност, като им е давал лъжливи обещания. С пределно ясни думи Той е казал, че за да бъдат негови последователи, те ще трябва да живеят себеотрицателно и ще носят кръст. Той ги призовал грижливо да си направят сметката, за да не се откажат от вярата си, когато се окажат преследвани и в лишения. Исус казал на последователите Си, че хората ще ги мразят. Те щели да бъдат като „*овце сред вълци*“ (Мат.10:16). Те ще бъдат арестувани, бити и отвеждани пред губернатори и царе. Даже членовете на семействата им ще ги преследват. Така както хората мразели и преследвали Него, така щели да се отнасят и към Неговите слуги. Той отишъл още по-надалече в предупрежденията си: „*Те ще ви отлъчват от синагогите; всъщност идва часът, когато онзи, който ви убие ще си мисли, че по този начин той служи на Бога*“ (Йоан 16:2 – мой превод).

Много от последователите на Христос се разочаровали от Него, защото въпреки предупреждения Му те очаквали, че Той да укроти враговете им и ще установи едно световно политическо царство. А когато се изправили лице срещу лице с реалността, те „*отстъпили и не ходеха вече с Него*“ (Йоан 6:66). Но всички истински ученици на Исус са страдали заради вярата си. Римският историк Тацит, пишейки за ранните християни-мъченици, казал: „*Всевъзможни подигравки бяха добавяни към тяхната смърт. Покрити с кожите на зверове, те бяха разкъсвани от кучета и умираха или бяха приковавани на кръстове, или бяха орисани да бъдат хвърляни в огъня и да изгарят, за да служат като нощна илюминация след залеза на слънцето. Нерон предлагал градините си* *(Коментар: Които се намират близо до Колизеума. Д. Пр.)* за да се извършва в тях този спектакъл.“ Колко верни са били думите на Павел за ранните християни: „*през много изпитания ние трябва да влезем в Божието царство*“ (Деян.14:22 – мой превод).

Ръце, изкърпани в огъня

Разказвано ни е, че мъчениците са приемали смъртта си с радост, все едно че са отивали на сватбено тържество. Те са изкърпвали ръцете си в пламъците на огъня, който е бил запален за тяхното изгаряне и са викали от радост. Един древен историк, свидетелствайки за техния героизъм, пише: „Когато настъпи денят на победата, християните тръгнаха във върволица от затвора към арената така, като че ли отиваха на небето, с радостно изражение на лицата си, възбудени от радост, а не от страх.“ Ние не сме изненадани, че ранните християни са се радвали по време на страданията, защото те са гледали на тях от гледната точка на вечността. Колкото по-близо е смъртта, толкова по-близо е живота във вечно общуване с Христос. Когато през около 110 год. Игнаций щял да бъде убит в Рим като мъченик заради вярата си, той извикал: „Колкото по-близо е мечът, толкова по-близо съм до Бога. Когато съм заобиколен от, с мен е Бог.“ *(Коментар: Игнаций (35-108), четвъртият епископ на Антиохия. Той за пръв път е използвал името „Католическа (вселенска) църква.“ Православната църква го празнува на Игнажден. Император Траян заповядал той да бъде разкъсан от диви зверове. Д.Пр.)* Християните от ранната църква вярвали, че „*сегашните временни страдания не заслужават да се сравняват със славата,*

която ще бъде открита за нас“ (Рим.8:18 – мой превод). По този начин те можели да гледат на сегашните трудности като на незначителни последствия и можели да устояват на тях с търпение и весело сърце.

През всички епохи християните са установявали, че е възможно да поддържат духът на радост по време на преследването. Когато се намирали в обстоятелства, в които повечето хора биха паднали, те се намирали дотолкова напълно издигнати над тези обстоятелства, че даже ги използвали, за да служат и да прославят Христос. Павел можал да напише следното от затвора в Рим: „Искам да знаете, братя, че това, което ме сполята, всъщност послужи за напредъка на евангелието“ (Фил.1:12 – мой превод). Сега милиони християни в нашия свят живеят в много трудни условия. За някои от тях живота е труден, защото те съставляват само малка частичка в общества, в които преобладават нехристияни и те са дискриминирани или презирани. Други живеят в условия на активно потисничество и даже преследване от правителства, които не са толерантни към религиозните свободи. Пресметнато е, че през 20 век са страдали и умрели заради вярата си повече християни, отколкото през всички останали векове, взети заедно.

Например, в Китай бяха избити хиляди християни и църквите им бяха разрушени или ограбени по време на Културната революция по времето на комуниста Мао Дзе Дун. И наистина, много християни в тази страна бяха принудени да минат в нелегалност, за да се покланят на Бога. Скорошните съобщения показват, че тези ограничения са облекчени, но религиозната вяра все още не се окуражава. Същото е валидно и за много други държави по света. Активизирането на някои от големите не-християнски религии предизвика нови вълни от преследване на много християни.

Все още малцина осъзнават, че християните са най-добрите граждани, както и най-лоялните и надеждни работници. Докато тази истина не се осъзнае, тези атеистични режими ще продължават да бъдат губещи. Преследваните християни несъмнено са откъм печелившата страна, ако не в този свят, то със сигурност – в идващият. Няма съмнение, че Библията ни учи, че всеки вярващ, който е верен на Христос, трябва да бъде подготвен, че ще бъде преследван от хората, които са врагове на евангелието. „Наистина, всички, които искат да живеят благочестив живот в Христос Исус, ще бъдат преследвани“ (2Тим.3:12 – мой превод).

Други видове преследване

Дали преследването се ограничава само до физическото мъчение и смъртта? Има ли други видове преследвания? Със сигурност преследванията могат да се проявяват в много форми – някои от тях очевидни, но много от тях – доста по-незабележими. Трябва да разбираме, че вярващият човек, който служи на Бога и демонстрира чистота и почтеност в живота си не винаги е приемат радушно или е бил почитан от хората, които живеят по различен начин. Те могат да реагират чрез презрение или да отказват да включат някой християнин в техните сбирки, защото самото му присъствие е упрек към самите тях. Познавам семейства, които се отказаха официално от свой член, който е силно вярващ християнин. Служител може да установи, че пътят за израстването му в кариерата е блокиран, защото неговият началник е зле настроен към християните. Млада християнска девойка може да установи, че е обект на присмех и подигравки, защото отказва да се присъедини към неморални практики на своите съученички или младеж може да установи, че отказът му да участва в пиенето на алкохол или в употребата на наркотици го превръща в нехаресван от другите младежи, които правят това. Но независимо от вида на преследването, Библията ни казва да не се поддаваме на натиска на който сме подложени, нито да се нахвърляме върху хората, които ни се противопоставят. Вместо това, ние трябва да направим всичко което можем, за да показваме Христова любов към тях. „Благославяйте онези, които ви гонят, благославяйте и не кълнете...не отвръщайте на злото със зло...ако е възможно, доколкото зависи от вас, живеете в мир с всички човеци...Не отмъщавайте, възлюбени...Ако е гладен врагът ти - нахрани го; ако е жаден – дай му да пие; защото като правиш това, ти трупаш жар на главата му. Не се оставяй да бъдеш побеждаван от злото, а ти побеждавай злото чрез добро“ (Рим.12:14, 17, 18-21).

Търпение в преследването

Христос е казал на учениците Си, че те не трябва да считат, че когато са ругани и преследвани заради вярата си това е нещастие, а трябва да правят точно обратното – да считат, че това е благосклонност и благословия. Те трябва да се радват и да бъдат много щастливи (Мат.5:12). Точно така, както Исус победил света, така и учениците Му, чрез неговата милост и сила ще победят света. Поради това те трябвало да бъдат бодри. Тук има нещо, за което трябва да размишляваме за онези, които са преследвани: Когато безбожникът прави някакъв заговор, Бог му се смее (Пс.2:4; 37:12-13). Учениците на Исус трябва да бъдат „повече от победители“ (Рим.8:37). Те трябва да се радват когато страдат (Рим.5:3). Когато били бити и заплашвани с по-лошо отношение, ако продължават да

проповядват за Христос, Петър и Йоан си излезли „от Синедриона радостни, че са били удостоени да претърпят опозоряване за Исусовото име. И...не престанаха да поучават и да проповядват, че Исус е Христос“ (Деян.5:41-42 – мой превод).

Когато четем книгата „Деяния на апостолите“ ние скоро разбираме, че преследването и смъртта засилвали радостта на първите християни. Апостол Павел можал да напише: „С всяко наше страдание аз съм много радостен“ (2Кор.7:4 – мой превод). Във всичките си страдания и беди Павел изпитвал дълбока и силна радост. Той пише, че е бил „наскърбен, но въпреки това винаги радостен“ (2Кор.6:10). Той искрено декларира, че поради благодарността си към Исус той е бил „доволен с немоцта, обидите, затрудненията, преследванията и нещастията“ (2Кор.12:10 – мой превод).

По време на пътуванията си съм установил, че онези християни, които са вперили погледа си в небето, остават ведри и весели и в най-мрачния ден. Ако небесната слава е по-реална за нас, ако в живота си се стремим по-малко към материалните неща, и повече – към вечните и духовните неща, ние няма да бъдем лесно тревожени от сегашния живот. В тези дни на мрак, катаклизми и несигурност, вярващият и гледащ напред християни остава оптимист и радостен, понеже знае, че един ден Христос ще царува и „ако устоим, ние ще царуваме с Него“ (2Тим.2:12). Както е казал някой: „Търпението е качество на тази издръжливост, която може да достигне до точката на скъсването и въпреки това да не се скъса.“ Едновременно с това съм сигурен, че християните, които живели дълги години в усилен труд или в заточение, са преминали през периоди на обезкуражаване – и даже на отчаяние. Онези, които имат любим човек, който е бил убит или умрял, са усетили дълбока загуба и са преживели силно страдание. За тези хора победата не е дошла лесно или бързо. Но накрая е дошъл Божият мир, а с него и Божията радост.

Преобърнат свят

Вижте един духовен закон, който е непроменим като законът за земното притегляне: „**Всички, които искат да живеят благочестиво в Христос Исус, ще бъдат гонени**“ (2Тим.3:12). Трябва добре да запомним следния факт: Ние живеем в преобърнат свят. Хората мразят това, което трябва да обичат; те се карат тогава, когато трябва да се държат приятелски; те се бият тогава, когато трябва да живеят в мир; те нараняват тогава, когато трябва да лекуват; те крадат тогава, когато трябва да даряват; те постъпват неправилно тогава, когато трябва да постъпват правилно. Веднъж видях една играчка-клоун с оловна глава. В каквата и позиция да го поставите, този клоун неизменно застава с главата надолу. Поставете го да стои на краката си или да лежи на едната си страна и веднага щом го оставите свободен, той се премията и застава на главата си.

В нашето порочно състояние ние приличаме точно на този клоун! Правете с нас каквото си поискате - ние винаги се връщаме в позата си надолу с главата. От детството до зрелостта ние винаги сме склонни да правим това, което не трябва да правим и се въздържаеме да правим онова, което трябва да правим. Такава е нашата природа. Ние имаме твърде голяма тежест в главата си и нямаме достатъчно баласт в сърцата си, поради което веднага се премиятаме и заставаме на главата си, когато бъдем оставени свободни. Поради тази причина учениците на Христос **не пасват** на този свят. На този човек, който стои с главата надолу му се струва, че другия човек, който стои на краката си, е обърнат с главата надолу. Според преценката на невярващият човек, истинският християни е странен и ненормален. Християнското благочестие е упрек за неговата порочност; да стоиш изправен на краката си – това е отражение на преобърнатата позиция на света. Поради това възникването на конфликт е нещо съвсем естествено. Преследването е неизбежно.

Когато учениците на Христос започнали да проповядват, че Исус е Христос, хората започнали да крещат от смайване и ужас. „*Тези, които преобърнаха света, дойдоха и тук*“ (Деян.17:6 – мой превод). Това е основната причина за преследването на християните. Праведността на Христос е толкова революционна и толкова несъвместима с начина на живот на човека, че това поражда враждебността на света. Ако можехме да приемем, че хората са живеели предимно праведно, тогава щеше да е приемливо за обществото хората да живеят „*благочестиво в Христос Исус*“ (2Тим.3:12). Но дотогава, докато Сатаната е свободен на света и сърцата ни са ръководени от неговите зли страсти, никога няма да е лесно или популярно да бъдеш последовател на Христос. Библията казва: „*Но вие сте избран род, царско свещенство, свят народ, странни хора; вие трябва да възхвалявате Онзи, който ви е призвал от тъмнината в своята чудна светлина; които в миналото не бяхте народ, а сега сте Божий народ; които не бяхте придобили милост, а сега сте придобили милост. Възлюбени, умолявам ви като чужденци и пътници...*“ (1Пет.2:9-11 – мой превод).

За посрещане на чужденци у дома рядко е поставяна изтритвалка пред вратата, на която да пише „Добре дошли.“ Често пъти те са посрещани с поведение, което наглед изглежда сериозно, но всъщност е насмешливо. Понеже сме чужденци, тъй като сме граждани не на този свят, а на небето,

като последователи на Христос ние често пъти ще бъдем третиранни като „странни хора“ и като „чужденци.“ Нашият живот не е на този свят „нашето гражданство е на небесата“ (Фил.3:20). Основните ни интереси не са насочени към този свят. Исус е казал: „Събирайте си съкровища на небето...защото там, където е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти“ (Мат.6:20-21). Нашата надежда не е в този свят. Библията казва: „Ние очакваме Спасителят, Господ Исус Христос, който ще преобрази нашето унило тяло така, че то да е оформено като Неговото славно тяло, според действието на което той е способен даже да подчини всички неща на Себе си“ (Фил.3:20-21 – мой превод) Оттук следва, че във всяко отношение ние сме една загадка за света. Подобно на малцина, които предпочитат да работят с дясната си ръка, които се намират след тъпца от левичари, ние сме заплаха за тяхното положение, защото нашият стил е различен от техния. Наричани сме „тъпи и ограничени,“ счита се, че ние разваляме радостта на другите хора или че се преструваме, че сме „Света Богородица.“ Подобно на противниците на Исус, светът продължава да пита надменно и презрително: „Не си ли и ти един от Неговите ученици?“ (Йоан 18:25).

Наричани фалшиви

Ще има моменти, когато ние ще бъдем гледани с подозрение, защото в сърцата си хората не могат да си представят, че е възможно някой да живее неогоистично. Невярващите ще казват, че ние „крием нещо в ръкава си,“ че ние имаме някакъв мотив, поради който искаме да бъдем толкова праведни и че всичко това е някаква игра и че това просто е лицемерие. Обвинението във фалшивост съпровождат искрените усилия на християните. Друга причина за преследване е, че има война. Словото на Бога показва това! Библията казва: „Сражавай се в доброто войнстване на вярата; хвани се за вечния живот“ (1Тим.6:12). И на друго място: „Никой, който служи като войник, не се заплита в житейските работи, за да угоди на Този, който го е избрал да бъде войник“ (2Тим. 2:4)

Война в света

Светът, плътта и дяволът са нашите врагове. Във време на война човек едва ли може да очаква доброжелателство от силите на врага. През Втората световна война американският журналист Сесил Браун написал една история, отпечатвана на челната страница на списание, в която описва трагедията на потъването на два английски военни кораби - „Принцът на Уелс“ и „Репулс“ („Отблъсквам“). Той казал: „Винаги съществува опасност от неправилно разбиране на врага до такава степен, при която вие ставате свръх уверен. А би трябвало да си представяме, че той е 2 пъти по-добър и 2 пъти по-умен и тогава да направим предварително нужните приготовления!“ Въпреки, че нашите оръжия не са земни, оръжията на врага са земни и ние можем да очакваме, че Сатаната ще използва всеки инструмент с който разполага, за да ни преследва и унищожи. Ще бъдат извършвани зверствата на войната. Онези, които живеят благочестиво в Христос, ще страдат от преследване.

Целият живот е борба – такава е природата на нещата. Докторите ни казват, че даже вътре в телата ни има конфликт кой да заеме ръководното място. Една бактерия в кръвообръщението ни води постоянна война против вражеските микроби. Червените кръвни телца постоянно воюват с белите кръвни телца в едно усилие да поддържат живота в тялото ни. Скорошните нарастващи яростни епидемии на СПИН трагично илюстрират това твърдение.

Война се води и в духовното царство. Библията казва: „Ние се борим не против плът и кръв, а против принцовете, против силите и против господарите на тъмнината в този свят, против духовната греховност в небесните места“ (Еф.6:12 – мой превод). Библията казва: „Ние се борим против господарите на тъмнината в този свят.“ Тъмнината мрази светлината. Пишейки за тази война, един автор на химни пита: „Трябва ли да бъда отнесен на небето и да лежа на покритите с цветя легла на спокойствието, докато другите воюват, за да спечелят наградата и плават през морета от кръв?“

Преди години имах едно куче, което предпочиташе да заравя муцуната си в трупове на животни и да яде от тях, вместо да яде най-прекрасната и чиста храна. То не можеше да се справи с този нагон - такава беше неговата природа. Хората не могат да разберат, че природата им ги кара да харесват порочното, неприличното и гадното. На тях им е трудно да направят обратното, ако не са родени отново. И докато те не бъдат променени от силата на Христос, по всяка вероятност те ще бъдат във вражда против хората, които са свързани с Христос.

Кръстът за християните

И накрая, Исус е казал, че участта на християнина е да носи кръст. „Този, който не вземе своя кръст и не върви след Мен, не е достоен за Мен“ (Мат.10:38). Дали това означава, че ние трябва да носим окачен на шията си символа на кръста или като значка върху саката си? Или може би трябва буквално да носим дървен кръст? Не! Това означава, че упрекът на Христовия кръст, който Той е носил, когато е бил на земята, сега трябва да бъде носен от нас. Да бъдем фокусирани в кръста е неразделна част от християнския живот. Ние не трябва да ламтим или да очакваме похвала от

невярващите хора. Точно обратното, трябва да очакваме, че те ще бъдат враждебно настроени към нас. Самият факт, че те са склонни да ни преследват е доказателство, че ние „не сме от света,“ а сме „в Христос.“ Цялото преследване, всичките богохулства и клевети, всичките ругатни, които хората струпат върху Христос, те ще ги мятат срещу нас. Той е понесъл на кръста осъждането, което трябваше да понесем ние, а сега е наш ред да направим същото заради Него.

Привилегията на преследването

Павел е казал: „Бог забранява аз да се гордея с нещо друго, освен с кръста на нашия Господ Исус Христос, чрез който светът за мен е разпънат и аз съм разпънат за света“ (Гал.6:14 – мой превод). Павел е считал, че това е привилегия – привилегията на преследването. С това се е гордеел той: че по един дребен начин на него му е било разрешено да участва в страданията на Христос. Блаженството казва: „Блажени са онези, които са преследвани заради праведността...когато хората ви хулят и ви гонят, и говорят против вас лъжливо всякакво зло...“ (Мат.5:10-11). Много пъти ние страдаме поради собствените си лоши решения, поради собствената си глупост и поради собственото си непостоянство, нетактичност и безотговорност. В тези неща няма никаква благословия. Познавам хора, които казват, че са християни, но са подвластни на лош характер и лошо държание, на погрешни начини на мислене и на лоши навици, на прибързани отсъждания, които си мислят, че другите хора им се противопоставят, заради тяхната „праведност.“ Но хората се засягат не от тяхната доброта, а точно защото на тези християни им липсва добро сърце и добра душа.

Ние трябва да сме внимателни, за да не се бъде поведението ни дразнещо, противно, нахално или обидно, да не проповядваме нападателно, а когато слушателите ни се почувстват обидени и ни отбягват, да не ги обвиняваме, че те „оскъряват кръста.“ Собственото ни обидно държание не е в хармония с евангелието, което проповядваме. Дребнавите и подли християни са лоша реклама за християнството. Павел е казал: „Ние...сме упрекувани, защото вярваме в живия Бог...но ти бъди за пример на вярващите в словото, в разговарянето, в щедростта, в духа, във вярата и в чистотата“ (1Тим.4:10, 12 – мой превод). Упрекът, на който сме подлагани, е израз на естественото негодувание в сърцата на хората срещу всички, които са благочестиви и праведни. Това е кръстът, който ние трябва да носим. Това е причината, поради която често пъти християните са преследвани.

Позитивни мисли за преследването

Разгледахме причините, поради които християните са преследвани. А сега нека да видим какво щастие и благословия има в преследването. Както казва Джордж МакДоналд, „чрез страданията ние ставаме по-сърдечни.“ Нашият Господ инструктира преследваните да бъдат щастливи. Той казал: „Радвайте се и бъдете извънредно щастливи, защото голяма е наградата ви на небесата; защото те така преследваха и пророците преди вас“ (Мат.5:12 – мой превод).

Думата радост е изчезнала изобщо от съвременния християнски речник. Една от причините за това е, че ние си мислехме, че радостта и щастие се намират в удобството и лукса. Но Яков не е казал: „Смятайте го да голяма радост, когато попаднете в кресло,“ а е казал: „Смятайте го за голяма радост...когато попаднете в разни изпитания“ (Як.1:2). Преследваните християни са щастливи, защото те ще отидат на небето. Преследването е една от естествените последици от живеенето на християнски живот. За християнинът преследването оказва същото влияние, каквато оказва болката в ставите и крайниците за израстващото дете. Ако няма болка – няма растеж и развитие. Ако няма страдание – няма слава. Ако няма борба – няма победа. Ако няма преследване – няма награда!

Библията казва: „Богът на цялата милост, който ни е призовал в своята вечна слава чрез Христос Исус, след като страдахте за кратко, за да ви прави съвършени, стабилни и укрепени, ви утвърди“ (1Пет. 5:10 – мой превод). Толкова е лесно да забравим, че „всичко съдейства за доброто на тези, които обичат Бога“ (Рим.8:28).

В Проповедта си на планината Исус ни е дал няколко заповеди относно отношението ни към преследването. Ние трябва:

1. Да се радваме и да бъдем извънредно щастливи. (Мат. 5:12)
2. Да обичаме враговете си (5:44)
3. Да благославяме онези, които ни проклинат. (5:44)
4. Да бъдем добри към онези, които ни мразят. (5:44)
5. Да се молим за онези, които по измамен и злостен начин ни използват и преследват. (5:44)

Аз имам приятел, който изгуби работата си, богатството си, съпругата си и семейството си. Но той упорито се държеше за вярата си – за единственото нещо, което му беше останало. Веднъж той се спрял, за да наблюдава как няколко каменоделци обработвали каменни блокчета за строежа на една голяма църква. Един от тях обработвал клиновиден камък с чук и длето. Приятелят ми го попитал: „Какво искаш да направиш с този камък?“ Работникът му отговорил: „Виждаш ли онази малка дупка,

която е високо горе, под заострения край на кулата? Сега аз го обработвам тук долу, за да пасва на отвора там горе.“ Приятелят ми се просълзил, докато си заминавал оттам, защото му се сторило, че Бог му е говорил чрез този работник, за да му обясни смисъла на нещастията, през които той преминавал. „Аз те оформям тук долу, за да пасваш, когато те издигна там горе.“ Той чул ехото на думите от Библията: „страдахте за кратко, за да ви прави свършени... ви утвърди.“

Преследваните „заради праведността“ са щастливи, защото те са били оприличени с Христос. Враждебността на света е осезаемо доказателство, че ние сме откъм правилната страна и че ние сме оприличавани с нашия благословен Господ. Той казал, че нашата позиция в защита на Него ще разгневява света. „Вие ще бъдете мразени от всички хора заради Моето име; но този, който устои докрай, ще бъде спасен“ (Мат.10:22 – мой превод). В известен смисъл, Христос е Цар в заточение и ние, които сме Негови последователи, често пъти сме обект за присмех и подигравки. Да бъдете оприличавани с Него тук и сега е съвсем естествено да доведе до „загуба на репутация“ и на някакво преследване; но на нас ни е казано, че някой ден ние ще бъдем „царе и свещеници“ (Откр.1:6 – мой превод) и ще бъдем активни участници в Неговото царство. Павел сигурно е имал предвид този факт, когато е казал: „Понеже смятам, че сегашните временни страдания не заслужават да бъдат сравнявани със славата, която ще бъде открита за нас. Защото искрено очакване на творението очаква обявяването на Божиите синове“ (Рим.8:18-19 – мой превод).

Надеждата закачва ореол

Ако бъдем призвани да страдаме през целия си живот, това няма да е толкова дълго в сравнение с вечността. Ние сме в положението на наследници на голямо имение, които с радост понасяме краткотрайните страдания и лишения с надеждата, че скоро ще влезем в баснословно богатото си наследство. Такава славна надежда закачва ореол над бедняшкото съществуване на наследника тук и сега. Животът не може да изгуби своята сладост, когато под на повърхността на сегашното ни безпокойство ние знаем, че сме деца на Царя. В такъв случай е глупаво да се оплакваме; недостойно е да се държим като невярващите хора; любовта, благостта и кротостта се превръщат в отличителна черта на Божията аристокрация. Всички неща са приемани с лекота; товарите се превръщат в маскирана благословия; всяка рана, подобно на добра операция, е за нашето добро; а гравирването на всеки кръст върху тялото ни е символ на корона. И накрая, преследването е благословено, защото то оформя тъмният фон, върху който се вижда по-ясно блясъка на християнския живот.

Нуждата от слънчева светлина и сянка

Във всички шедьоври на живописата има както светлини, така и сенки. Щастлив е не този живот, който е изпълнен само със слънчева светлина, а животът, който използва както светлината, така и сянката, за да произведе красота. По правило най-велики са онези музиканти, които знаят как да извадят песен от тъгата. Фани Крозби (*Коментар: 1820-1915, американска мисионерка, поетеса и композиторка, баптистка, написала е повече от 8000 църковни химни и евангелски песни, които са отпечатани в над 100 млн. копия, въпреки че е ослепяла скоро след раждането си. Д.Пр.*), чийто дух пламтял с вяра в Христос, можела да вижда много повече неща със слепите си очи, отколкото виждат повечето от нас, които имаме нормално зрение. Тя ни е дала някой от най-великите евангелски песни, които ободряват сърцата и живота ни. Написала повече от 2000 химни, 60 от които все още се използват в църквите. Павел и Сила пеели песни на възхвала на Бога посред нощ в пълната с плъхове затворническа килия във Филипи, докато краката им са били стегнати в „клади“ (*Коментар: Инструмент за мъчение, състоящ се от тежки дървени рамки, в които имало дупки, в които се поставяли ръцете, краката или главата на затворника и се притискали чрез набиване на дървени клинове. Това причинява затруднение на кръвообръщението, подуване на крайниците и е много болезнено. Д.Пр.*), а гърбовете им били подпухнали от бичуването. Но тяхното търпение по време на страданието и преследването довело до обръщането към Господа на невярващия началник на затвора. Кръвта на мъчениците е смесена добре с хоросана, с които са слепени помежду им камъните на цивилизацията.

Саможертвата на Божиите хора през вековете е допринесла неизмеримо много за нашата култура, за нашата етика и за нашата вяра. Дълбоко в себе си ние знаем, че все още има неща, заради които си заслужава човек да умре, че вътре в нас съществува едно пространство, предназначено за вярата, което ако е незапълнено, това е по-лошо от смъртта. **О, деца на Бога, не се отчайвайте по време на вашето страдание и преследване.** Торнтън Уайлдър казал: „Ако ги нямаше вашите рани, откъде щеше да дойде вашата сила, която кара тихият ви глас да трепти в сърцата на хората? Самите Божии ангели не могат да предумат злочестите и безотговорни деца на земята така, както това може да направи човекът, който е прегазен от колелата на живота. Това може да направи единствено изпълнената с обич служба на ранените войници.“

Послания за мъчениците

Мъченикът Лоуренс Сандерс (*Коментар: 1519-1555, английски проповедник, завършил висшето си образование по теология в Кеймбридж през 1544, много надарен и смел, осъден на смърт за ерес и изгорен на кладата. Д.Пр*), преди да бъде завързан за стълба на кладата, той го целунал и казал: „Добре дошъл, кръст на Христос, добре дошъл вечен живот...Аз не чувствам по-голяма болка от огъня, отколкото ако бях в леглото си на разсъмване.“ Друг мъченик казал: „Дрънченето на веригата ми е музика за ушите ми; О, какъв утешител е то за добрата съвест.“ Целувайки кладата, на която щял да бъде изгорен, той казал: „Аз няма да изгубя живота си, а ще го заменя за по-добър живот; вместо въглищни бучки, аз ще имам перли.“ Може би вие няма да бъдете призован да страдате така, както са страдали мъчениците, защото сега Сатаната води психологическа война. Исус е казал: „*Хората ще ви хулят...и ще говорят всякакви лоши неща против вас, заради Мен.*“ (Мат.5:11 – мой превод)

Често пъти езикът причинява по-болезнени рани от меч. Може да се окаже, че е по-тежко да бъдеш подиграван и осмиван, отколкото да бъдеш бичуван. Когато четат тези думи, някои от вас могат да си помислят, че понеже не са преследвани, те не живеят благочестив живот. Но това не винаги е вярно. Въпреки че и сега по света има държави, в които да си активен християнин означава да рискуваш живота си и нещо още по-лошо, ние, американците, живеем в предимно християнска страна, в която преследването е сведено до минимум. обстоятелствата в които живеем, както и епохата в която живеем, имат пряка връзка с големината на преследването, което даден християнин ще бъде призован да понесе. Познавам някои много възрастни християни, които наистина са живели с представата, че ако не са преследвани, това е признак, че не живеят достатъчно благочестив живот.

Запомнете, не всички християни са призовани да страдат през цялото време. Даже нашият Господ е растял в мъдрост, познание и благоволение пред Бога и хората. Но периодът на популярност не траял дълго, а свършил на кръста. **Най-важното е да вървим с Христос. Живейте с Христос! Имайте една постоянна страст в живота си – да Му доставяте удоволствие!** Позволявайте на люспите от очите ви да падат там, където могат, за да виждате ясно. Мисля си, че Самуел Ръдърфорд беше казал: „Никога не се отклонявайте встрани от пътя на дълга, независимо дали ще правите това поради желанието си да поемете кръст или за да го избегнете.“ У. Бърнс от Индия написал: „О, да имаш сърце на мъченик, това не винаги е корона на мъченик!“ За християнинът стремежа да бъде известни и хвален е много по-опасен, отколкото е опасно преследването. Когато всичко върви гладко, е лесно да загубим чувството си за уравнивост и перспектива. Длъжни сме да се научим като Павел „как да избилстваме“ и „как да бъдем в унижение.“ Трябва да се научим да сме доволни в каквото и състояние да се намираме. (виж Фил.4:11).

Както казахме, важното е да вървим с Христос, да живеем за Христос и да притежаваме изгаряща страст да Му доставяме удоволствие. Ако правим това, каквото и да ни се случи, ние ще знаем, че Той е позволил това, за да ни научи на някои безценни уроци и да ни направи свършени за Неговото служение. Той ще обогатява обстоятелствата, в които се намираме, независимо от това, дали те са приятни или неприятни, чрез факта на Своето присъствие до нас. Бъдещето ни изпълва със страх, но в Йоан 10:4 се казва: „*Той е извел своите собствени овце и върви пред тях*“ (мой превод). Каквото и да ни очаква, ще бъде посрещнато първо от Него – защото Той, подобно на овчарите в Ориента, винаги върви пред овцете си – поради което всяко нападение срещу овцете ще трябва да се справи първо с Овчаря – всичко в нашето бъдеще трябва да мине през Него, преди да стигне до нас!

Трима еврейски младежи били хвърлени в силно нагорещена пещ, но царят казал: „*Ето, виждам четирима развързани мъже, които ходят сред огъня, без да са засегнати от пламъците; и по изгледа на четвъртия прилича на Синът на Бога*“ (Дан.3:25). **Нашият Бог е с нас в преследването в този живот!**

Има една успокояваща история, написана от неизвестен автор. Първият покръстен човек от един мисионер бил измъчван до смърт заради вярата си. След години мисионерът също умрял. На небето той се срещнал с този първи покръстен човек и го попитал как се е чувствал, когато е бил изтезаван заради вярата си. Човекът му отговорил със свиване на рамене и с леко объркан израз на лицето: „Знаеш ли, аз даже не мога да си спомня това.“

Глава 10

СТЪПКИ КЪМ ЩАСТИЕТО

Крал Джордж V написал следното посвещение върху Библията на един свой приятел: **„Тайната на щастието не се крие в това, да правиш каквото ти харесва, а да се научиш да харесваш това, което трябва да правиш.“** Твърде много хора си мислят, че щастието е нещо илюзорно и подвеждащо, което се открива чрез постоянно и неуморно търсене. Щастието не се открива чрез търсенето. Само по себе си то не е крайната точка на пътуването. Никога не са откривани гърнета със злато в края на дъгата, както си мислехме, когато бяхме деца; златото се изкопава от недрата на земята или се промива чрез трудоемко пресяване през сито на пясъка на планинските потоци. *(Коментар: Иначе казано, до щастието се стига чрез труд, положени усилия и понесени страдания. То не се поднася готово - „на тепсия,“ а ако все пак се поднесе – не се цени от получателя. Д.Пр.)*

Веднъж Исус казал на учениците Си: *„Търсете първо Божието царство и Неговата праведност; и всички тези неща ще ви бъдат прибавени“* (Мат.6:33). „Нещата,“ за които Той говори тук са онези неща, които задоволяват основните житейски: хранене, пиене, дрехи и покрив над главата. Той ни е казал **ДА НЕ** превръщаме тези неща в главна цел на живота си, а *„да търсим Божието царство,“* а всички други неща ще ни бъдат автоматично доставени. И ако поради някаква причина, която само Той знае, тези неща не ни бъдат дадени, ние трябва да знаем, че това е заради нашето добро и за Негова прослава. Има случаи, когато християните са били лишавани от едно или от всички тези неща. Понякога християните умират от глад, от жажда или от излагане на опасности. Това не е, защото Бог не изпълнява обещанието си, а защото Той има нещо по-добро за нас. В това, ако го приеме, се крие тайната на щастието: *„Търсете първо Божието царство...и всички тези неща ще ви бъдат прибавени.“*

Стъпки към изобилен живот

В предишните страници ние се опитахме да изтълкуваме формулата на Исус за щастието. Научихме, че в много от случаите, предлаганите тълкования са далече от истината, както по отношение на текста, така и по яснотата си. Колкото повече пъти четем встъплението на Проповедта на планината, толкова повече мъдрост съзираме скрита в него и толкова повече се убеждаваме, че ако четем задълбочено и с молитва тази проповед, и ако я прилагаме в живота си, тогава резултатът от това ще е живот, в който ще има повече и по-пълно щастие.

Обобщавайки тайната на щастието, съдържаща се в текста на Блаженствата, ние искаме да ви предложим няколко стъпки към изобилния живот:

1. Трябва да осъзнаем собствената си духовна бедност. Не позволявайте на гордостта ви да казва: *„Аз съм богат, забогатях и нямам нужда от нищо“* (Откр.3:17) Запомнете, че наша собствена праведност е като парцалива дреха и че спасението не може да бъде изработено от нас, а е дар от Бога. Трябва винаги да помним текста на първото Блаженство: *„Щастливи са бедните по дух, защото е тяхно небесното царство!“* (Мат.5: 3).

2. Бог оценява хората според малкия размер на тяхното смирение, а не според големината на техните постижения или по размера на техните способности. Трябва да сме се уверили, че сме приели Христос. Запомнете, нас не ни спасява вероизповеданието, нито културата, нито даже почтеността – **спасява ни Христос.** В Библията се казва: *„А на онези, които Го приеха, даде правото да станат Божи чада, т.е. на тези, които вярват в Неговото име“* (Йоан 1:12). Да предположим, че вие решите да пътувате до Европа със самолет. Вероятно ще се свържете с туристическа агенция и от нея ще научите цялата информация относно графика на полетите и вида на самолета, с който ще пътувате. Можете за разговаряте с хора, които вече са пътували с този вид самолет през Атлантическия океан. Може даже да проучите данните за нивото на безопасността на полетите на тази авиолиния и да се убедите, че пилотът и екипажа заслужават да им се доверите и че самолета ще ви транспортира безопасно. Можете да си кажете: *„Вярвам, че тази авиокомпания е способна да ме превози през Атлантическия океан.“* Можете да си купите билет и да отидете на летището. Можете да направите всички тези неща и все пак никога да не пресечете Атлантическия океан. Липсва ви едно нещо: трябва да се качите на самолета – да му се доверите, че той ще ви закара там, за където пътувате. Не е достатъчно да имате информация за Христос. Не е достатъчно да сте убеден, че той е Спасителят на света. За потвърждаваме вярата си в Него, когато отиваме при Апостолското кредо, но това не е достатъчно. Не е достатъчно да вярваме, че Той е спасил други хора. Ние всъщност наистина не вярваме в Христос, докато не вземем решението да Му дадем живота си и да Го приемем като наш личен Спасител. Най-добрият начин да демонстрираме вярата си в някоя банка, е да внесем всичките си пари в нея. Най-добрият начин да демонстрираме вярата си в някой доктор е, като му поверим да се грижи изцяло за доброто ни здраве, когато сме болни. Най-добрият начин да

демонстрираме вярата си в някой пътнически кораб е, като се качим в него и отпътуваме нанякъде. Най-добрият начин да демонстрираме вярата си в Христос е, като с вяра Му дадем живота си и го приемем без никакви условия за наш личен Спасител.

3. Винаги трябва да имаме дух на разкаяние. Библията казва: „*Сърце съкрушено и разкаяно, Боже, Ти няма да презрееш*“ (Пс.51:17). Помнете това, което е написал Йоан до християните: „*Ако изповядаме греховете си, Той е верен и справедлив да прости греховете ни и да ни очисти от всяка неправедност*“ (1Йоан 1:9) Културният човек е бърз с любезното си извинение, когато е направил нещо погрешно. Ако някой джентълмен се препъне в крака на някоя жена в гостната стая, той няма да изчака да измине цяла седмица и тогава да каже: „Моля, извините ме!“ Той веднага моли за извинение. Когато нарушим Божия закон, когато погрешка кажем някоя прибързана и безмилостна дума или даже когато помислим някаква лоша мисъл, ние веднага трябва да изповядаме този грях пред Бога. И в съответствие със Словото Му, Той ще ни прости, ще очисти сърцата ни и ще ни променя за да заприлича на Него.

4. Трябва да сме чувствителни към нуждите на другите хора. Във вечният триъгълник на християнството, Бог е първият ъгъл, вторият ъгъл са другите хора, а самите ние сме последният, третия ъгъл. „*Радвайте се с тези, които се радват и плачете с онези, които плачат*“ (Рим.12:15). Трябва да сме съчувстващи, толерантни и разбиращи. Запомнете третата тайна на щастието: *Блажени са скърбящите, защото те ще бъдат утешени*“ (Мат.5: 4).

5. Няма друга радост на земята, която да прилича на радостта от споделянето. Не се задоволявайте с това да притежавате твърде много, когато милиони хора по света притежават толкова малко. Всеки път, когато чета Библията аз трябва да си припомням, че милиони хора по света нямат Библия, за да я четат. Трябва да имаме предвид, когато чуваме да се проповядва евангелието, че повече от половината хора по света никога не са чували евангелската история. Нека нашия живот, нашите средства и нашите молитви да бъдат споделяни с милионите хора, които в този момент се питат, дали въобще има някакво облекчение от тяхното страдание.

6. Не бъдете полу-християнин. По света вече има твърде много такива хора. Светът има огромно уважение към хората, които са искрени във вярата си. Библията ни казва, че не можем едновременно да служим и на Бога и на Мамона, и че никой човек не може да слугува едновременно на двама господари. Твърде много така наречени християнин приличат на малки хамелеони, които приспособяват окраската си според цвета на околната среда. Даже критично настроените атеисти бързо разпознават кой човек е истински християнин и кой човек само се преструва, че е християнин.

7. Ние трябва да живеем като хора, които са се отказали от живота си. В това отношение Библията е пределно ясна. Тя казва: „*Не знаете ли, че на когото предадете себе си като послушни слуги, слуги сте на онзи, на когото се покорявате – било на греха, който докарва смърт или на послушанието, което докарва праведност*“ (Рим.6:16). Един приятел на Дейвид Ливингстон (*Коментар: 1813-1873, шотландски конгрегационист и пионер в медицинското мисионерство, изследовател на Африка и на поречието на реката Нил, един от най-прочутите герои на Англия от 19 век. Бил е протестантски мисионер-мъченик, защитник на работническата класа, научен изследовател, реформатор на империята, пропагандатор на забраната на робството. Д.Пр.*) веднъж казал: „Когато наблюдавах как Ливингстон прилага в живота си правилото „изостави всичко и върви след мен,“ аз станах християнин, въпреки себе си“ Светът не познава по-голямо предизвикателство от това да се откажеш от живота си.

8. Ние трябва да бъдем изпълнени с Светия Дух. Хората, които са придвижвали света напред, са били изпълнени с Духът. Изпълнени с Духът, първите ученици „преобърнали света.“ Изпълнени с Духът, реформаторите запалили духовен огън, който се превърнал в Реформацията. Изпълнени с Духът, Джон и Чарлз Уесли, след като завършили Оксфордския университет, спасили Англия от морален и политически разгром. Изпълнени с Духът, Франсис Озбъри, Джордж Фокс, Джонатан Едуардс, Чарлз Фини и Дейвид Брейнър прекосили планините и прериите на Америка, горящи с пламъка на истинското християнство. Изпълнен с Духът, Дуайт Мууди и Айра Сенки извадили два континента с духовната им летаргия. Кори тен Буум и Майка Тереза оказали огромно влияние на света около себе си. Приливът на цивилизацията се надигал, посоката на движение на държавите се променяли и страниците на историята били разкрасявани от хора, които са били изпълнени с Божия Дух. Какво означава да бъдеш изпълнен с Духът? Не е задължително този израз да е пълен с емоционално преживяване, нито пък той непременно ще ни донесе някакво духовно преживяване, което е очевидно за всички хора. Да бъдем изпълнени с Духът означава да бъдем контролирани от Духът. Означава да бъдем толкова покорни на Христос, че най-голямото ни желание е да вършим Неговата воля. Когато отидем при Христос, тогава Духът идва да живее вътре в нас – независимо от

това дали сме наясно с Неговото присъствие в нас или не. Но когато израснем в Христос, нашата цел е да бъдем контролирани от Духът. Предали ли сте живота си изцяло и безрезервно на Христос и молили ли сте Го той да ви изпълни и да ви използва за Своя прослава?

9. Ние трябва да се стремим да произведеме в живота си плодът на Духа. Библията казва: „Плодът на Духът е любов, радост, мир, търпение, благодат, доброта, вяра, кротост и самоконтрол“ (Гал.5:22-23). Вие казвате: „Но аз съм безсилен да произведа такъв плод. Напълно невъзможно е аз да направя това!“ Съгласен съм с вас! Със собствената си сила ние не можем да произведем този плод. Но запомнете, че Библията казва: „Плодът на Духът е любов, радост, мир, търпение, благодат, доброта, вяра, кротост и самоконтрол“ (Гал.5:22-23). Когато Божият Дух живее в нас, Той ще произведе този плод. Нашата задача е само да обработваме почвата в сърцата си чрез искрена посветеност и преданост, че Той може да намери подходяща почва, за да произведе този плод, който Той иска. Аз мога да имам плодно дърво в градината си, но ако почвата не е обогатена и паразитите в нея не са грижливо унищожени, дървото няма да роди богата реколта. Като християни ние имаме Божия Дух вътре в нас. Но е наша отговорността да не допускаме грях в живота си, за да може Духът да произвежда Своя плод в нас.

10. Библията трябва да стане нашият фундамент. Като християни, ние имаме само един авторитет и един компас: Божието Слово. В писмо до свой приятел Абрахам Линкълн казал: „Аз ползотворно се занимавам с четене на Библията. Разсъждавай върху всичко, написано в тази Книга за да можеш да намериш балансираност, опирайки се на вярата и ти ще живееш и ще умреш като по-добър човек.“ Колеридж (*Коментар: (1772-1834), английски поет, литературен критик и философ. Д.Пр.*) казал, че вярвал, че Библията е Божието Слово, защото според думите му „То ме намери.“ Джон Бъниан написал: „Ако искате да намерите окуражение, наслаждавайте се на обещанията.“ А Мартин Лутер казал: „В Писанията даже малката маргаритка се превръща в тучна ливада.“ Библията е нашият единствен и сигурен водач в този опасен свят. Велики лидери са направили Библията свой началник и надежден водач. Хърберт Тейлор, бившият международен президент на Ротари Клуб ми каза, че всяка сутрин прочитал на глас Проповедта на планината. Президентът Роналд Рейгън толкова много уважаваше Библията, че обяви 1984 година за „Година на Библията.“ Ние трябва да започваме денят си с четене на Библията, а вечерно време да позволяваме на Словото да говори на душите ни. Нека тя да бъде стабилният фундамент, върху който да се основава надеждата ни. Нека тя да бъде Хлябът на Живота, от който се храни нашият дух. Нека тя да бъде Мечът на Духа, който отсича злото в живота ни и ни формира да имаме Неговия образ и подобие.

11. Ние трябва да свидетелстваме за Христос. Исус е казал: „Вие сте светлината на света...Нека така свети вашата светлина пред човеците, за да виждат добрите ви дела и да прославят вашия Отец, който е на небето“ (Мат.5:14, 16). Едно изпълнено с вяра свидетелстване е равностойно на хиляда мълчаливи професори по религия. Покойният Том Алън, прочут шотландски проповедник, повярвал в Христос, докато слушал как един чернокож войник пеел: „Беше ли ти там, когато те разпънаха на кръста моят Господ?“ Алън казал, че той бил развълнуван не от текста, нито от гласа на певеца, а от духът, с който пеел този войник – нещо в неговия маниер, нещо свързано с неговата искреност на изразяването – това го убедило, че води греховен живот и го обърнало към Спасителят. Нашата вяра расте чрез изразяването. Ако искаме да запазим вярата си, ние трябва да я споделяме – длъжни сме да свидетелстваме!

12. Трябва да практикуваме Божието присъствие. Исус е казал: „Ето, аз съм с винаги с вас, даже до свършека на света“ (Мат.28:20 – мой превод). Запомнете, Христос е винаги близо до нас. Не трябва да казваме нещо, което Той не иска да казваме в Неговото Присъствие. Не трябва да отиваме на такова място, където не бихме отишли в Неговото Присъствие. Но Той не е с нас само за да ни осъжда и укорява; Той е близо до нас, за да ни утешава, да ни предпазва, да ни води, да ни окуражава, да ни подсилва, да ни очисти и да ни помага. Той не само ще бъде с нас до свършека на света, но ще бъде с нас и небесният свят, който никога няма да има край. Той ще бъде с нас през цялата вечност.

13. Ние трябва да се научим да се молим. Исус е казал: „Хората трябва винаги да се молят и да не се изтощават“ (Лука 18:1 – мой превод). В друг случай Той е казал: „Помоли се на твоя Отец, който е в тайно; и твоят Отец, който вижда в тайно, ще те възнагради явно“ (Мат.6:6 – мой превод). Молитвата не е само прошение. Тя е и слушане на заповедите на Бога. Покойният Франк Лобах казал: „В най-висшето си проявление молитвата е двустранен разговор; и за мен най-важната част е слушането на отговорите на Бога.“ Най-великите християни на света са имали определени часове за молитва. Джон Уесли ставал сутрин в 4 часа и започвал деня си с молитва, след което изучавал Библията в продължение на един час. Предлагам ви да си определите време за разговор с Бога. Уредете си среща с Него и спазвайте уговорката. Християнинът никога няма да съжалява, ако си

създаде този навик, защото „голяма сила има в усърдната молитва на праведния човек“ (Як.5:16).

14. Трябва да си създадем вкус за духовните неща. Блажени са тези, които гладуват и жадуват за праведност: защото те ще бъдат наситени“ (Мат.5: 6 – мой превод). Духовните вкусове, както и телесните вкусове могат да бъдат култивирани. Аз не обичах кисело мляко, но ми казаха, че то е добро за мен, поради което аз се опитвах да го харесам – и сега му се наслаждавам. В началото вероятно няма да е лесно да четете Библията, да свидетелствате и да се молите. Но след като се упражнявате, силата, която ще усетите, че получавате от тези канали на милостта - те ще се превърнат в част от вашето обичайно ежедневие, така както е дишането и яденето. Има неща, които придават сила на душата.

15. Не трябва да сме критични към другите. Навикът да критикуваме може да задуши духовното ни израстване. Не трябва да въздигаме себе си, стъпвайки върху телата на другите. Ако хваля другите хора, тогава другите ще хвалят мен. Но ако осъждам другите, на свой ред и те ще осъждат мен. Критиката поражда ответна критика, а хваленето поражда хвалене. Както е казал Исус: „Блажени милостивите: защото те получат милост.“ (Мат.5: 7 – мой превод). (Коментар: Хората притежават интуиция и още в първите 10-15 секунди от запознанството ни се ориентират, дали те ни харесват или не, както и дали ние харесваме тях. Интуицията трудно може да бъде заблудена. Това потвърждава тезата на автора. Каквото повикало, такова се обадило. Д. Пр.)

16. Не трябва да завиждаме на другите. Днес два от най-унищожителните грехове са завистта и алчността. Ако завиждаме на другите, това може да предизвика хаос в духовния ни живот и да измуче духовната ни сила. Завистта може да унищожи желанието да подпомагаме другите хора и да отслаби свидетелството ни като християни. Не трябва да позволяваме да бъдем поробвани от унищожително зло на завистта! Тя може да унищожи щастието ни и да ни лиши от сладостта на живота..

17. Трябва да обичаме всички хора. Библията казва: „Нека любовта ви да е нелицемерна; мразете това, което е зло и се дръжете здраво за доброто“ (Рим.12:9 – мой превод). Иначе казано, Библията казва: „Нека да обичаме,“ все едно че ние сме способни да попречим на любовта да бъде такава, каквато тя трябва да бъде. Ако на любовта на Христос не бъде пречено и ако тя не бъде блокирана чрез нашите предразсъдъци и злонамереност, ние ще прегръщаме всеки човек. Христос в нас ще продължи да обича даже хората, които ние не обичаме, стига ние да не Му пречим чрез нашия егоизъм. Трябва да правим разлика между обичта към грешния човек и омразата към неговия грях.

18. Трябва смело да защитаваме праведността. Хорас Питкин, син на богат търговец, станал християнин и отишъл в Китай като мисионер. Той написал следното на приятелите си в Америка: „Много скоро ще разберем определено дали ще можем да Му служим по-добре там, на небето, или тук, на земята.“ Скоро след това една тълпа атакувала вратата на помещението, в което Питкин защитавал жени и деца. Той бил обезглавен и главата му била отнесена в храма на един езически бог, а тялото му било изхвърлено извън града в една яма, заедно с телата на други 9 китайци-християни. Шерууд Иди, пишейки за него, казал: „Питкин спечели повече хора чрез смъртта си, отколкото би могъл да спечели за Христос през целия си живот.“ Същото може да бъде казано и за 5-те смели християни, които умряха заради Христос в Еквадор. Днес Христос се нуждае от хора, които имат манталитета на мъчениците. Бъдете смели и защитавайте смело и безкомпромисно Господа.

19. Трябва да се научим да си почиваме в Христос. Веднъж наблюдавах едно малко бебе, което се учеше да ходи. Докато гледаше в майка си, то беше спокойно и поддържаше добро равновесие. Но щом поглеждаше надолу към малките си бебешки краченца, то падаше. Симон Петър установил че докато гледа в Христос, той може да ходи по вълните на Галилейското езеро, но потънал, когато отместил погледа си от Спасителя. Ние живеем в бурни времена. Хората са измъчвани от тревоги, страхове и фобии. Нищо не може да ни облекчи от тези тревоги така, както истинската вяра в Христос. И вие трябва да се научите да си почивате в Христос.

20. Не трябва да бъдем жертви на натрапчиви страхове. Разбира се, тук нямам предвид специфични умствени заболявания, изразяващи се в параноя, която сграбчва някои хора и те трябва да бъдат лекувани професионално. Тук аз говоря по-обобщено – за някои случаи на прекомерна чувствителност към онова, което казват или правят другите хора за нас, което ни кара да бъдем прекомерно потопени в тревоги и безпокойства относно това, какво си мислят другите хора за нас. Казано с други думи, не бъдете прекомерно чувствителни към критиката, нито си позволявайте да се наслаждавате на преувеличеното усещане за вашата собствена важност. Ако сме жертва на тази заблуда, това е рецепта за нещастие. Много на брой егоцентрични хора са жертви на това ужасно умствено заболяване. Даже ако хората никога не ги критикуват, те си представят, че са критикувани и страдат от агонията на умствения ад. Някои хора са несигурни, липсва им самоувереност и поради

това са лесно наранявани от думите на другите хора. Може да не е лесно, но такъв човек трябва да си изработи по-голяма самоувереност, като гледа на себе си така, както Бог го вижда. Ако това е вашият проблем, осъзнайте го такъв какъвто е и разберете увреждането, което той може да ви причини. След това молете Бога да ви помогне да преодолеете това чрез практични способности. Параноикът вижда, че двама познати говорят помежду си сериозно за нещо и веднага си представя, че те обсъждат неговите грешки. Той се оттегля в кабината да излезания в собствения си мозък, където изработва нещастни съдби за продажба. Бягайте от параноията така, както се бяга от чума.

21. Трябва да помним, че ние сме безсмъртни и ще живеем вечно. Да очакваме, че този живот ще е абсолютно и пълно щастие, означава, че очакваме прекомерно много. Запомнете, че този живот е само гримьорната за вечността. В Блаженствата Исус казал, че в този живот ще има преследване, хули, очерняне и измами. Но освен това Той казал: „Радвайте се и бъдете извънредно щастливи, защото голяма е наградата ви на небесата“ (Мат. 5:12). Той силно намекнал, че относителното щастие на този свят е свързано с абсолютното щастие в живота след смъртта. Тук ние имаме „гарантията“ за нашето наследство, едно „авансово плащане,“ а на небето ще получим пълния размер на щастieto. Християните мислят и действат, съобразявайки се с рамките на вечността. Те не се огорчават, когато нещата не станат по начина, по който те са планирали. Те знаят, че страданието в тукашния свят са несравнимо по-малки от славата, която ще се разкрие след това. Поради това се радвайте и бъдете извънредно щастливи! В епохата, когато хората са пътували с покрити каруци, когато златото се е откривало в западната част на САЩ, пионерите са изтърпявали страданията на прекосяването на прерии, планини и пустиня и на варварските нападения на индианците, защото са знаели, че отвъд тези препятствия се намира обещанието за злато.

Когато Бил Бордън, син на богатото семейство Бордънс заминал за Китай като мисионер, много от приятелите му си мислели, че той е глупак и според думите им - „пропилява живота си“ за да обърне към Христос неколцина езичници. Но Бил обичал Христос и обичал хората! Докато пътувал в Китай, той заболял от някаква болест и умрял. Край леглото му намерили една бележка, която той написал преди да умре. На нея било написано: „Без никакви резерви, без никакво отдръпване, без никакво съжаление.“ Бордън намерил по-голямо щастие в няколкото години пожертвувателно служение, отколкото повечето от хората намират през целия си живот.

Хиляди разумни и културни хора по земята са намерили щастие в Христос. И вие можете да го намерите! Но запомнете, че вие никога няма да го намерите, ако го търсите специално. Както е казал Господарят на щастieto: „Първо търсете Божието царство и Неговата праведност; и всички други неща ще ви бъдат прибавени“ (Мат.6:33 – мой превод).

**Списък на преведените книги от мен книги или подобрени
мисли на велики хора, които мога да ви изпратя безплатно по електронната
поща в PDF формат, ако пожелаете**

1. Аз и моята голяма уста - Джойс Майер
2. Бракът - не само да оцелява, но и да процъфтява – Суиндъл
3. Въпроси и отговори - 622 въпроси и отговори на библейски теми - Едуард Фюдж
4. Глад за разбиране - Калвин Милър
5. Да се срещнем в библиотеката – Суиндъл
6. Давид – Суиндъл
7. Добрата новина за безпокойството - Уилям Бекъс
8. Естир – Суиндъл

9. Живот, който винаги сте искали - Джон Ортберг
10. Здравото семейство – Суиндъл
11. Илия – Суиндъл
12. Йов - Суиндъл
13. Йосиф – Суиндъл
14. Как трябва да живеем сега - Чарлз Колсън
15. Когато Бог прошепне твоето име - Макс Лукадо
16. Кой е прав - Бог или Дарвин - Кели Сегрейвс
17. Милост, повече отколкото заслужаваме - Макс Лукадо
18. Мир с Бога - Били Греам
19. Моисей – Суиндъл
20. Молитвата на Явис - Брус Уилкинсън
21. Мъжки разговор – Суиндъл
22. Нещо повече - Катрин Маршал
23. Основи на християнството - Джон Стот
24. Обикновено християнство – К. С. Луис
25. Павел – Суиндъл
26. Победа в Христос - Чарлз Трюмул
27. Победата на разума – Родни Старк
28. Посланието на Проповедта на планината - Джон Стот
29. Преведени проповеди от различни автори - общо 271 бр.
30. Проповеди от Бил Букнайт - 24 бр.
31. Проповеди от Виктор Шепърд - 255 бр.
32. Проповеди от Кърк Нийли - 178 бр.
33. Проповеди от Макс Лукадо - 20 бр.
34. Проповеди от Спържън - 28 бр.
35. Религиозна класика – христоматия
36. Роден отново – Чарлз Колсън
37. Свободни в Христос - Сесил Хуук
38. Силата на Бога да променя живота ви – Рик Уорън
39. Стремеж към почтен характер и християнски живот - подбрани мисли
  - Част 1а – Как да живеем
  - Част 1б – Как да живеем
  - Част 1в – Как да живеем
  - Част 2 – За молитвата
  - Част 3 – За човешките отношения

- Част 4 – За решителността, смелостта, страха и волята
- Част 5 – Да се подчиняваме на Бога и на родителите си
- Част 6 – За позитивния подход, радостта, щастието и смеха
- Част 7 – За приятелството
- Част 8а – Оpozнаване на Бога, как работи Бог и за Божията милост
- Част 8б – Оpozнаване на Бога, как работи Бог и за Божията милост
- Част 9 – Да не съдим другите, да не обвиняваме, да не отмъщаваме
- Част 10 - Справедливост и несправедливост, добро и зло
- Част 11 - За Светия Дух и духовността
- Част 12 - За греха, изкушението и бдителността
- Част 13 - Смирение, кротост, покорството, слава, гняв, гордост, високомерие и самолюбие
- Част 14 - Как да говорим и как да мълчим
- Част 15 - За любовта и омразата
- Част 16 - За разкаянието и опрощението
- Част 17 - Отмъщение, състрадание и толерантност
- Част 18 - Търпение, издръжливост и отчаяние, упоритост и нерешителност
- Част 19 - Престъпление, наказание и дисциплиниране
- Част 20 - Страст, чувства и емоции, страх, ужас и смелост
- Част 21 - Завист, ревност, богатство и успех
- Част 22 - Глупост, суета, лицемерие и самохвалство
- Част 23 а - Вяра, надежда, доверие, увереност и съмнение
- Част 23 б - Вяра, надежда, доверие, увереност и съмнение
- Част 23 в - Вяра, надежда, доверие, увереност и съмнение
- Част 24 - Достоянство, почтеност, честност и непротиворечивост
- Част 25 а - Мъдрост, благоразумие, разум, разбиране и обучение
- Част 25 б - Мъдрост, благоразумие, разум, разбиране и обучение
- Част 25 в - Мъдрост, благоразумие, разум, разбиране и обучение
- Част 26 - Задоволство от живота, щедрост и даряване
- Част 27 - Благодарност, благородство и хваление на Бога
- Част 28 - Трудолюбие, усърдие, старание и мързел
- Част 29 - Свобода, робство, самодисциплина, дълг и отговорност
- Част 30 – Самосъжаление
- Част 31 а - Истина, лъжа и заблуда
- Част 31 б - Истина, лъжа и заблуда
- Част 31 в - Истина, лъжа и заблуда
- Част 32 - Оплакване, огорчение и недоволство
- Част 33 - Душевен мир, християнска любов и милосърдие
- Част 34 - Отношение на християнина към другите религии и към атеизма
- Част 35 а - За нашият избор и за нашите приоритети
- Част 35 б - За нашият избор и за нашите приоритети
- Част 35 в - За нашият избор и за нашите приоритети

- Част 36 - Стремеж към Бога, към духовната зрелост и към светостта
- Част 37 - Демони и дяволи
- Част 38 - Факти и данни за Исус, за човешкото тяло, за света, за вселената и живота и изказвания на велики хора
- Част 39 - Изпитанието, страданието и чакането
- Част 40 - Как Бог пречупва упорството на човека
- Част 41 - За евангелизацията
- Част 42 - Деца, родители и семейство
- Част 43 - Смисълът на живота, на смъртта, на ада и на целомъдрието
- Част 44 - За Библията и църквата
- Част 45 - За кръстът на Христос, за нашият кръст и за служението ни на Бога
- Част 46 - Минало, настояще и бъдеще
- Част 47 - За действието, за мисленето, за активността и пасивността
- Част 48 - Бог променя хората
- Част 49 - Самота и самоубийство
- Част 50 - Сърце и ум, вяра и наука
- Част 51 - Красота, съвършенство и мечти
- Част 52 - За кръщаването и спасението
- Част 53 - За ученичеството и последователите
- Част 54 - Традиции, религия и морал
- Част 55 - Бог лекува
- Част 56 - За лидерството
- Част 57 - Божият план за моя живот
- Част 58 - Да се страхуваме само от Бога и от нищо друго
- Част 59 - Някои Библейски пророчества, които са се сбъднали
- Част 60 - Хумор, мисли и интересни истории
40. Тайните на лозата - Брус Уилкинсън
41. Тайната на щастието – Били Греам
42. Той е там и Той не мълчи - Франсис Шейфър
43. Управлявайте чувствата си - Джойс Майер
44. Цар Давид - Дейвид Пиърс
45. Целенасочената църква - Рик Уорън
46. Целенасочен живот – Рик Уорън